

Skattelättnader för hushållstjänster

Betänkande av Hushållstjänstutredningen

Stockholm 2008

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2008:57

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-690 91 91
Ordertel: 08-690 91 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen, 2003.

– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.
Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/remiss>

Textbearbetning och layout har utförts av Regeringskansliet, FA/kommittéservice

Tryckt av Edita Sverige AB

Stockholm 2008

ISBN 978-91-38-22994-1
ISSN 0375-250X

Till statsrådet och chefen för Finansdepartementet

Regeringen beslutade den 28 juni 2007 att tillkalla en särskild utredare för att utreda och lämna förslag om ett enklare och effektivare system för att medge skattelättnader för hushållstjänster.

Till särskild utredare förordnades fr.o.m. den 20 augusti 2007 skattedirektören Björne Sjökvist.

Som experter förordnades fr.o.m. den 15 oktober 2007 departementssekreteraren Petra Andersson, departementssekreteraren Iida Häkkinen Skans, kanslirådet Jacqueline Deniz-Kiviharju, verksamhetsutvecklaren Hans Erik Axelsson och ekonomen Johan Fall. Från och med den 28 mars 2008 förordnades kammarrättsassessorn Peter Österberg att vara expert i utredningen.

Som sekreterare anställdes fr.o.m. den 27 augusti 2007 rättsliga specialisten Hans Eriksson.

Utredningen har antagit namnet *Hushållstjänstutredningen* (Fi 2007:08)

Härmed överlämnar utredningen sitt betänkande Skattelättnader för hushållstjänster. Till betänkandet fogas särskilda yttranden.

Uppdraget är härmed slutfört.

Stockholm i juni 2008

Björne Sjökvist

/Hans Eriksson

Innehåll

Förkortningar	11
Sammanfattning	13
Författningsförslag	19

Del A Inledning

1 Uppdraget och dess genomförande	37
1.1 Uppdraget.....	37
1.2 Utredningsarbetet.....	38
1.3 Avgränsningsfrågor.....	39
1.4 Administrativa frågor	40
1.5 Läsanvisningar	42
2 Skattereduktion för utgifter för hushållsarbete	45
2.1 Nuvarande regler.....	45
2.2 Praktisk tillämpning.....	46
3 Skattereduktion för förmån av hushållstjänster	49
3.1 Nuvarande regler.....	49
3.2 Praktisk tillämpning.....	51

4	Utvärdering av nuvarande system för skattereduktion	53
4.1	Allmänt	53
4.2	Köparna.....	54
4.3	Säljarna	55
4.4	Skatteverket	56
4.4.1	Arbetsätt	56
4.4.2	Resurser	58
5	Skattelättnader för hushållstjänster i andra länder	59
5.1	Allmänt	59
5.2	Belgien.....	60
5.3	Danmark	61
5.4	Finland	63
5.5	Frankrike.....	66
5.6	Italien	69
5.7	Tyskland.....	71
5.8	Österrike.....	74
6	Utgångspunkter för utredningens arbete.....	77

Del B
Överväganden och förslag

7	Privatperson anlitar F-skattsedelssinnehavare	83
7.1	Förslag.....	83
7.1.1	Köparens betalning till säljaren	84
7.1.2	Kravet på F-skattsedel	85
7.1.3	Faktura eller motsvarande handling.....	86
7.1.4	Säljarens begäran om utbetalning från Skatteverket	88
7.1.5	Underskrift av begäran om utbetalning.....	92
7.1.6	Skatteverkets utbetalning till säljaren	92

7.1.7	Säljarens redovisning av mervärdesskatt	95
7.1.8	Preliminär skattereduktion	97
7.1.9	Slutlig skattereduktion	98
7.1.10	Beloppsgränser för slutlig skattereduktion	103
7.1.11	Fördelning av skattereduktion inom hushållet	104
7.1.12	Ändrad beräkning (jämkning) av skatteavdrag.....	105
7.1.13	Ansvarsfrågor.....	106
7.1.14	Sanktionsavgifter, återkallelse av F-skatt m.m.	107
7.1.15	Behörig myndighet	108
7.1.16	EG:s statsstödsregler.....	109
7.2	Andra modeller som har analyserats.....	110
7.2.1	Variationer av fakturamodellen.....	110
7.2.2	Skattedeklarationsmodellen	111
7.2.3	Skattereduktion hos köparen (nuvarande system) ..	112
7.2.4	Löpande utbetalningar till köparen	113
7.2.5	Skattereduktion hos köparen – kontrolluppgift lämnas	114
7.2.6	Deklarationsavdrag hos köparen	114
7.2.7	Deklarationsavdrag hos köparen – kontrolluppgift lämnas	115
7.2.8	Hushållscheckar.....	116
7.2.9	Kontosystem.....	124
7.2.10	Sänkning av arbetsgivaravgifter – subvention till säljaren.....	124
7.2.11	Sänkning av mervärdesskatten – subvention till säljaren.....	126
8	Anställd får hushållstjänsten som förmån.....	129
8.1	Förslag	129
8.1.1	Avdrag för preliminär skatt.....	130
8.1.2	Fråga om preliminär skattereduktion för förmån av hushållsarbete	131
8.1.3	Kontrolluppgiftsskyldighet och begäran om skattereduktion	133
8.2	Andra modeller som har analyserats.....	133

9	Privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel	135
9.1	Förslag.....	135
9.1.1	Skattelättnadens storlek.....	138
9.1.2	Skyldighet att lämna förenklad skattedeclaration.....	142
9.1.3	Preliminär skattereduktion.....	143
9.1.4	Begäran om slutlig skattereduktion i självdeklarationen.....	144
9.1.5	Ändrad beräkning av skatteavdrag.....	145
9.1.6	EG:s statsstödsregler	146
9.1.7	Skatteverkets rapport 2007:1.....	146
9.2	Andra modeller som har analyserats	147
10	Underlaget, subventionsgraden och nivån för skattelättnaden	149
10.1	Förslag.....	149
10.1.1	Underlaget för skattelättnad	149
10.1.2	Subventionsgraden vid köp från den som har F-skattsedel	151
10.1.3	Subventionsgraden när en anställd får hushållstjänsten som förmån.....	152
10.1.4	Subventionsgraden när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel	152
10.1.5	Högsta gräns för skattelättnad.....	153
10.1.6	Lägsta gräns för skattelättnad	154
11	Begäran om slutlig skattereduktion.....	157
11.1	Förslag.....	157
12	Möjlighet att anlita eget eller närstående företag.....	159
12.1	Förslag.....	159
13	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	163

Del C Konsekvenser av förslagen

14	Konsekvenser av förslagen.....	167
14.1	Allmänt	167
14.2	Offentligfinansiella effekter.....	167
14.3	Fördelningsanalys	169
14.4	Jämställdhetsanalys	169
14.5	Effekter för förvaltningsmyndigheter, domstolar m.fl.....	170
14.6	Effekter för hushållen.....	171
14.7	Effekter för företag.....	172
14.8	Effekter för små företag	175
14.9	Övriga konsekvenser	176

Del D Författningskommentarer

15	Författningskommentar	179
15.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	179
15.2	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	190
15.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	191

Del E
Särskilda yttranden och bilagor

Särskilda yttranden	195
Bilaga 1 Kommittédirektiv	203
Bilaga 2 Belgien – Betalningsprocess	213
Bilaga 3 Frankrike.....	215
Bilaga 4 Fakturamodellen.....	219
Bilaga 5 Skattereduktion med fakturamodellen.....	221
Bilaga 6 Checkmodellen – Kupongföretag	223
Bilaga 7 Checkmodellen – Kiosk	225
Bilaga 8 Checkmodellen – Staten	227
Bilaga 9 A-skattsedel och förenklad skattedeclaration	229
Bilaga 10 Statistik.....	231
Bilaga 11 NNR Näringslivets Regelnämnd.....	249

Förkortningar

BL	Bokföringslagen (1999:1078)
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EG	Europeiska gemenskapen
EU	Europeiska unionen
IL	Inkomstskattelagen (1999:1229)
LSK	Lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter
ML	Mervärdesskattelagen (1994:200)
prop.	Regeringens proposition
SAL	Socialavgiftslagen (2000:980)
SBL	Skattebetalningslagen (1997:483)
SFS	Svensk författningssamling
TL	Taxeringslagen (1990:324)

Sammanfattning

Enligt gällande regler kan en privatperson efter särskild ansökan medges skattereduktion för utgifter för hushållsarbete om arbetet har utförts av någon som har F-skattsedel. Även den som har skattepliktig förmån av hushållsarbete kan få skattereduktion. Utredningens huvudsakliga uppdrag har varit att lämna förslag om ett enklare och effektivare system än det nuvarande för att medge skattelättnader för hushållstjänster. Utgångspunkten för ett nytt system är att hanteringen ska vara så enkel som möjlig för de enskilda hushållen. I uppdraget ingår även att undersöka om det är möjligt och lämpligt att öppna för möjligheten att få skattelättnad även i de fall hushållsarbetet utförs av privatpersoner som inte har F-skattsedel. I utredningens uppdrag har inte ingått att pröva vilka tjänster som ska omfattas av begreppet hushållsarbete.

Skattereduktion för utgifter för hushållsarbete när den som har utfört arbetet har F-skattsedel

Utredningen föreslår att nuvarande system med skattereduktion efter ansökan ska ersättas av en ordning med preliminär och slutlig skattereduktion. Denna nya ordning benämns fakturamodellen. Innebörden av fakturamodellen är att en privatperson som köper en hushållstjänst av en person som har F-skattsedel ska kunna komma överens med säljaren om att betalning endast ska göras med hälften av den angivna arbetskostnaden. Säljaren får begära utbetalning från Skatteverket med den del av arbetskostnaden (inklusive mervärdesskatt) som köparen inte har betalat. Detta belopp utgör köparens skattelättnad och tillgodoräknas honom som preliminär skattereduktion. Förfarandet innebär att köparen får skattelättnaden direkt vid köpet.

Skatteverket kan till säljaren utbetala högst 50 000 kronor per köpare och beskattningsår, dvs. ett belopp som motsvarar köparens maximala skattereduktion.

Köparen ska tillgodoräknas slutlig skattereduktion med 50 procent av den totala arbetskostnaden i de fall preliminär skattereduktion tillgodoräknats. Har korrekta uppgifter redovisats kommer den preliminära skattereduktionen att motsvara och därmed kunna kvittas mot den slutliga. Om köparen inte har tillgodoräknats någon preliminär skattereduktion ska slutlig skattereduktion tillgodoräknas med 50 procent av det belopp som köparen har betalat av arbetskostnaden.

Begäran om slutlig skattereduktion görs av köparen i självdeklarationen. Avsikten är att Skatteverket med ledning av tillgängliga uppgifter ska förtrycka underlaget för skattereduktionen i köparens självdeklaration.

Skattereduktion för förmån av hushållsarbete

När det gäller skattereduktion för förmån av hushållsarbete har utredningen gjort den bedömningen att nuvarande regler bör behållas.

Reglerna innebär att skattereduktion tillgodoräknas med 50 procent av värdet av den skattepliktiga förmånen av hushållsarbete. I underlaget ska inte inräknas värdet för förmån av material, utrustning och resor. Den totala skattereduktionen avseende både utgifter för hushållsarbete och förmån av hushållsarbete får sammanlagt inte överstiga 50 000 kronor per person och år.

Vid beräkningen av avdrag för preliminär skatt ska arbetsgivaren inte beakta förmån av hushållsarbete. På detta sätt kommer till stor del hänsyn att tas till skattereduktionen vid beräkningen av skatteavdraget.

Arbetsgivaren är skyldig att på kontrolluppgift redovisa underlaget för skattereduktion för förmån av hushållstjänster. Detta underlag förtrycks i den självdeklaration som skickas till den skattskyldige.

Begäran om skattereduktion för förmån av hushållstjänster görs av den skattskyldige i självdeklarationen.

Privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel

Utredningen föreslår vidare att även en privatperson som köper en hushållstjänst av en fysisk person som inte har F-skattsedel ska kunna tillgodoräknas skattereduktion. I detta fall ska skattereduktion tillgodoräknas med ett belopp som motsvarar de redovisade arbetsgivaravgifterna. För att skattereduktion ska tillgodoräknas ska det krävas att förenklad skattedeclaration har lämnats och att säljaren inte är skattskyldig till mervärdesskatt. I de fall avgiftspliktig ersättning avseende hushållsarbete har redovisats i en förenklad skattedeclaration ska köparen tillgodoräknas preliminär skattereduktion löpande under året. Har korrekta uppgifter redovisats kommer den preliminära skattereduktion att motsvara och därmed kunna kvittas mot den slutliga. Om köparen inte har tillgodoräknats någon preliminär skattereduktion ska slutlig skattereduktion tillgodoräknas med ett belopp som motsvarar de redovisade arbetsgivaravgifterna.

Begäran om slutlig skattereduktion görs av köparen i självdeklarationen. Avsikten är att Skatteverket med ledning av tillgängliga uppgifter ska förtrycka underlaget för skattereduktion i köparens självdeklaration.

Underlaget, subventionsgraden och nivån för skattelättnaden

Utredningen föreslår inte någon ändring av nuvarande regler för vad som utgör underlag för skattereduktion förutom att de ska gälla även när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel.

Skattereduktion föreslås även fortsättningsvis uppgå till 50 procent av underlaget när det gäller utgifter för och förmån av hushållsarbete. I de fall en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel föreslås dock skattereduktion tillgodoräknas med ett belopp som motsvarar de arbetsgivaravgifter som redovisats för utbetalda ersättningar avseende hushållsarbete.

Den sammanlagda skattereduktionen får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår. Den lägsta beloppsgränsen för att få skattereduktion föreslås slopad.

Möjligheter att anlita eget eller närstående företag

Utredningen föreslår att begränsningen att anlita eget eller närstående företag ska slopas. Arbetet får dock inte ha utförts av den som begär skattereduktion eller person som tillhör samma hushåll som denne.

Konsekvenser

Utredningens förslag innebär att skattelättnader kan medges i tre olika situationer. I samtliga fall kommer köparen eller arbetstagararen att kunna tillgodoräknas skattelättnaden i samband med betalning av arbetet, när förmånen tillhandahålls respektive vid redovisningen av arbetsgivaravgifterna. Den skattskyldige får således del av skattelättnaden direkt. I samtliga fall ska slutlig skattereduktion begäras i den skattskyldiges självdeklaration. Som regel kommer underlaget för skattereduktion att vara förtryckt i självdeklarationen. Det blir således ett enkelt och enhetligt förfarande oavsett vad det är för typ av skattereduktion.

Förslaget medför en viss påfrestning på företagens likviditet samt administrativt merarbete för dessa i de fall begäran om utbetalning av en del av fakturabeloppet ska göras hos Skatteverket. Dessa effekter måste dock ställas i relation till de fördelar som säljaren får genom den ökade efterfrågan på tjänsterna som kan förväntas bli en effekt av att köparna erhåller skattelättnaden direkt i samband med köpet.

Det kan antas att de föreslagna ändringarna kommer att öka efterfrågan på hushållstjänster, varför staten kommer att få minskade skatteintäkter på grund av ytterligare skattereduktioner. Hur mycket är dock svårt att uttala sig om. Den statistik som är tillgänglig omfattar endast köp av hushållstjänster från F-skattsedelsinnehavare och avser endast ett halvt år. När det gäller förmåner kommer omfattningen av dessa inte att bli kända förrän arbetsgivarna lämnar kontrolluppgifter i januari 2009. Vidare är det mycket svårt att beräkna storleken av skattereduktionen för de fall när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel. Därtill kommer att systemet med skattelättnader för hushållstjänster är nytt. Det kan dock antas att förslagen kommer att innebära att en del svart arbete omvandlas till vitt arbete, vilket i sin tur genererar skatteintäkter. Det underlag som finns är emellertid så osäkert att

utredningen inte närmare kunnat beräkna de beloppsmässiga effekterna för statens finanser.

Ikraftträdande

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 1 kap. 11 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 65 kap. 11 a §, och ett nytt kapital, 65 a kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

11 §¹

Bestämmelser om hur skatten ska beräknas samt om skatte-
reduktion för underskott av
kapital, arbetsinkomst, allmän
pensionsavgift och sjöinkomst,
finns i 65 kap. Bestämmelser om
beräkningen av skatt på acku-
mulerad inkomst finns i 66 kap.

Bestämmelser om hur skatten
ska beräknas samt om skatte-
reduktion för underskott av
kapital, arbetsinkomst, allmän
pensionsavgift och sjöinkomst,
finns i 65 kap. *Bestämmelser om
skattereduktion för hushållsarbete
finns i 65 a kap.* Bestämmelser
om beräkningen av skatt på acku-
mulerad inkomst finns i 66 kap.

¹ Senaste lydelse 2007:1419.

65 kap.*11a §²*

Bestämmelser om skattereduktion för hushållsarbete finns i 65 a kap.

65 a kap. Skattereduktion för hushållsarbete**Tillämpningsområde****1 §**

Skattereduktion enligt detta kapitel tillgodoräknas fysiska personer som

a) varit obegränsat skattskyldiga under beskattningsåret,

b) vid beskattningsårets utgång är minst 18 år, och

c) har

- haft utgifter för hushållsarbete,

- fått skattepliktig förmån av hushållsarbete som ska hänföras till inkomstslaget tjänst eller

- redovisat arbetsgivaravgifter avseende ersättning för hushållsarbete i en förenklad skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483).

Sådan skattereduktion tillgodoräknas också begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1 eller 2 inkomstskattelagen (1999:1229), om deras överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, utslutande eller så gott som utslutande, utgörs av

² Tidigare 65 kap. 11 a § upphävd genom 2006:1344.

överskott av förvärsinkomster i Sverige.

Skattereduktion tillgodoräknas även dödsbo för hushållsarbete som har utförts före dödsfallet.

Definitioner, m.m.

2 §

Med bostad avses i detta kapitel utrymme som med nyttjanderätt eller äganderätt helt eller till väsentlig del används för boende inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Till bostad räknas även biutrymmen som garage, förråd och tvättstuga.

Med bostad avses dock inte hotell, pensionat eller vandrarhem.

3 §

Med hushållsarbete avses
- städarbete eller annat rengöringsarbete som utförs i bostaden,

- vård av kläder och hemtextilier som utförs i bostaden,

- matlagning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden,

- snöskottning som utförs i nära anslutning till bostaden,

- häck- och gräsklippning samt krattning och ogrärensning som utförs på tomt eller i trädgård i nära anslutning till bostaden,

- barnpassning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning och hämtning till och från förskola, skola,

fritidsaktiviteter eller liknande,

- annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.

Som hushållsarbete räknas dock inte det arbete för vilket försäkringsersättning lämnats eller bidrag eller annat stöd lämnats från staten, en kommun eller ett landsting.

Villkor för skattereduktion

4 §

Skattereduktion tillgodoses bara om följande förutsättningar är uppfyllda.

1. Det utförda hushållsarbetet ska vara hänförligt till den som begär skattereduktion eller dennes förälders hushåll. Föräldern ska dock vara bosatt i Sverige.

2. För den som utför hushållsarbetet ska gälla att

a) utföraren ska ha F-skattsedel när avtalet om arbetet träffas eller när ersättningen betalas ut, eller

b) redovisning av arbetsgivaravgifter avseende det aktuella hushållsarbetet har skett för utföraren i en förenklad skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483) och att denne inte varit skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200) avseende

verksamhet som omfattar hushållsarbete.

3. Om arbetet har utförts utomlands och den som har utfört arbetet inte har bedrivit någon näringsverksamhet i Sverige ska det, i stället för vad som sägs i 2 a om F-skattsedel, kunna uppvisas intyg eller annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel.

4. Arbetet får inte utföras av den som begär skattereduktion eller av en person som tillhör samma hushåll som denne.

Köparens betalning

5 §

Köparens betalning upp till ett belopp motsvarande halva utgiften för hushållsarbete ska anses avse betalning för arbete. Om köparen betalar mer än halva utgiften ska den överstigande delen av betalningen i första hand anses avse betalning för material, utrustning samt resor och i andra hand betalning för arbete.

Det som sägs i första stycket ska inte gälla om det kan visas att betalningen ska fördelas på annat sätt.

*Begäran om utbetalning från Skatteverket**6 §*

Om en köpare som har rätt till skattereduktion för ett hushållsarbete inte har betalat hela utgiften för hushållsarbetet, har en sådan person som anges i 4 § 2 a och 3 rätt till utbetalning av ett belopp som motsvarar mellanskillnaden. Utbetalningen får dock inte uppgå till ett högre belopp än vad köparen har betalat för arbetet.

Vad som sägs i 5 § tillämpas på motsvarande sätt vid en begäran om utbetalning enligt denna paragraf.

En utbetalning enligt denna paragraf får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Om säljaren återbetalar ersättning till köparen, som tidigare har utgjort underlag för begäran om utbetalning från Skatteverket, ska säljaren meddela detta till Skatteverket.

7 §

En begäran om utbetalning ska göras skriftligen hos Skatteverket efter att arbetet har utförts. Begäran ska vara underskriven av säljaren.

8 §

Begäran om utbetalning ska innehålla uppgifter om

1. namn, adress och, om sådant nummer finns, organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för den som har utfört arbetet,

2. köparens personnummer eller samordningsnummer i de fall sådant nummer finns,

3. debiterad ersättning för hushållsarbete, betalt belopp, den dag som betalningen kommit säljaren tillhanda samt det belopp som säljaren begär som utbetalning från Skatteverket.

9 §

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om eller i enskilda fall medge att begäran om utbetalning enligt 6 § får lämnas i form av ett elektroniskt dokument.

Med elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Preliminär skattereduktion

10 §

Preliminär skattereduktion ska tillgodoräknas med

1. ett belopp motsvarande den utbetalning som den som har utfört arbetet har erhållit från Skatteverket enligt 6 §, och

2. ett belopp motsvarande redovisade arbetsgivaravgifter avseende ersättning för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad skattedeclaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483).

Preliminär skattereduktion ska hänföras till det beskattningsår som köparens betalning har kommit den som utfört arbete tillhanda.

Om den som utfört arbetet har återbetalat belopp till Skatteverket enligt 17 §, ska den tidigare tillgodoräknade preliminära skattereduktionen minskas med belopp motsvarande den gjorda återbetalningen.

Den preliminära skattereduktionen får sammanlagt uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Preliminär skattereduktion ska tillgodoräknas i den ordning som belopp enligt första stycket 1 och 2 registreras av Skatteverket.

Den preliminära skattereduktionen ska läggas till den slutliga skatten enligt 11 kap. 14 § andra stycket 2 d skattebetalningslagen (1997:483).

11 §

När Skatteverket har gjort en utbetalning enligt 6 §, ska Skatteverket skriftligen meddela köparen av hushållsarbetet säljarens namn och hur mycket som har

tillgodoräknats i preliminär skattereduktion enligt 10 §.

Slutlig skattereduktion

12 §

Underlaget för skattereduktionen består av

1. utgifter som har betalats under beskattningsåret för hushållsarbete som har utförts under eller före beskattningsåret,

2. preliminär skattereduktion som har tillgodoräknats enligt 10 § för beskattningsåret,

3. värdet av förmån av hushållsarbete som tillhandahållits den som begär skattereduktion under beskattningsåret, och

4. ersättning för hushållsarbete som har redovisats för beskattningsåret i en förenklad skattedeclaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483).

Om betalning har skett året före det år som hushållsarbetet har utförts, ska detta belopp hänföras till underlaget det år som arbetet har utförts.

Utgifterna för hushållsarbetet utgörs av det debiterade beloppet för arbete samt därpå belöpande mervärdesskatt. I underlaget räknas inte utgifter för material, utrustning och resor in.

13 §

Slutlig skattereduktion ska tillgodoräknas med

1. 50 procent av underlaget enligt 12 § första stycket 1–3, och

2. belopp motsvarande de arbetsgivaravgifter avseende ersättning för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad skattedeclaration enligt 12 § första stycket 4.

Den sammanlagda skattereduktionen får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Den slutliga skattereduktionen ska minska den slutliga skatten enligt 11 kap. 9 § andra stycket 3 skattebetalningslagen (1997:483).

14 §

En begäran om slutlig skattereduktion ska göras i självdeklarationen vid taxeringen för det beskattningsår som avses i 12 § första stycket.

Övriga bestämmelser

15 §

Belopp som tillgodoräknas enligt 10 och 13 §§ respektive utbetalas enligt 6 § ska anges i hela krontal.

16 §

Den som begär utbetalning enligt 6 § ska ge Skatteverket tillfälle att granska underlaget för begäran och lämna de uppgifter som behövs för granskningen.

17 §

Om den som har begärt utbetalning enligt 6 § har fått en sådan utbetalning utan att vara

berättigad till det, ska det felaktiga beloppet betalas tillbaka till Skatteverket. Om säljaren återbetalar ersättning till köparen, som tidigare har utgjort underlag för begäran om utbetalning från Skatteverket, ska återbetalning ske till Skatteverket av ett belopp som motsvarar vad som återbetalas till köparen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas på sådana hushållsarbeten som utförts efter den 30 juni 2007 och betalats efter den 31 december 2008. För hushållsarbeten som utförts före den 1 januari 2009 gäller dock att den som utfört arbetet, när avtalet om arbetet träffas eller när ersättningen betalas ut, ska ha haft F-skattsedel eller, beträffande ett utländskt företag, intyg eller annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland har genomgått motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel.

2. De nya bestämmelserna, utom bestämmelserna i 5–11, 16 och 17 §§ om preliminär skattereduktion och utbetalning från Skatteverket, ska också tillämpas för hushållsarbeten som har utförts efter den 31 december och som har betalats före den 1 januari 2009. Detta gäller dock endast i de fall den som utfört arbetet, när avtalet om arbetet träffas eller när ersättningen betalades ut, hade F-skattsedel eller, beträffande ett utländskt företag intyg eller annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland har genomgått motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel.

3. Genom denna lag upphävs lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete. Den upphävda lagen tillämpas dock alltjämt såvitt avser hushållsarbete som har utförts och betalats under tiden 1 juli 2007 – 31 december 2008.

Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483) att 10 kap. 17 a § samt 11 kap. 9 och 14 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

17 a §³

En förenklad skattedeklaration *skall* ta upp

1. nödvändiga identifikationsuppgifter för både utbetalaren och betalningsmottagaren,

2. uppgift om den redovisningsperiod för vilken redovisning lämnas,

3. uppgift om den ersättning för vilken utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter,

4. verkställt skatteavdrag,

5. periodens arbetsgivaravgifter, *och*

6. de ytterligare uppgifter som behövs för beräkning och kontroll av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter.

Om betalningsmottagaren är begränsat skattskyldig, *skall* skattedeklarationen även ta upp uppgift om mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande samt mottagarens medborgarskap.

En förenklad skattedeklaration *ska* ta upp

5. periodens arbetsgivaravgifter,

6. *avdrag för preliminär skattereduktion för hushållsarbete i de fall som förutsättningarna enligt 65 a kap. 4 § 2 b och 10 § första stycket 2 inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, och*

7. de ytterligare uppgifter som behövs för beräkning och kontroll av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter.

Om betalningsmottagaren är begränsat skattskyldig, *ska* skattedeklarationen även ta upp uppgift om mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande samt mottagarens medborgarskap.

³ Senaste lydelse 2005:1118.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från uppgiftsskyldigheten i andra stycket om

1. undantaget inte kan antas komma att försvåra kontrollen av att deklARATIONSSKYLDIGHETEN har fullgjorts riktigt och fullständigt,

2. uppgiften saknar betydelse för beskattningen enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,

3. uppgiften saknar betydelse för beräkningen av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, och

4. undantaget inte påverkar Sveriges åtaganden inom det internationella utbytet av information.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om vad en förenklad skattedeclaration skall ta upp.

11 kap.

9 §⁴

Skatteverket fattar varje år beslut om skattens storlek enligt den årliga taxeringen (grundläggande beslut om slutlig skatt). Slutlig skatt kan bestämmas också genom omprövningsbeslut och till följd av beslut av domstol.

Med slutlig skatt avses summan av skatter och avgifter enligt 10 § minskad med skattereduktion enligt följande ordning.

1. lagen (2003:1204) om skattereduktion för vissa miljöförbättrande installationer i småhus,

2. 65 kap. 9–12 §§ inkomstskattelagen (1999:1229),

3. lagen (2007:346) om skattereduktion för utgifter för hus-
hållsarbete, och

4. lagen (2005:1137) om skattereduktion för virke från stormfällad skog vid 2006–2008 års taxeringar.

14 §⁵

Sedan den slutliga skatten har bestämts skall Skatteverket göra en avstämning av skattekontot.

Sedan den slutliga skatten har bestämts ska Skatteverket göra en avstämning av skattekontot.

⁴ Senaste lydelse 2007:1405.

⁵ Senaste lydelse 2005:345.

<p>Innan avstämning görs skall
Skatteverket</p> <p>1. från den slutliga skatten göra avdrag för</p> <p>a) debiterad F-skatt och särskild A-skatt,
b) avdragen A-skatt,
c) A-skatt som <i>skall</i> betalas
på grund av beslut enligt 12 kap.
1 § andra stycket,
d) skatt som överförs från stat med vilken Sverige har ingått
överenskommelse om uppbörd och överföring av skatt,
e) skatt som betalats enligt lagen (1991:586) om särskild
inkomstskatt för utomlands bosatta eller enligt lagen (1991:591)
om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. för
den tid under beskattningsåret då den skattskyldige varit
obegränsat skattskyldig i Sverige,
f) skatt som avser sådana
återbetalningar som skall göras
enligt rådets direktiv 2003/48/
EG av den 3 juni 2003 om
beskattning av inkomster från
sparande i form av ränte-
betalningar,</p> <p>2. till den slutliga skatten
lägga</p> <p>a) skatt som betalats tillbaka enligt 18 kap. 3 § första stycket,
b) skatt som överförs till en
annan stat enligt 18 kap. 5 §
första stycket, <i>och</i>
c) skattetillägg och för-
seningsavgift enligt taxerings-
lagen (1990:324).</p> | <p>Innan avstämning görs <i>ska</i>
Skatteverket</p> <p>c) A-skatt som <i>ska</i> betalas på
grund av beslut enligt 12 kap.
1 § andra stycket,
f) skatt som avser sådana
återbetalningar som <i>ska</i> göras
enligt rådets direktiv 2003/48/
EG av den 3 juni 2003 om
beskattning av inkomster från
sparande i form av ränte-
betalningar,</p> <p>d) <i>preliminär skattereduktion</i>
enligt 65 a kap. 10 § inkomst-
skattelagen (1999:1229).</p> |
|---|---|

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklARATIONER och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 26 § lagen (2001:1227) om självdeklARATIONER ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. 26 §⁶

Den som begär skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

Den som begär *slutlig* skattereduktion för hushållsarbete enligt *65 a kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229)* ska lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången vid 2010 års taxering.

⁶ Senaste lydelse 2007:1125.

Del A

Inledning

1 Uppdraget och dess genomförande

1.1 Uppdraget

Genom beslut den 28 juni 2007 bemyndigade regeringen chefen för Finansdepartementet att tillkalla en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av bestämmelserna om skattelättnader för hushållstjänster.

Enligt kommittédirektivet ”Översyn av bestämmelserna om skattelättnader för hushållstjänster” (dir 2007:104) är huvuduppgiften att lämna förslag om ett enklare och effektivare system än det nuvarande för att medge skattelättnader för hushållstjänster. Syftet med skattelättnaderna är framför allt att omvandla svart arbete till vitt arbete, att möjliggöra för fler att öka sin tid på arbetsmarknaden samt att främja jämställdheten mellan kvinnor och män. Utgångspunkten för ett nytt system är att hanteringen ska vara så enkel som möjligt för de enskilda hushållen. Detta innebär bl.a. att subventionen om möjligt ska ges direkt i samband med köpet av tjänsten. För att minska administrationen ska utgångspunkten vara att den som är berättigad till subventionen inte ska behöva ansöka om eller begära den hos Skatteverket. I uppdraget ingår också att lämna förslag som innebär att även skattepliktiga löneförmåner i form av hushållstjänster införs i det nya systemet.

I uppdraget ingår även att analysera möjligheten att avskaffa den nuvarande begränsningen att anlita eget eller närstående företag och ändå få skattelättnad. Om det visar sig möjligt att slopa begränsningen, ska förslag lämnas om hur nya regler ska utformas för att reglerna inte ska kunna missbrukas.

För att möjliggöra att fler personer kan erbjuda hushållstjänster och för att underlätta för hushållen att köpa sådana tjänster ingår i

uppdraget också att undersöka om det är möjligt och lämpligt att öppna för möjligheten att få skattelättnad även i de fall hushållsarbete utförs av privatpersoner som inte har F-skattsedel.

Slutligen ska subventionsgraden och taket för skattesubventionen utvärderas. Utgångspunkten är att statens subvention inte ska vara högre än inom nuvarande system. Subventionsgraden för hushållstjänsterna bör anpassas så att valet av utförare av tjänsterna inte blir beroende av nivån på subventionen. Det ska därför prövas om det är lämpligt att subventionen ska lämnas med olika procent-satser, exempelvis beroende på om utföraren har F-skattsedel eller inte.

Utredningens direktiv, se bilaga 1.

1.2 Utredningsarbetet

Utredningen inledde sitt arbete i slutet av augusti månad 2007 och har antagit namnet Hushållstjänstutredningen.

Utredningsarbetet har bedrivits i form av en enmansutredning. I arbetet har utredaren biträtt av en expertgrupp sammansatt av representanter från Svenskt Näringsliv, Skatteverket, Näringsdepartementet och Finansdepartementet. I arbetet med betänkandet har utredningen haft sju sammanträden.

Med hjälp av Utrikesdepartementet och Finansdepartementet har utredningen inhämtat information från ett antal länder som har olika former av skattelättnader eller andra system för subvention av hushållstjänster.

Utredningen har under arbetets gång haft kontakter med företrädare för olika organ som berörs av de frågor som ska utredas. Bland de kontakter som utredningen har haft kan nämnas.

- About Time AB
- Accor Services
- Almega
- Dagligvaruleverantörers Förbund
- Intresseföreningen för hushållsnära tjänster
- Kuponginlösen AB
- Näringslivets Regelnämnd

- Skatteverket
- Sodexo Pass
- Skatteförfarandeutredningen (Fi 2005:10)
- Utredningen ”Fritt val inom äldre och handikappomsorg” (SOU 2008:15)
- Utredningen om F-skatt (Fi 2007:10)

Ovanstående kontakter innebär att utredningen fått förslag och synpunkter på hur olika frågor kan lösas samt även fått tillfälle att diskutera egna förslag till lösningar.

1.3 Avgränsningsfrågor

Uppdraget består i huvudsak av att lämna förslag till ett enkelt och effektivt system för skattelättnader för utgifter och förmåner av hushållstjänster. Inledningsvis är det därför lämpligt att förklara vad som menas med skattelättnad, vilka som kan få skattelättnad samt vad som är en hushållstjänst och var arbetet ska vara utfört.

Skattelättnad

Av kommittédirektiven framgår att det system som ska föreslås ska leda till skattelättnader för hushållstjänster. Enligt nu gällande regler är subventionen riktad till köparen av tjänsten och består av en skattereduktion. För att få del av subventionen måste alltså köparen betala så mycket skatt att reduktionen kan utnyttjas. Andra kopplingar till skattesystemet är att säljaren av tjänsten ska ha F-skattsedel samt att reglerna om skattetillägg, omprövning, debitering m.m. gäller. Därtill kommer att Skatteverket hanterar administrationen. Mot denna bakgrund anser utredningen att direktiven inte ger utrymme för att föreslå ett rent bidragssystem utan koppling till skattesystemet.

Subvention hos köparen eller säljaren?

Av kommittédirektiven framgår att det föreslagna systemet för skattelättnader för hushållstjänster ska vara enkelt och effektivt. Systemet ska dessutom vara så enkelt som möjligt för de enskilda hushållen. För att minska administrationen ska utgångspunkten vara att den som är berättigad till subventionen inte ska behöva ansöka om eller begära den hos Skatteverket. Av direktiven framgår dock inte om subventionen ska ges till köparen eller säljaren av hushållstjänsten. Detta får tolkas som att det står utredningen fritt att föreslå att subventionen kan riktas mot antingen köpare eller säljare av hushållstjänster. Ytterligare en möjlighet är att systemet konstrueras så att subventionen ges både till säljaren och till köparen.

Hushållstjänster

I uppdraget ingår inte att definiera vilka tjänster som ska anses utgöra hushållstjänster. Utgångspunkten är därför att med hushållstjänster avses de tjänster som är uppräknade i 4 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

Uppdraget innefattar inte heller att fastställa var hushållsarbetet ska vara utfört för att uppfylla kriterierna för att skattelättnad ska kunna medges. Förutsättningen är därför att arbetet ska vara hänförligt till sökandens eller dennes förälders hushåll på det sätt som är reglerat i 5 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete.

1.4 Administrativa frågor

Det är ofrånkomligt att ett system med skattelättnader för hushållstjänster på ett eller annat sätt kommer att innebära vissa administrativa konsekvenser för samtliga inblandade parter. Målet är dock att minimera de administrativa kostnaderna.

Generellt gäller att bokföringskyldiga och de som är skattskyldiga till mervärdesskatt måste följa bestämmelserna i bokföringslagen (1999:1078), BL, och mervärdesskattelagen (1994:200), ML. I dessa lagar finns reglerat vad en verifikation respektive faktura ska innehålla.

Av 5 kap. 6 § BL framgår att det för varje affärshändelse ska det finnas en verifikation i bokföringen. Vidare framgår av 5 kap. 7 § samma lag att en verifikation ska innehålla följande uppgifter.

- när den har sammanställts
- när affärshändelsen har inträffat
- vad denna avser
- vilket belopp den gäller
- vilken motpart den berör

Av 11 kap. 1 § ML framgår att kravet att utfärda en faktura är begränsad till omsättning som sker till en näringsidkare eller en juridisk person som inte är näringsidkare. Det innebär att ML normalt inte har något krav på att faktura ska utfärdas vid försäljning till privatpersoner. Det finns dock tre särskilt angivna slag av omsättning då faktura utfärdas även vid försäljning till privatpersoner. Det gäller vid omsättning av

- nya transportmedel enligt 3 kap. 30 a 2 st. ML till ett annat EG-land,
- vara en vid distansförsäljning enligt 5 kap. 2 a ML till en köpare i ett annat EG-land, eller
- bygg- eller anläggningstjänster och av varor som omsätts i samband med sådant tillhandahållande.

Det föreligger således ingen formell skyldighet att upprätta faktura i de fall hushållstjänster faktureras till en privatperson som inte driver näringsverksamhet. Om någon faktura inte utfärdas måste de verifikationskrav som bokföringslagen innehåller ändå uppfyllas. Det innebär att det för varje affärshändelse ska finnas en verifikation.

Säljaren av hushållstjänster är redan på grund av bokförings- och mervärdesskattelagens krav skyldig att uppge de flesta av de uppgifter som krävs för att kunna bedöma om skattelättnader enligt dagens regler ska kunna ges för hushållstjänster. De uppgifter som inte behöver uppges är bl.a. hur stor del av fakturabeloppet som avser ersättning för arbete. Enligt nu gällande regler får endast arbetskostnaden (inklusive mervärdesskatt) ligga till grund för skattelättnader. Kostnader för material, utrustning och resor får

således inte ingå i underlaget för beräkning av skattelättnad. Uppgift om arbetskostnadens storlek kan i princip endast lämnas av säljaren.

Köparen måste enligt dagens regler intyga att det utförda hushållsarbetet är hänförligt till köparens hushåll eller i förekommande fall dennes förälders hushåll. Vidare måste köparen i de fall fakturan eller motsvarande handling inte är tillräckligt specificerad ange vad det är för typ av hushållsarbete, dvs. att det utgör den typ av hushållsarbete som anges i 4 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete. Har köparen beviljats bidrag eller annat stöd från stat, kommun eller landsting, eller försäkringsersättning för ett hushållsarbete får utgifter för det arbetet inte grunda rätt för skattelättnad. Detta innebär att köparen på ett eller annat sätt måste uppge att något stöd, bidrag eller försäkringsersättning inte har erhållits för det aktuella arbetet.

Det ligger i sakens natur att det i ett system för skattelättnader måste finnas möjligheter till kontroll. Den sökande – köparen eller säljaren – måste därför ha ett sådant underlag som gör det möjligt att bedöma om skattelättnad ska ges eller inte. En möjlighet är att den sökande lämnar fullständiga uppgifter redan i ansökan. En annan möjlighet är att den sökande enbart ansöker om skattelättnad och kontroller görs vid behov. Vid sådana kontroller ska den sökande ha ett sådant underlag som gör att det direkt går att bedöma om ansökan om skattelättnad är korrekt eller inte.

1.5 Läsanvisningar

För att underlätta läsningen används i detta betänkande begreppen köpare och säljare. Med köpare avses en privatperson som inte driver näringsverksamhet och som köper hushållstjänster för sitt privata hushåll eller dennes förälders hushåll. Med säljare avses en fysisk eller juridisk person som säljer hushållstjänster. En säljare kan i vissa fall bedriva näringsverksamhet och i andra fall kan det vara sådan verksamhet som ska beskattas under inkomst av tjänst. I de fall det ställs speciella krav på säljaren anges detta särskilt i texten.

I detta betänkande används begreppen hushållsarbete och hushållstjänster. I 4 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete finns definition på begreppet hushållsarbete. Av kommittédirektiven framgår att utredaren bl.a. ska lämna ett förslag om ett system

för att medge skattelättnader för hushållstjänster. Om det inte särskilt anges i texten är hushållstjänster ett synonymt uttryck för sådana tjänster som är uppräknade i 4 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete.

Med utgifter för hushållsarbete avses den arbetskostnad som har angetts på faktura eller motsvarande handling. I utgifter för hushållsarbete inräknas även den mervärdesskatt som belöper på arbetskostnaden, däremot inte kostnader för material, utrustning och resor.

2 Skattereduktion för utgifter för hushållsarbete

2.1 Nuvarande regler

Den 1 juli 2007 trädde lagen om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete i kraft och tillämpas på utgifter för arbeten som utförts och betalats efter den 30 juni 2007. Den 1 januari 2008 ändrades namnet på lagen till lagen om skattereduktion för hushållsarbete.

Lagstiftningen aviserades i budgetproposition för 2007 (prop. 2006/07:1, volym 1 s. 141). Inom Finansdepartementet utarbetades en proposition (prop. 2006/07:94 Skattelättnader för hushållstjänster m.m.) med ett förslag om skattereduktion för fysiska personer som har utgifter för hushållsarbete. Den 30 maj 2007 beslutade riksdagen i enlighet med propositionen. Skattereduktionen innebär att den som har utgifter för hushållsarbete kan få en sänkning av skatten med hälften av utgiften för arbetet.

Av propositionen (s. 1) framgår att syftet med skattereduktionen bl.a. är att omvandla svart arbete till vitt arbete samt att möjliggöra för kvinnor och män att öka sin tid på arbetsmarknaden. Vidare är syftet att såväl kvinnor som män ska kunna kombinera familjeliv och arbetsliv på lika villkor. Avsikten är även att fler korttidsutbildade ska komma in på arbetsmarknaden. De berörda tjänsterna ska kunna utföras även av personer som saknar en mera omfattande yrkesutbildning. Mot denna bakgrund föreslogs att det hushållsarbete som omfattas ska vara städarbete eller annat rengöringsarbete, vård av kläder och hemtextilier samt matlagning. Hushållsarbete kan även avse snöskottning och skötsel av tomt eller trädgård i form av häck- och gräsklippning, krattning

och ogräsrensning. Även omsorg och tillsyn som en fysisk person behöver samt barnpassning kan omfattas.

Skattereduktion för utgifter för hushållsarbete ges bara till personer som under beskattningsåret har fyllt 18 år. För att skattereduktion ska kunna ges krävs normalt att hushållsarbetet har utförts av någon som har F-skattsedel. Om ett utländskt företag anlitas som inte har någon F-skattsedel, måste företaget ha ett särskilt intyg. Detta intyg ska visa att företaget har genomgått samma kontroll av skatter och avgifter i sitt hemland som den som har F-skattsedel. Arbetet får inte utföras av en närstående eller av ett företag i vilket sökanden eller närstående till denne, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande.

Hushållsarbetet ska i huvudsak vara utfört i eller i nära anslutning till den sökandes eller en förälders bostad. Som bostad räknas permanent- eller fritidsbostad som ägs eller hyrs för en längre eller kortare tid inom EES-området¹. När det gäller arbete i föräldrarnas hushåll finns kravet att föräldern ska vara bosatt i Sverige.

Skattereduktionen uppgår till 50 procent av utgifterna för hushållsarbeten inklusive mervärdesskatt. I underlaget ingår inte utgifter för material, utrustning och resor. Skattereduktionen får sammanlagt inte överstiga 50 000 kronor per person och år. Om arbetskostnaderna under ett beskattningsår understiger 1 000 kronor ges inte skattereduktion.

Ansökan om skattereduktion ska vara skriftlig och lämnas in till Skatteverket senast den 2 maj året efter det beskattningsår då betalning för arbetet har gjorts. Det är Skatteverket som beslutar om skattereduktionen. Denna tillgodoräknas i samband med beräkningen av den slutliga skatten året efter det år då hushållstjänsten har betalats.

2.2 Praktisk tillämpning

Ansökan om skattereduktion ska ha kommit in till Skatteverket senast den 2 maj året efter det år då betalning för hushållsarbetet har skett. För ansökan finns en särskild blankett, ”Ansökan –

¹ Följande länder ingår i EES-området: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

Skattereduktion för hushållsarbete” (SKV 4501). Till ansökan ska bifogas kopior av fakturorna eller motsvarande handlingar. Av varje sådan handling ska framgå följande.

- vem handlingen är ställd till
- vilka arbeten som utförts
- specificerade arbets- och materialkostnader inklusive mervärdesskatt
- att den som gjort arbetet har F-skattsedel

Om hushållsarbetet har utförts av en utländsk firma som inte har F-skatt ska till ansökan även bifogas ett intyg eller en annan handling som visar att företagaren inte har skatteskulder i sitt hemland.

Skattereduktionen räknas av mot statlig och kommunal inkomstskatt samt mot fastighetsskatt i samband med beräkningen av den slutliga skatten. Detta innebär att skattereduktion endast kan tillgodoräknas i de fall de nu nämnda skatterna debiteras.

Den som har köpt hushållstjänster och beviljats skattereduktion för dessa kommer att få tillbaka det aktuella beloppet på skatten året efter det år tjänsterna betalats. För att i någon mån undvika denna olägenhet finns det möjlighet att beakta skattereduktionen vid ändrad beräkning av skatteavdrag (s.k. jämkning) enligt 8 kap. 29 § skattebetalningslagen (1997:483), SBL. För att beslut om ändrad beräkning ska kunna fattas, krävs att en särskild ansökan om detta görs hos Skatteverket. Om Skatteverket beslutar om ändrad beräkning ska arbetsgivaren följa detta beslut.

3 Skattereduktion för förmån av hushållstjänster

3.1 Nuvarande regler

I proposition 2006/07:94 Skattelättnader för hushållstjänster m.m. uppgavs att regeringens avsikt var att skyndsamt utreda möjligheten att ge skattelättnad även i de fall hushållstjänsterna utgår i form av löneförmån (s. 36 och 57). En sådan möjlighet infördes den 1 januari 2008 (SFS 2007:1123, prop. 2007/08:13 Skattelättnader för förmån av hushållstjänster).

Reglerna tillämpas på förmåner som tillhandahållits efter den 31 december 2007. I samband med detta ändrades lagens namn till lagen om skattereduktion för hushållsarbete.

Syftet med lagen är att det inte ska vara någon skattemässig skillnad för arbetstagaren mellan att få ytterligare lön och själv köpa hushållstjänster och att få en skattepliktig förmån av hushållstjänst till motsvarande värde. Denna effekt uppnås om skattereduktion även ges med 50 procent av det skattepliktiga värdet för förmån för hushållstjänster, vilket kan illustreras med följande två exempel.

Exempel 1: Löneförmån i form av fria hushållstjänster, 10 000 kronor

Förmån av hushållstjänst	Skatt, 53 %	Skattereduktion	Nettokostnad
10 000	5 300	5 000	300

I ovanstående exempel blir arbetstagarens nettokostnad för hushållstjänsten 300 kronor (5 300–5 000). Samma nettokostnad blir det också om den anställde får en löneökning på 10 000 kronor och privat köper hushållstjänster till ett värde av 10 000 kronor, vilket framgår av nedanstående exempel.

Exempel 2: Extralön 10 000 kronor och privat inköp av hushållstjänst

Extralön	Skatt, 53 %	Nettolön	Privat inköp av hushållstjänst	Skattereduktion, 50 %	Nettokostnad
10 000	5 300	4 700	10 000	5 000	300

Denna likabehandling mellan förmån respektive köp av hushållstjänster gäller oavsett vilken marginalsatt arbetstagaren har. Detta innebär att det blir en enhetlig och neutral beskattning oavsett om arbetstagaren väljer förmån i form av hushållstjänst eller högre lön och själv köper hushållstjänsten.

Skattereduktion för skattepliktig löneförmån av hushållstjänster ges bara till personer som under beskattningsåret har fyllt 18 år. Principerna för skattereduktion följer i huvudsak de principer som gäller för skattereduktion för utgifter för hushållsarbete.

Med skattepliktigt hushållsarbete avses sådana tjänster som, enligt bestämmelserna i 10 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL, ska beskattas under inkomstslaget tjänst. Förmånen kan därför ha tillhandahållits både i ett anställningsförhållande och i ett uppdragsförhållande. Det ska vidare vara fråga om sådana tjänster som omfattas av 4 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete.

Skattereduktionen uppgår till 50 procent av den skattepliktiga förmånen av hushållsarbete. I underlaget får dock inte inräknas värdet för förmån av material, utrustning och resor. Den totala skattereduktionen avseende både utgifter för hushållsarbete och förmån av hushållsarbete får sammanlagt inte överstiga 50 000 kronor per person och år. Om det totala underlaget under ett beskattningsår understiger 1 000 kronor ges inte någon skattereduktion.

Vid beräkningen av avdrag för preliminär skatt ska arbetsgivaren inte beakta förmån av hushållsarbete. På detta sätt kommer till stor del hänsyn att tas till skattereduktionen vid beräkningen av skatteavdraget utan att arbetstagaren behöver ansöka om ändrad beräkning av skatteavdrag hos Skatteverket.

Arbetsgivaren är skyldig att på kontrolluppgift redovisa underlaget för skattereduktion för förmån av hushållstjänster. Detta underlag kommer att förtryckas på den självdeklaration som skickas till den skattskyldige.

Begäran om skattereduktion för förmån av hushållstjänster ska göras i den självdeklaration som lämnas. Detta innebär att begäran i

de flesta fall ska lämnas senast den 2 maj året efter det år då hushållstjänsten tillhandahållits. Det är Skatteverket som beslutar om skattereduktion, som sedan tillgodoräknas i samband med beräkningen av den slutliga skatten året efter det år då förmånen har kommit den sökande till del.

3.2 Praktisk tillämpning

Enligt 8 kap. 25 § SBL ska arbetsgivaren inte göra avdrag för preliminär skatt avseende förmån av sådant hushållsarbete som utgör underlag för skattereduktion. Detta ger ett korrekt resultat i de fall arbetstagaren har en marginalskatt på 50 procent, eftersom skatten då är lika stor som skattereduktionen. Däremot blir den preliminära skatten för hög om marginalskatten är lägre än 50 procent, vilket kan medföra att det uppkommer överskjutande skatt. Å andra sidan blir den preliminära skatten för låg om marginalskatten är högre än 50 procent, vilket kan medföra att det uppkommer kvarstående skatt. Att den preliminära skatten blir för låg kan dock enkelt rättas till av den skattskyldige genom en begäran om förhöjt skatteavdrag hos arbetsgivaren. Den skattskyldige kan även ansöka om ändrad beräkning av skatteavdrag (s.k. jämkning). En för hög preliminär skatt kan däremot endast rättas genom att den skattskyldige hos Skatteverket ansöker om ändrad beräkning.

I de fall skattepliktig hushållsförmån har tillhandahållits och förutsättningarna för skattereduktion föreligger, är arbetsgivaren skyldig att redovisa underlaget för skattereduktionen på arbetstagarens kontrolluppgift. Underlaget utgörs av det skattepliktiga värdet av hushållsarbetet. I underlaget ska inte utgifter för material, utrustning och resor ingå. Förmån av material, utrustning och resor beskattas på vanligt sätt och avdrag för preliminär skatt ska göras. Underlaget för skattereduktion förtrycks på den självdeklaration som skickas till den skattskyldige.

Arbetstagaren ska begära skattereduktion för förmån av hushållsarbete i sin självdeklaration. Begäran om skattereduktion ska göras vid taxeringen för det beskattningsår då hushållsarbetet tillhandahållits. Begäran om skattereduktion sker genom att arbetstagaren antingen godtar den förtryckta uppgiften eller korrigerar denna och därefter skriver under deklarationen.

Skattereduktionen räknas av mot statlig och kommunal inkomstskatt samt mot fastighetskatt i samband med beräkningen av den slutliga skatten. Detta innebär att skattereduktion endast kan tillgodoräknas i de fall den skattskyldige debiteras de nu nämnda skatterna.

4 Utvärdering av nuvarande system för skattereduktion

4.1 Allmänt

Skattereduktion för utgifter för hushållsarbete infördes för arbeten som har utförts och betalats efter den 30 juni 2007. Ursprungligen skulle ansökan om skattereduktion ha kommit in senast den 1 februari året efter det beskattningsår då arbetet har betalats. Denna tidpunkt har dock flyttats fram till den 2 maj året efter det beskattningsår då arbetet har betalats. Utvärdering av systemet när det gäller utgifter för hushållsarbete omfattar därför tiden juli–december 2007, dvs. endast sex månader. Alla ansökningar har emellertid bl.a. på grund av den förlängda ansökningstiden, ännu inte behandlats av Skatteverket.

När det gäller skattereduktion för förmån av hushållsarbete trädde reglerna i kraft den 1 januari 2008 och omfattningen härav blir därför inte känd förrän arbetsgivarna har lämnat kontrolluppgifter, dvs. tidigast i februari 2009.

Av det ovan sagda framgår att reglerna har fungerat mycket kort tid och något komplett underlag avseende omfattningen av hushållsarbeten har inte varit möjligt att få fram. Med hänsyn till den korta tid som reglerna har tillämpats har utredningen inte heller funnit det meningsfullt att göra enkäter hos företagen. Någon djupare analys har därför inte kunnat göras. Utredningen har ändå med hjälp av det material som finns tillgängligt försökt att få en uppfattning om hur systemet har fungerat för köpare, säljare och Skatteverket.

4.2 Köparna

T.o.m. den 10 april 2008 har det till Skatteverket kommit in 42 612 ansökningar om skattereduktion för hushållsarbete. Eftersom sista ansökningdagen har förlängts till den 2 maj finns det skäl att anta att det totala antalet ansökningar kommer att uppgå till cirka 45 000. Av hittills inkomna ansökningar framgår att 57 procent har gjorts av kvinnor, se bilaga 10 A.

När det gäller den geografiska fördelningen framgår att de tre storstadsområdena – Stockholm, Göteborg och Malmö – svarar för drygt hälften av alla ansökningar. Övriga kommuner svarar således för knappt hälften, se bilaga 10 B. Fördelningen av ansökningarna på läns- och kommunnivå framgår av bilaga 10 C och 10 D.

Åldersfördelningen bland de sökande är relativt jämn med en liten övervikt för personer som är 41–65 år (bilaga 10 E). Av de som har ansökt om skattereduktion har ca 31 procent barn. Av de drygt 25 000 ansökningar som hittills har behandlats av Skatteverket är det 264 ansökningar som avser arbete utfört i förälders hushåll.

När det gäller inkomstförhållandena för dem som har ansökt har 40 procent en taxerad förvärvsinkomst (summan av inkomst av tjänst och intäkt av näringsverksamhet minskad med allmänna avdrag) som överstiger 386 000 kronor. Vidare kan det noteras att 32 procent har en taxerad förvärvsinkomst i intervallet 133 000–289 999 kronor (bilaga 10 F).

Utredningen har inhämtat uppgifter från Statistiska centralbyrån avseende sammanräknade förvärvsinkomster för inkomstår 2005 för såväl ensamstående som sambeskattade personer som är äldre än 20 år. Uppdelning har gjorts i fyra olika inkomstgrupper enligt följande.

Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4
Lägst inkomst	Medelinkomst	Högre medelinkomst	Högst inkomst
25 %	50 %	15 %	10 %

För att få relevanta uppgifter för inkomstår 2006 har uppräknig av Statistiska centralbyråns uppgifter skett med drygt 3 procent. Från Skatteverket har sedan inhämtats uppgifter om de sökandes taxerade förvärvsinkomster – nettoinkomst av tjänst och nettointäkt av näringsverksamhet minskad med allmänna avdrag – för taxeringsår 2007 (inkomstår 2006). För de personer som taxeras

som ensamstående kan bl.a. konstateras att 30 procent av dem som har ansökt om skattereduktion tillhör grupp 4, dvs. den grupp som har högst inkomster (10 procent av samtliga). När det gäller de personer som sambeskattas – gifta eller sammanboende med gemensamma barn – kan noteras att drygt 40 procent av dem som har ansökt om skattereduktion tillhör den grupp som har högst inkomst, grupp 4 (10 procent av samtliga). Närmare uppgifter om fördelningen av ansökningar på sammanräknad taxerad förvärvsinkomst för ensamstående respektive personer som sambeskattas framgår av bilaga 10 G.

Fram till den 10 april 2008 har Skatteverket behandlat 24 714 ansökningar om skattereduktion för hushållsarbete. Av dessa framgår att arbetskostnaden är lägre än 10 000 kronor i nio fall av tio (bilaga 10 H).

Av de ansökningar som hittills har behandlats av Skatteverket framgår att den totala arbetskostnaden uppgår till drygt 134 miljoner. Medgivna skattereduktioner uppgår hittills till ca 68 miljoner kronor. Om man antar att antalet ansökningar kommer att uppgå till totalt 45 000 och att dessa beloppsmässigt ligger på samma nivå som de som hittills har behandlats, kan den totala skattereduktionen beräknas till cirka 122 miljoner kronor ($68 \text{ miljoner} \times 45\,000 / 25\,000$). Av prop. 2006/07:94, s. 54, framgår att regeringen har kalkylerat med en total skattereduktion för år 2007 med 650 miljoner kronor. Orsaken till att den totala skattereduktionen sannolikt inte kommer att nå upp till detta belopp kan vara att systemet är helt nytt och att det trädde i kraft under semestertid. En annan omständighet som kan ha betydelse är att betalning som regel sker i efterskott, varför det arbete som har utförts i december i många fall betalats först i januari 2008.

4.3 Säljarna

Med ledning av de ca 25 000 ansökningar som har behandlats av Skatteverket t.o.m. den 10 april kan det konstateras att totalt 4 921 olika företag har anlitats. Av dessa företag utgör 53 procent enskilda firmor och 29 procent är aktiebolag (bilaga 10 I). Enligt Skatteverket har hittills endast 17 utländska företag som inte har F-skattsedel anlitats.

När det gäller enskilda firmor kan det konstateras att könsfördelningen är jämn (bilaga 10 J).

Under 2007 uppgår antalet nystartade företag, som har tilldelats F-skattsedel, till 79 488 vilket motsvarar en ökning från år 2006 med 9 procent. Inom branscherna städ och sociala insatser uppgår nystartade företag under år 2007 till 1 300 respektive 373 företag. Detta är i jämförelse med år 2006 en ökning med 24 procent inom städbranschen och med 9 procent inom branschen sociala insatser. Nyetableringen har således varit betydligt högre inom städbranschen än genomsnittet för samtliga branscher.

För företagen inom branscher som utför hushållstjänster torde reformen med skattereduktion för utgifter för hushållsarbete ha inneburit flera uppdrag samt att flera nya företag har startats. Företagarnas administrativa börda torde inte ha ökat i någon nämnvärd omfattning, eftersom ansökningarna ska göras av köparna.

4.4 Skatteverket

4.4.1 Arbetsätt

Arbetet med att hantera ansökningarna om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete har koncentrerats till två skattekontor, Västervik och Karlstad. Ansökningarna har tagits emot och ankomstregistrerats i Västervik. Därefter har ansökningarna fördelats ungefär lika mellan kontoren. Västervikskontoret handlägger ansökningar som avser personer som är bosatta i södra Sverige, medan Karlstadskontoret handlägger ansökningar avseende personer bosatta i Stockholm och norr därom.

Fördelen med att koncentrera arbetet till endast två kontor är bl.a. att hanteringen blir mer rationell och att förutsättningarna för en enhetlig rättstillämpning ökar. Eftersom Skatteverket hittills endast har behandlat cirka hälften av ansökningarna om skattereduktion för hushållsarbete har utredningen inte kunna göra någon mer omfattande analys av hur arbetet fungerat.

Det som har framkommit vid samtal med personal som arbetar med ansökningarna är att det finns en hel del gränsdragningsproblem. Detta gäller framförallt vad som ska räknas som trädgårdstjänster. Andra gränsdragningsfrågor som uppkommit är bl.a. följande.

- flyttstädning i samband med dödsfall
- barnpassning för äldre barn. Misstanke finns att betalning för privatlärare benämns barnpassning
- svårigheter att tolka vad utländska företags fakturor avser och att få in skuldfrihetsintyg

Till de flesta ansökningar bifogas fakturor, dock saknas oftast inbetalningskvitto eller dylikt. Skatteverket godtar som regel den uppgift om betalningsdatum som har gjorts i ansökan, såvida det inte finns någon omständighet som tyder på att uppgiften är felaktig.

Vid en avstämning den 2 april 2008 konstaterades att 1 859 personer hade fått helt avslag på sin begäran om skattereduktion. Detta motsvarar cirka åtta procent av de ansökningar som hittills har beslutats av Skatteverket. Sedan finns det ett antal beslut där underlaget för skattereduktion till viss del har underkänts. De flesta avslagsbeslut beror på att det är fråga om inte godkända tjänster som har utförts, såsom t.ex. städning ("flyttstädning") av en bostad för en person som har avlidit eller att arbetet utförts före den 1 juli 2007. Avslagsgrunden att säljaren inte har F-skattsedel är dock inte vanlig.

Fram till den 7 april 2008 har 16 beslut överklagats till länsrätten.

Sammanfattningsvis kan det alltså konstateras att det förekommer fel i ansökningarna och att det finns gränsdragningsproblem. Genom att handläggningen har koncentrerats till två skattekontor ökar förutsättningarna för att det blir en enhetlig rättstillämpning. För att sprida informationen om hur olika arbeten ska bedömas finns det en särskild arbetsgrupp hos Skatteverket. Vissa frågor har även vidarebefordrats till Rättsavdelningen på Skatteverket, som har utrett och lämnat svar direkt till arbetsgruppen. I och med att det är en helt ny lagstiftning där enbart vissa typer av hushållsarbeten är godkända är det ofrånkomligt att det uppkommer gränsdragningsproblem. Dessa problem kommer förmodligen att bli färre med tiden när köparna får del av Skatteverkets beslut och Skatteverket på olika sätt informerar om vilka regler som gäller för vissa specifika tjänster. Dessutom kommer vissa beslut att prövas av förvaltningsdomstolarna, varför en rättspraxis kommer att utvecklas. I detta sammanhang kan nämnas att utredningen inte har haft i uppdrag att närmare definiera vilka

tjänster som ska anses utgöra hushållstjänster eller föreslå förändring av bestämmelserna i 4 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete.

4.4.2 Resurser

T.o.m. den 10 april 2008 har det till Skatteverket inkommit 42 612 ansökningar om skattereduktion för hushållsarbete. Eftersom sista ansökningsdagen är den 2 maj finns det skäl att anta att det totala antalet ansökningar kommer att ligga i storleksordningen 45 000, vilket för övrigt Skatteverket har kalkylerat med i sin planering.

Skatteverket har räknat med att antalet årsarbetskrafter för det löpande arbetet med hanteringen av ansökningar om skattereduktion uppgår till 10,5–12 årsarbetskrafter, som koncentreras till tiden februari–maj 2008. Vidare beräknas tiden för hantering av omprövningar och överklagande uppgå till 1–2,5 årsarbetskrafter. För att underhålla datasystemet under tiden januari–december 2008 krävs enligt beräkningarna 250 timmars arbete av IT-personal. Förutom personalkostnader tillkommer lokalkostnader och kostnader för att expediera besluten, dvs. kostnader för papper, kuvert och porto. Kostnaderna för att hantera 45 000 ansökningar kan beräknas till ca 10 miljoner kronor.

5 Skattelättnader för hushållstjänster i andra länder

5.1 Allmänt

Det finns ett antal länder inom EU som har olika former av subvention för köp av hushållstjänster. De länder som är kända av utredningen är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Italien, Tyskland och Österrike. Systemen i dessa länder är mycket olika både vad gäller de tjänster som omfattas, subventionsgraden och administrativ lösning.

Belgien har en konstruktion där tjänsterna bara får utföras av utpekade auktoriserade företag och timpriset är bestämt av staten. Danmark har tidigare haft ett system med s.k. Hjemmeservice, men det gäller numera bara för pensionärer. Den finska administrativa lösningen påminner mycket om det nuvarande svenska systemet, dvs. köparen ges en skattereduktion efter särskild ansökan. I den finska modellen ges reduktionen både när tjänsten köps från ett företag och när tjänsten utförs av en privatperson. Det finska systemet omfattar även vissa underhålls-, renoverings- och ombyggnadsarbeten. Frankrike har två olika typer av hushållscheckar beroende på om det är arbetsgivaren eller privatpersonen själv som köper checken. Hushållscheckarna i Frankrike innebär bl.a. att inköpen av checkarna medför viss avdragsrätt för arbetsgivaren, lägre arbetsgivaravgift och mervärdesskatt samt olika typer av skattereduktioner. I Italien ges skattelättnaden dels i form av sänkta arbetsgivaravgifter, dels i form av deklarationsavdrag eller i vissa fall skattereduktion. Det tyska systemet påminner om det svenska systemet. I Tyskland medges dock skattereduktion även för underhållsarbete, förbättringsarbete, ombyggnationer och kontrollarbete på fastigheter. Den österrikiska lösningen med hushållscheckar omfattar bara de fall när hushållen anlitar en privatperson för tjänsten. Subventionen innebär att ersättning upp till vissa

belopp inte beläggs med arbetsgivaravgifter och är skattefria för mottagaren, vilket i och för sig gäller generellt oavsett typ av arbete. I de följande avsnitten, 5.2–5.8 redovisas mer i detalj de olika ländernas lösningar vad gäller köp av subventionerade hushållstjänster.

Av de uppräknade länderna är det endast Danmark som ger hela subventionen direkt vid köpet av hushållstjänsten. Övriga länder har olika typer av subventioner som ges året efter det att hushållstjänsten har utförts.

5.2 Belgien

I Belgien infördes 2004 ett system med s.k. tjänstecheckar (service vouchers). Alla personer som bor i Belgien kan köpa tjänstecheckar att användas som betalningsmedel för utförda tjänster i hemmet. Genom tjänstechecken kan individer köpa hushållstjänster från företag som fått tillstånd att utföra tjänster inom systemet.

De tjänster som omfattas är för närvarande städning, tvätt, strykning, sömnad, beredning av måltider samt hjälp med livsmedelsinköp och hjälp med transporter för personer med nedsatt rörlighet.

En tjänstecheck motsvarar en timmes hushållstjänst och kostar i dag brukaren 6,70 euro. För majoriteten av användarna är den faktiska kostnaden ännu lägre, eftersom gjord betalning grundar rätt till skattereduktion med 30 procent av utgiften eller 2,01 euro per timme. Brukarens nettokostnad uppgår därför till 4,69 euro per timme (6,7 euro–2,01 euro). Arbetsmarknadsverket ersätter i sin tur de godkända företagen med 20 euro per timme. Den statliga subventionen uppgår till totalt 15,31 euro per timme (20 euro–4,69 euro), vilket motsvarar en statlig subvention med nästan 77 procent.

Systemet i Belgien är reglerat dels genom att kundpriset bestäms av staten, dels genom att företagen som utför tjänsterna måste vara licensierade. Företagen måste fylla i ett särskilt formulär med bilagor och vissa villkor gäller. Det finns en speciell rådgivande kommission som hanterar godkännande av tjänstecheckföretag. Departementet beslutar om licensiering efter råd från kommissionen.

Det finns ett särskilt företag, Accor, som har ansvar för administrationen av tjänstecheckarna. Accor registrerar användare samt

ställer ut och hanterar checkarna. Accor sköter informationen till användarna, anställda och företag (t.ex. listor över registrerade tjänstcheckföretag, lediga platser m.m.). Hanteringen av tjänstcheckarna kan ske elektroniskt, men det finns också tjänstcheckar i pappersform.

I bilaga 2 finns en schematisk processbeskrivning av hur det belgiska checksystemet fungerar. Denna beskrivning har erhållits från Accor Services, som har skött administrationen av tjänstcheckarna fram till år 2008. För att underlätta förståelsen om hur systemet fungerar har utredningen valt att översätta överlämnade beskrivningar till svenska. Accor Services har godkänt gjord översättning.

De viktigaste målen med det belgiska systemet är att skapa nya arbeten, att ge arbetsmöjligheter för personer som har svårt att ta sig in på den reguljära arbetsmarknaden och att skapa incitament att gå från odeklarerade till deklarerade arbeten i sektorer där svartarbete är vanligt förekommande. Systemet syftar också till att förenkla balansen i arbetslivet genom att göra det lättare att "outsourca" hushållsarbetet.

Av det ovan sagda framgår att fördelarna med det belgiska checksystemet är att det är relativt enkelt för köparen av tjänsten. En annan fördel är att köparen vet exakt vad timpriset blir för det utförda arbetet. Nackdelarna är att det är en blandning av både checksystem och skattereduktion och att staten bestämmer timpriset för säljaren. En sådan ordning att staten direkt skulle styra prissättningen torde vara främmande för svenska förhållande. Vidare krävs resurser för att granska de företag som ska godkännas och licensieras, vilket medför en särskild administration. Förutom detta kräver checksystemet att någon administrerar bl.a. köp och inlösen av checkarna. I Belgien sköts denna uppgift av Accor och såväl köparen som säljaren måste alltså kontakta detta företag för att köpa respektive lösa in checkarna. Dessa arbetsuppgifter kan i och för sig utföras av en myndighet. Slutsatsen är att det belgiska checksystemet kräver relativt omfattande administration.

5.3 Danmark

Danmark har sedan år 1996 haft ett system med s.k. Hjemmeservice, som stått öppet för alla hushåll. Fr.o.m. år 2004 har dock lagen ändrats på så sätt att den gäller endast om det i hushållet finns

minst en person som antingen har fyllt 65 år eller är förtidspensionär. Enligt Sveriges ambassad i Köpenhamn var orsaken till denna inskränkning att systemet främst utnyttjades av välbärgade hushåll som ansågs ha råd att själva betala för tjänsterna. Dessutom hade den strukturella arbetslösheten minskat från 1990-talets höga nivåer. Vidare har systemet inte gett ett helt entydigt resultat i form av att fler invandrare fått arbete inom hushållssektorn, vilket var ett av målen med den ursprungliga reformen. En annan orsak till att systemet begränsades var att en utvärdering visade att det svarta arbetet i hushållen bara hade minskat med sju procent sedan systemet infördes.

Subventionen ges för sådant städarbete som hushållen normalt själva utför. Som städarbete räknas t.ex. dammtorkning, rengöring av toalett och badrum, dammsugning, golvstädning samt tvätt av mattor, gardiner och persienner. Arbetet ska utföras i eller i direkt anslutning till hushållets bostad eller annan bostad som hushållet ofta använder. Det krävs också att arbetet ska vara utfört i Danmark.

Subventionen ges till hushållen med 40 procent av det pris som avser ersättning för utfört arbete (inkl. mervärdesskatt). Av praktiska skäl utbetalas dock subventionen direkt till det företag som utfört arbetet. Ett hushåll där alla är bosatta på samma adress kan få högst 6 000 kronor i subvention per uppgivare och kvartal, dvs. totalt 24 000 kronor per år. Det är den som utfört uppdraget som har ansvaret för att taket inte överskrids.

En förutsättning för att få subventionen är att den som utfört arbetet är godkänd och registrerad för hushållsverksamhet hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. För att verksamheten ska godkännas krävs bl.a. att verksamheten är registrerad för mervärdesskatt i Danmark, att yrkesförsäkring finns och att de som driver företaget inte har skulder till det allmänna som är större än 50 000 kronor. Det finns dock inget krav att företaget måste vara juridiskt etablerat i Danmark. Detta innebär att hushållen kan få subvention även om utländska företag anlitas.

En annan förutsättning för att subvention ska kunna ges är att arbetet har fakturerats. Fakturan måste innehålla en mängd fastställda uppgifter, bl.a. ska hela priset framgå samt även hur mycket som köparen själv ska betala efter subventionen på 40 procent. Det finns möjlighet att beställa förtryckta fakturor och inbetalningskort som uppfyller lagens krav.

Ytterligare en förutsättning för subventionen är att köparen har betalat sin andel av fakturan (60 %) till Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som har ett särskilt konto hos Danske Bank. Efter att beloppet har bokförts på kontot, överförs motsvarande summa efter cirka fyra bankdagar till ett av säljaren bestämt konto. Efter att Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har gjort vissa kontroller överförs statens subvention på 40 procent till säljarens bankkonto (s.k. NemKonto), vilket görs sex–tio bankdagar efter att köparen har betalat. För att detta belopp ska kunna utbetalas till säljaren krävs således att köparen har betalat sin andel av fakturan.

Sammanfattningsvis innebär det danska systemet att det endast omfattar personer som är äldre än 65 år eller är förtidspensionärer. En stor fördel med systemet är att köparna inte behöver ansöka eller kontakta någon för att få subventionen, vilket underlättar förfarandet avsevärt. Köparna betalar endast sin andel av fakturan, dvs. 60 procent av hela fakturabeloppet. Alla in- och utbetalningar görs emellertid via konton som administreras av Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Säljaren av tjänsten får ersättningen i två omgångar, först kundinbetalningen fyra dagar efter att denna har registrerats på ett särskilt konto och sedan subventionsbeloppet efter ytterligare sex dagar. Det krävs också resurser för att granska och godkänna de företag som omfattas av systemet. Slutsatsen är att det danska systemet är relativt enkelt att hantera för köparen. För säljaren medför systemet vissa likviditetsproblem samt en ökad administration för att specificera fakturorna och hantera inkomna betalningar. Kontrollen av de registrerade företagen samt kontrollen och hanteringen av alla in- och utbetalningar medför en inte obetydlig administration för staten.

5.4 Finland

I Finland infördes 2001 ett system med skattereduktion för hushållstjänster, det s.k. hushållsavdraget. Skattereduktionen beviljas en person som betalar lön eller arbetsersättning för sedvanligt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete samt underhålls- och ombyggnadsarbete som utförts i dennes bostad. Från 2005 beviljas skattereduktionen även för arbete som utförts i en bostad som används av den skattskyldiges eller dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar eller fosterföräldrar eller av dessa personers släktingar i rätt uppstigande led. Skattereduktionen gäller även

arbete som utförs i en bostad som används av de ovan uppräknade släktingarnas make. Makarna kan utnyttja beloppet var för sig. Om en del av skattereduktionen inte kan tillgodoräknas den av makarna som har framställt yrkandet, dras det resterande beloppet av från den andra makens skatt.

Kostnader som berättigar till skattereduktion ska avse sedvanligt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete. Med detta avses skötsel av hem, exempelvis matlagning, städning, tvätt, strykning, annat underhåll av kläder, butiksbesök, trädgårdsskötsel såsom gräs- och häckklippning, plogning av gårdsplan samt annan renhållning av gård. Sedvanligt omsorgs- och vårdarbete är omvårdnad i hemmet av barn, sjuka, funktionshindrade och äldre. Arbetet kan bestå av att t.ex. tvätta, klä på, mata eller att hjälpa sådana personer med att vara ute eller att utföra andra personliga sysslor. Hyresgäster får skattereduktion på basis av underhållsarbete i hyresbostaden. Med underhåll eller ombyggnad avses t.ex. reparation av kök, badrum och andra rum samt bastu- och källarutrymmen inklusive el- och rörarbeten. Även målning och annan renovering på utsidan av hus samt plattbeläggning av gård ingår.

Skattereduktion beviljas inte om den enskilde för samma arbetsprestation fått stöd från stat, kommun eller annat offentligt organ för vård av närstående, stöd för vård i hemmet eller privat vård av barn. Detsamma gäller om arbetsersättningen betalas till andra än privatpersoner eller företag. Sådan ersättning för vård i hemmet som betalas till kommunen ingår inte. En förutsättning för avdrag är att företaget är registrerat i förskottsuppbördsregistret och enligt inkomstskattelagen bedriver näringsverksamhet.

När det gäller ersättningar som betalats till allmännyttiga föreningar för hushållsarbete eller för omsorgs- och vårdarbete berättigar detta till skattereduktion även om föreningen inte finns med i förskottsuppbördsregistret. Däremot får ersättning som betalats till allmännyttiga föreningar för ombyggnads- eller renoveringsarbete på bostäder dras av endast om föreningen finns med i förskottsuppbördsregistret.

Skattereduktionen uppgår till 60 procent av den mervärdeskattepliktiga arbetsersättningen om arbetet har köpts av ett företag eller av en företagare med skattepliktig verksamhet som är registrerad i förskottsuppbördsregistret. Skattereduktion kan även medges med 60 procent av en arbetsersättning som betalats till allmännyttiga föreningar, t.ex. idrotts- eller ungdomsföreningar, för sedvanligt hushållsarbete eller vård- och omsorgsarbete. Om

hushållet har anställt den person som utför arbetet är skattereduktionen 30 procent av lönen och arbetsgivarens lönebikostnader. Löntagarens andel av arbetspensions- och arbetslöshetsförsäkringspremie berättigar dock inte till skattereduktion. Skattereduktion ges inte heller för material- och resekostnader eller för kostnader för maskinell utrustning.

Skattereduktion medges med maximalt 2 300 euro per person för sedvanligt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete. Skattereduktion för underhålls- och ombyggnadsarbeten uppgår dock maximalt till 1 150 euro. Om en och samma skattskyldig har kostnader för bägge typerna av arbete, är den totala maximala skattereduktionen 2 300 euro. Underlaget för avdrag måste dock överstiga 100 euro för att skattereduktion ska beviljas.

För att få skattereduktion ska ansökan göras till skattebyrån på en särskild blankett, som ska bifogas den sökandes självdeklaration (benämnd skattedeklaration). Däremot behöver inte verifikationer bifogas utan dessa ska förvaras och kunna skickas in om skattebyrån ber om dem.

Skattebyrån räknar ut storleken på skattereduktionen. Om beloppet överstiger den statliga inkomstskatten, dras den återstående delen av från kommunalskatten, den försäkrades sjukförsäkringspremie och kyrkoskatten enligt relationen mellan dessa skatter. Om ett hushåll har betalat lön till en person i anställningsförhållande, ska hushållet lämna uppgifter om de löner som betalats till arbetstagaren och de verkställda skatteavdragen i en årsanmälan. Årsanmälan ska lämnas in till Skattebyrån i hushållets hemkommun direkt efter det att anställningsförhållandet har upphört eller senast under januari året efter.

Ett av de viktigaste målen med det finska systemet är att förbättra sysselsättningen inom servicebranschen genom att öka efterfrågan på hushållstjänster bland hushållen. Ett annat mål är att skapa möjligheter för äldre att få hjälp i sina hem med t.ex. städning och mindre reparationer. Ytterligare ett mål är att minska omfattningen av svart arbete inom hushållssektorn.

Av det ovan sagda framgår att det finska systemet påminner mycket om vårt nuvarande system. Det finns dock vissa skillnader. Exempelvis omfattar det finska systemet, förutom hushållsarbeten, vissa underhålls- och ombyggnadsarbeten. Man har olika procentsatser på skattereduktion beroende på vad det är för typ av skattskyldig som utfört arbetet och ansökan görs först i samband med att självdeklarationen lämnas. Fördelarna med det finska systemet

är att det inte direkt påverkar säljarens administration. Nackdelarna med systemet är ungefär de som har uppmärksammats i det svenska systemet, nämligen att det krävs ansökan av köparen och att subventionen i praktiken ges året efter att köparen har haft utgiften.

Det kan även nämnas att Finland under åren 1997–2000 i vissa län tillämpat en s.k. företagsstödmödel. Den innebar att stödet gick direkt till det företag som sålde hushållsarbete. Modellen slopades dock på grund av höga administrativa kostnader för staten.

5.5 Frankrike

I Frankrike har privatpersoner sedan 1994 haft möjlighet att köpa skattereducerade hushållstjänster genom Chèque emploi-service (Ces) och Titre emploi-service (Tes). Sedan den 1 februari 2006 har dessa system ersatts med ett system med s.k. tjänstecheck (chèque emploi-service universel, Cesu).

I bilaga 3 finns fyra olika schematiska processbeskrivningar (A–D) av hur det franska checksystemet fungerar i olika situationer. Dessa beskrivningar har erhållits från Accor Services, som är ett av de företag som haft hand om administrationen av tjänstecheckarna i Frankrike. För att underlätta förståelsen av hur systemen fungerar har utredningen valt att översätta överlämnade processbeskrivningar till svenska. Accor Services har godkänt gjord översättning. Städning i hemmet och barnpassning är de vanligaste förekommande tjänsterna, men Cesu kan också användas som betalning för extra skolundervisning med speciallärare i hemmet, trädgårdsarbete och hantverks- och snickeriarbeten av enklare slag. Checkarna kan även användas som betalning för barnpassning utanför hemmet, dvs. barnpassning som utförs av daghem, dagmammor och förskolor m.m.

Checkarna anges i nominellt belopp och finns i två utföranden. Den ena typen är en bankcheck (cesu bancaire) som beställs på banken av privatpersoner som önskar att köpa hushållstjänster. Den andra typen är en förutbetalda check (cesu préfinancé) och används som löneförmån till anställd personal.

Av bilaga 3 A framgår att bankcheckar (cesu bancaire) beställs på banken av privatpersoner som önskar köpa hushållstjänster av en enskild säljare. När privatpersonen utbetalar lön med en sådan bankcheck är den sociala avgiften halverad jämfört med andra

sektorer. Dessutom medges skattereduktion i de flesta fallen med 50 procent av utbetald lön. Skattereduktion medges på ett underlag av maximalt 12 000 euro per år. För vissa grupper, t.ex. invaliderade eller familjer med handikappade barn, gäller andra beloppsgränser. Underlaget för skattereduktion får dock inte överstiga 15 000 euro per år. Utbetald lön och sociala avgifter redovisas av privatpersonen till en central myndighet, Centre national du Chèque emploi service universel. Myndigheten beräknar det belopp (lön och sociala avgifter) som ligger till grund för deklarationen. Väljer man att anlita ett städföretag (bilaga 3 B) betalas 5,5 procent i mervärdesskatt (normalt 19,6 procent) på de fakturerade tjänsterna.

Förutbetald check (cesu préfinancé) delas ut av företag eller myndigheter som en löneförmån till anställda. Arbetsgivaren kan välja mellan två alternativ.

1) Arbetsgivaren anlitar ett tjänsteföretag som utför tjänster åt arbetstagarna

De skattemässiga fördelarna är att kostnaden för hushållstjänsten är avdragsgill för arbetsgivaren. Därutöver får företagen en skattereduktion som uppgår till 25 procent av de utbetalda bidragen, dock maximalt 500 000 euro per år. Procentsatsen för skattereduktion kan dock variera. Om arbetsgivaren köper checkarna till ett rabatterat pris och överlåter checkarna till sina anställda, behöver arbetsgivaren inte betala arbetsgivaravgifter på rabatten. Denna rabatt får dock inte överstiga 1 830 euro per år och anställd.

En summa motsvarande de belopp som arbetsgivaren har betalat för cesu prefiancé åt en anställd är skattefri för den anställde. Det skattefria beloppet kan dock uppgå till högst 1 830 euro per år. I övrigt är den skattemässiga fördelen för den anställde att skattereduktion ges med 50 procent av förmånens värde, dock maximalt 12 000 euro per år. Underlaget för skattereduktion höjs med 1 500 euro för varje barn i hushållet (maximalt 3 000 euro) och för varje person som är äldre än 65 år. Totalt får dock underlaget för skattereduktion inte överstiga 15 000 euro per år.

2) *Arbetstagaren får beställa tjänsten på egen hand (schematisk bild, bilaga 3 C och D)*

Om arbetstagen väljer en tjänsteutförare som inte är kopplad till ett tjänsteföretag (dvs. en privatperson, bilaga 3 C) är arbetstagaren ansvarig för att betala sociala avgifter, vilka är reducerade till 50 procent. Kostnaden för tjänsten är avdragsgill för arbetsgivaren som gett checken som löneförmån. Vidare får arbetsgivaren en skattereduktion som uppgår till 25 procent av de utbetalda bidragen. En sådan skattereduktion kan maximalt uppgå till 500 000 euro per räkenskapsår. Väljer arbetstagaren i stället att anlita ett städföretag (bilaga 3 D), anses städföretaget som arbetsgivare till den som utför tjänsten och är därmed ansvarigt för den sociala avgiften. Kostnaden för tjänsten är avdragsgill för den arbetsgivare som gett checken som löneförmån. Arbetstagaren måste betala 5,5 procent mervärdesskatt för de fakturerade tjänsterna. Normalt skulle mervärdesskatten ha varit 19,6 procent för sådana tjänster.

Systemet i Frankrike bygger på att de som utför hushållstjänsterna är godkända av staten. Hushållsarbetet måste ha utförts inom Frankrikes gränser för att vara subventionsgrundande.

Lönen bestäms fritt mellan parterna, men får inte vara lägre än den lagstadgade minimilönen på 8,27 euro per timme, inklusive 10 procent semesterersättning.

För att få skattereduktion måste den som begär denna arbeta och vara skattskyldig i Frankrike.

Syftet med det franska systemet är huvudsakligen att utöka tjänstesektorn, få ner arbetslösheten samt få bukt med en sektor där icke-deklarerade inkomster varit vanliga. Tanken är att alla samhällsklasser ska ha råd att köpa en hushållstjänst. Arbetstagarna ska bli mer tillgängliga för arbetsmarknaden genom att vardagslivet förenklas, vilket särskilt avses gynna kvinnor som ofta stannar hemma för att ta hand om barnen.

Den svenska ambassaden i Paris har uppgett att sedan systemets införande har en tydlig efterfrågan på hushållstjänster noterats och de tjänster som tillhandahålls av arbetsgivaren ses som ekonomiskt fördelaktiga både för arbetsgivaren och för arbetstagaren. Kritik har dock riktats mot att den administrativa hanteringen av *cesu bancaire* är för tungrodd och svårtolkad. Även företrädare för vissa kupongföretag verksamma i Frankrike har uppgett att det franska systemet upplevs som komplicerat.

Av det ovan sagda framgår att det franska systemet i princip består av två olika typer av hushållscheckar beroende på om det är en privatperson eller en arbetsgivare som köper hushållschecken. Det är hushållschecken som styr arbetsgivarens avdragsrätt, skattereduktion samt i vissa fall även arbetsgivaravgiftens storlek. För arbetstagaren som får hushållscheckarna som löneförmån innebär checken att skattereduktion medges. Om arbetstagaren väljer att beställa tjänsten på egen hand innebär det att arbetstagaren får betala lägre arbetsgivaravgift samt även lägre mervärdesskatt än vad som normalt skulle ha varit fallet. I de fall en privatperson själv köper hushållscheckar innebär detta att privatpersonen får betala lägre arbetsgivaravgift och mervärdesskatt än vad som normalt skulle ha betalats. Vidare ges även en viss skattereduktion, som inte kommer köparen till del förrän självdeklarationen har hanterats. Dessutom ska de som utför hushållstjänsterna granskas och godkännas av staten. Det finns även fastställda minimilöner. Förutom att skattereglerna är många och relativt komplicerade tillkommer ytterligare arbetsuppgifter för att administrera köp och inlösen av checkarna. Slutsatsen är att det franska checksystemet kräver en relativt omfattande administration.

5.6 Italien

I Italien finns ett system med skattelättnader för hushållstjänster. Skattelättnad ges endast för tjänster med koppling till familjelivet. Det kan handla om kostnader för t.ex. hemhjälp, serveringshjälp, kock, barnskötare, eller personlig assistent. Skattelättnaden ges även för motsvarande arbete som utförs i religiösa församlingar, vid militärförläggningar och för föreningar utan vinstsyfte (barnhem och vilohem för äldre). Däremot ges inte skattelättnad om arbetet utförs av ett företag. Det är således endast för hushållsarbete som utförs av en enskild person som det kan bli aktuellt med skattelättnad.

Skattelättnaden består av två separata delar, dels en nedsättning av arbetsgivaravgifterna, dels avdrag vid inkomsttaxeringen eller i vissa fall skattereduktion.

Storleken på nedsättningen av arbetsgivaravgifterna är beroende av timpenningens storlek (tre olika intervall), den anställdes arbetstid (minst 25 timmar/vecka eller inte) samt om arbetstagaren är gift eller nära släkt med arbetsgivaren. Anmälan om

anställningsförhållandet görs till försäkringskassan. Arbetsgivaravgifterna betalas sedan in till försäkringskassan var tredje månad. Inbetalningen måste göras inom en angiven tiodagarsperiod.

Den andra delen av skattelättnaden uppnås genom att man får göra ett avdrag i deklarationen motsvarande de arbetsgivaravgifter som har inbetalats för ett hembiträde, hemassistent, städhjälp eller motsvarande. Detta avdrag får dock inte överstiga 1 549,37 euro. Om de inbetalade arbetsgivaravgifterna i stället avser en hemassistent eller personlig assistent för någon som inte kan klara sig själv får denne eller vederbörandes familj en skattereduktion med 19 procent av arbetsgivaravgifterna, dock maximalt 2 100 euro. Rätten till denna del av skattelättnaden begränsas dock av att arbetsgivarens lön inte får överstiga 40 000 euro om året. Den som har både städhjälp och personlig assistent kan göra såväl avdrag från den beskattningsbara inkomsten i deklarationen som skattereduktion. Avdragen gör köparen själv i deklarationen. Om köparen endast har löneinkomst lämnas uppgifter till arbetsgivaren, som sedan tar hänsyn till avdragen vid skatteberäkningen.

För att få del av skattelättnaden krävs att man är skattskyldig i Italien. Vad gäller de nedsatta arbetsgivaravgifterna finns inget sådant krav.

Förutom för arbete som utförs i Italien medges avdrag även för arbete som utförs i en semesterbostad i utlandet. Generellt gäller dock att köparen måste vara skattskyldig i Italien och att den som utfört arbetet har sin huvudsakliga bostad i Italien. Detta innebär att om någon t.ex. utför städning i en italienares semesterbostad i Sverige och den som utför städningen är bosatt i Sverige kan någon skattelättnad inte ges.

Av det ovan sagda framgår att det italienska systemet endast gäller i de fall lön utbetalas till privatpersoner som utför hushållstjänster. Skattelättnaden är en kombination av sänkta arbetsgivaravgifter och deklarationsavdrag eller skattereduktion. Fördelarna med det italienska systemet är att det inte direkt påverkar säljarens administration. Nackdelarna är att två vitt skilda typer av skattelättnader ges för samma arbete. Andra nackdelar är att såväl deklarationsavdraget som skattelättnaden kräver en ansökan av köparen och att lättnaden i praktiken ges året efter att köparen haft utgiften.

5.7 Tyskland

I Tyskland regleras skattelättnaderna för hushållstjänster sedan år 2003 genom en särskild lag, Einkommensteuergesetz (EStG). Denna lag fastställer att en viss del av kostnaderna för hushållstjänster berättigar till skattelättnader då tjänsterna utförs i eller i anslutning till den skattskyldiges hushåll i Tyskland. Detta innebär att köparen måste vara skattskyldig i Tyskland för att skattelättnad ska komma i fråga. Skattelättnad tillgodoförs i form av skattereduktion.

Som hushållstjänster i detta sammanhang räknas tjänster som normalt utförs i anslutning till hemmet, som t.ex. matlagning, städning, skötsel av trädgård och barnpassning. När det gäller barnpassning ska andra subventioner som ges till familjer dras av från kostnaderna för att få fram summan som läggs till grund för skattereduktionen. Tjänster som undervisning och sportaktiviteter som normalt inte sker i hemmet berättigar inte till skattereduktion. En grundregel är att tjänsterna för att omfattas av systemet ska vara sådana att de normalt skulle ha utförts av familjen själv. En annan princip är att tjänsterna ska utföras i den skattskyldiges hem i Tyskland. Skattereduktion kan därför inte ges för arbete som utförs i hem eller annan typ av bostad utanför landet. Skattereduktion medges även för underhållsarbete, förbättringsarbete, ombyggnationer och kontrollarbete på fastigheter.

De hushållstjänster som berättigar till skattereduktion kan hänföras till tre olika uppdragstyper. Den första kategorin utgörs av rena anställningsförhållanden mellan den skattskyldige och uppdragstagaren. Den andra typen utgörs av en speciell anställningsform som kallas Geringfügige Beschäftigung eller ”minijobb”. Den tredje formen utgörs av fall där den skattskyldige anlitar en uppdragstagare som är självständig näringsidkare.

I situationer där köparen agerar som arbetsgivare med fullt ansvar för betalning av skatt och sociala avgifter har köparen av tjänsten rätt till skattereduktion med 12 procent av kostnaderna upp till ett belopp om maximalt 2 400 euro per år. I underlaget för beräkning av skattereduktionen ingår såväl lön som sociala avgifter. Beloppen beräknas på årsbasis. Om arbetsgivarförhållandet varat kortare tid än ett år ska beloppen proportioneras med hänsyn härtill. Om till exempel arbetsgivarförhållandet pågått i 7 månader under ett år så får man göra en reduktion på maximalt 1 400 euro per år ($7/12 \times 2\,400$).

Om köparen av tjänsten har anställt en uppdragstagare genom den speciella anställningsformen ”minijobb” uppgår skattereduktionen till 10 procent av kostnaderna, dock maximalt 510 euro per år. I övrigt kan nämnas att vid ”minijobb” betalas varken skatt eller sociala avgifter om den anställda tjänar maximalt 400 euro per månad.

Om den skattskyldige agerar som uppdragsgivare åt en självständig näringsidkare får den skattskyldige skattereduktion med 20 procent av kostnaderna, dock maximalt 600 euro per år. I detta fall omfattar begreppet hushållstjänster också arbeten på köparens fastighet utförda av hantverkare. När det gäller hantverksuppdrag är uppdragstiden inte avgörande utan beloppet, 600 euro, gäller oberoende av uppdragets antal och längd under året. Underlaget för beräkning av skattereduktion i detta fall utgörs av kostnaderna för själva tjänsten samt mervärdesskatt på den utförda tjänsten. Materialkostnader och kostnader för utrustning får inte beaktas vid beräkning av skattereduktionen. Som hantverksuppdrag räknas löpande underhåll, upprustningar och ombyggnationer. Även kontrollåtgärder som utförs av t.ex. sotare, omfattas under förutsättning att de inte utförs i samband med nybyggnation. Generellt grundar nybyggnationer nämligen inte rätt till skattereduktion.

Ovanstående tre olika möjligheter till skattereduktion kan användas parallellt när ett flertal uppdrag utförs i ett hushåll. Det innebär att en familj som har en anställd barnpassare, en ”minijobbare” som städare och en självständig hantverkare för reparationer kan medges samtliga tre typer av skattereduktion.

Förutom ovanstående varianter av skattereduktion för hushållstjänster finns ytterligare en variant som gäller vid vård av en person som har ett av myndigheter erkänt behov av speciell omsorg. Om vården sker i den skattskyldiges eller vårdtagarens hem kan skattereduktion ges med 20 procent av kostnaderna, dock maximalt 1 200 euro. Rätten till skattereduktion tillkommer förutom vårdtagaren själv också dennes släktingar. Här får inte kostnader som täcks av socialförsäkringssystemet tillgodoräknas den skattskyldige. Som vårdtagarens hem räknas också boende på vårdhem under förutsättning att det är avsett att vara vårdtagarens permanenta boende.

De belopp med vilka skattereduktion beviljas gäller per hushåll och år. Om flera personer i ett hushåll har olika utgifter inom detta område får rätten till reduktion delas upp mellan dessa.

Då familjeförpliktelser i princip inte kan vara föremål för ett i skatterettsligt hänseende verksamt avtal kan skattereduktion inte ges för tjänster som utförs av familjemedlemmar i samma hushåll. Ett avtal mellan den skattskyldige och en anhörig till denne som inte ingår i samma hushåll, kan dock ha skatterättslig verkan under förutsättning att det rör sig om ett äkta avtal.

Gemensamt för samtliga möjligheter till skattereduktion är att ansökan görs i köparens deklaration, vilken lämnas till Finanzamt (lokala skattemyndigheten). För att styrka utlägg behövs en faktura som är specificerad på ett sådant sätt att det framgår exakt vilken tjänst som utförts och att den endast omfattar sådana kostnader som medför rätt till avdrag. Bevis på betalning i form av ett intyg från bank eller liknande institut ska ges in. Detta medför att tjänster som betalats kontant inte kan ligga till grund för skattereduktion. För anställningsförhållanden finns särskilt deklarationsunderlag.

Svenska ambassaden i Berlin har uppgett att det pågår en diskussion om att utöka möjligheten till skattereduktion till att även omfatta hushåll belägna utanför Tyskland. Skälet till denna diskussion uppges vara att den geografiska begränsningen av rätten till skattereduktion kan strida mot principerna om fri rörlighet inom EU. Något förslag till ändring har dock ännu inte lagts fram.

Ett av huvudargumenten för skattereduktion avseende hushållstjänster är att minska svart arbetet. Lagarna mot svart arbete har skärpts och missbruk kan leda till kännbara bötesstraff.

Av det ovan sagda framgår att det tyska systemet i vissa delar påminner om vårt nuvarande system. Det finns dock vissa skillnader. Exempelvis omfattar det tyska systemet, förutom hushållsarbete, även underhållsarbete, förbättringsarbete, ombyggnationer och kontrollarbete på fastigheter. Det tyska systemet innebär lägre skattelättnad än det svenska systemet. Fördelarna med det tyska systemet är att det inte direkt påverkar säljarens administration. Nackdelarna med systemet är ungefär de som har uppmärksammats i det svenska systemet, nämligen att det krävs ansökan av köparen och att skattelättnaden ges året efter att köparen haft utgiften.

5.8 Österrike

I Österrike finns sedan 2006 ett system med s.k. tjänstecheckar (Dienstleistungsscheck, DLS) för utbetalning av lön till privatpersoner som arbetar i hushåll. Systemet innebär också att arbetstagaren är olycksfallsförsäkrad och arbetstagaren kan tjäna in pensionstid på inkomster under en nivå som annars inte ger dessa förmåner.

Med DLS betalas enkla hushållstjänster som utförs i privata hushåll. Som hushållstjänster räknas t.ex. städning, tvätt, diskning, uppvärmning, tillsyn av förskole- och skolbarn, inköp av livsmedel, basvaror och medicin samt utförande av enkla trädgårdsarbeten.

Arbetet får utföras av dels personer som är medborgare i Österrike eller i annat EU-land samt Cypern, Liechtenstein, Island och Norge, dels personer med särskilt arbetstillstånd.

För en check med betalningsvärdet 10 euro betalar hushållet 10,20 euro. Av detta hålls 20 cent inne för lagstadgad olycksfallsförsäkring och förvaltningskostnader. Däremot betalas inga arbetsgivaravgifter. Det finns ingen begränsning i hur många personer en arbetsgivare kan sysselsätta med DLS.

På checken fyller arbetsgivaren i namn och socialförsäkringsnummer både för sig själv och för arbetstagaren liksom datum när verksamheten utfördes. Första gången måste också en enkel bilaga till försäkringskassan fyllas i. Checkarna finns i olika valörer och kan även elektroniskt ställas ut på valfritt belopp. Checkarna kan köpas i tobaksaffärer och på postkontor eller beställas per telefon från Versicherungsanstalt für Eisenbahnen und Bergbau (VEAB). Arbetstagaren måste lämna in checken till VEAB eller den lokala försäkringskassan senast i slutet av månaden efter att arbetet har utförts. Summan på checken överförs direkt till arbetstagaren.

Priset för det utförda arbetet avtalas av parterna, men får inte vara lägre än en viss fastställd timlön. Det är dock fritt att avtala om en högre timlön så länge som beloppet från det enskilda hushållet ligger under gränsen 456,38 euro per månad.

Det finns inte någon begränsning i hur många arbetsgivare en arbetstagare kan ha inom ramen för DLS. Dock gäller att arbetstagaren från samma arbetsgivare inte får ta emot belopp överstigande en viss gräns, f.n. 456,38 euro per månad. Om gränsen överskrids uppstår ett normalt socialförsäkringspliktigt anställningsförhållande.

Den österrikiska regeringen understryker att DLS-systemet i sig inte medför någon egentlig skattelättnad. Systemet med DLS tar sikte på att göra det enkelt och obyråkratiskt att agera legalt både för det hushåll som köper tjänsten och för den som utför den. Mot bakgrund av de villkor som gäller för många kvinnor inom hushållssektorn uppges systemet innebära en förbättring i och med att de omfattas av olycksfallsförsäkring och har möjlighet att tjäna in pensionstid på inkomster under en nivå som tidigare inte gav dessa förmåner.

Generellt gäller att ingen inkomst- eller löneskatt tas ut om inkomsterna är lägre än 10 900 euro per år. Detta är den allmänna brytpunkten för samliga skattskyldiga, således inte enbart de som har inkomster via DLS. Arbetstagare som har inkomster under minimigränsen, 456,38 euro per månad från en privat arbetsgivare kan frivilligt teckna sjuk- och pensionsförsäkring till en kostnad av 47,01 euro per månad. Har man inkomster över minimigränsen är vederbörande sjuk- och pensionsförsäkrad enligt vanliga regler.

Sammanfattningsvis innebär det österrikiska checksystemet att det är relativt enkelt för köparen av tjänsten. Tjänstecheckarna kan endast användas för betalning av lön till privatpersoner som utför hushållstjänster. Det är således inte möjligt att anlita näringsidkare i detta checksystem. En fördel med det österrikiska systemet är att när köparen betalar med checken, så har han fullgjort sina förpliktelser mot det allmänna. Det föreligger således ingen ytterligare skyldighet att göra skatteavdrag, betala arbetsgivaravgifter eller lämna kontrolluppgift. Det finns emellertid en av staten fastställd lägsta timlön. Hanteringen av checkarna för köp och inlösen av checkarna kräver också relativt omfattande administration.

6 Utgångspunkter för utredningens arbete

Utredningens viktigaste uppgift är att förslå ett nytt system för att ge skattelättnader för utgifter för hushållsarbete och förmån av hushållsarbete. I uppdraget ingår också att kartlägga de alternativ som finns. Det kan redan inledningsvis konstateras att det finns ett stort antal modeller som är tänkbara. För att floran inte ska bli alltför vildvuxen finns det anledning att i detta kartläggningsarbete ställa upp några önskvärda krav på de lösningar som kan finnas. Ett första krav är att systemet ska vara så enkelt som möjligt för de inblandande parterna. En viss administration är dock ofrånkomlig. Detta gäller oavsett vilket system som föreslås. Det finns tre huvudintressenter, nämligen den som säljer hushållstjänsten (säljaren), den som köper hushållstjänsten (köparen) och Skatteverket eller annan myndighet. I utredningens direktiv sägs uttryckligen att hanteringen bör vara så enkel som möjligt för de enskilda hushållen, dvs. köparen. Av direktiven framgår också att reglerna ska utformas så att den administrativa bördan för företagen blir så begränsad som möjligt.

Andra omständigheter som måste beaktas är EG:s statsstödsregler samt den EG-rättsliga regleringen på mervärdesskatteområdet. Dessa regelsystem blir aktuella bara om skattelättnaden ges till de företag som tillhandahåller tjänsterna, dvs. säljarna.

Det är självklart att systemet ska vara så utformat att modern teknik ska kunna användas för fakturering, betalning m.m. Eftersom inte alla företagare och privatpersoner har tillgång till datorer måste systemet också fungera med sedvanlig pappershantering. Det är vidare viktigt att systemet utformas på så sätt att det kan hanteras av såväl små som stora företag.

Lika självklart är att systemet inte ska stå i strid mot de grundläggandena syftena att omvandla svart arbete till vitt arbete,

möjliggöra för flera att öka sin tid på arbetsmarknaden samt att främja jämställdheten mellan kvinnor och män.

Ett annat önskvärt krav är att systemet bör vara möjligt att tillämpa i de olika situationer som kan föreligga. I princip bör alltså samma regler gälla när köparen är en privatperson som anlitar en F-skattsedelsinnehavare, när hushållstjänsten ges som förmån och när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel. Den situation som berör ett stort antal personer och samtidigt innebär mest krångel för de enskilda hushållen är när en privatperson anlitar en F-skattsedelsinnehavare. Köparen får, som reglerna i dag är utformade, själv lämna in en ansökan och kan dessutom få ligga ute med pengarna i upp till 23 månader. När olika modeller har prövats har utredningen därför ansett det vara viktigt att tillämpningen blir enkel i just denna situation.

Av kommittédirektiven framgår att skattelättnaden om möjligt ska ges direkt i samband med köpet av tjänsten. Den enda löpande kontakten mellan skattesystemet och den enskilde är preliminärskatten. Under löpande beskattningsår saknar Skatteverket kännedom om vilka arbetsgivare som de anställda har. Detta framgår först när kontrolluppgifterna lämnas, dvs. året efter beskattningsåret. Det är därför i praktiken mycket svårt att ge köparen en skattelättnad redan i samband med köpet av en hushållstjänst. Den möjlighet som finns att jämka preliminärskatten är en oprecis och administrativ krånglig väg. I stället måste en annan lösning väljas, som innebär att någon form av subvention ges i samband med köparens betalning av utförd hushållstjänst. Detta innebär att någon annan än köparen måste förskotta subventionen. I praktiken är det därför ofrånkomligt att säljaren åtminstone under en viss tid måste medverka till att köparen medges en skattelättnad.

Av kommittédirektiven framgår att utredaren också ska ta ställning till om kravet på F-skattsedel för att få skattelättnad även bör gälla utländska företag i de fall arbetet utförs i Sverige.

Det är mot bakgrund av det ovan sagda som utredningen har bedömt att den modell som utredningen föreslår i detta betänkande och som nedan benämns fakturamodellen är den lämpligaste. Grundläggande i denna modell är att köparen bara betalar den icke subventionerade kostnaden för hushållstjänsten till säljaren. Resterande belopp får säljaren utbetalt av Skatteverket samtidigt som verket registrerar sistnämnda belopp som en preliminär skattereduktion för köparen. Denna ordning passar väl ihop med dagens

system för förmån av hushållsarbete och kan också anpassas till när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel.

Del B

Överväganden och förslag

7 Privatperson anlitar F-skattsedelsinnehavare

7.1 Förslag

Vårt förslag: Ett system med preliminär och slutlig skattereduktion ska ersätta nuvarande system med skattereduktion efter ansökan. Systemet innebär att en privatperson som köper en hushållstjänst av en person som har F-skattsedel endast behöver betala hälften av den på fakturan eller motsvarande handling angivna arbetskostnaden till säljaren. Resterande belopp utgör en skattelättnad för köparen och tillgodoräknas denne som preliminär skattereduktion. Motsvarande belopp utbetalas till säljaren efter begäran hos Skatteverket.

Reglerna om skattereduktion för hushållsarbete ska inordnas i ett nytt kapitel i inkomstskattelagen (1999:1229).

Det nuvarande systemet med skattereduktion för utgifter för hushållsarbete beskrivs utförligt i avsnitt 2. Systemet innebär att köparen av en hushållstjänst måste betala hela kostnaden och särskilt ansöka om skattereduktion. Köparen kan få ligga ute med pengarna i upp till 23 månader. Därtill kommer att Skatteverket ska hantera ansökningar från ett stort antal personer, ca 45 000 avseende andra halvåret 2007. Som anförs i direktiven till utredningen finns behov av att göra systemet enklare och effektivare samt om möjligt minska administrationen. I den modell som utredningen nu föreslår, och som i det följande benämns fakturamodellen, kan köparen få skattelättnaden direkt i samband med köpet av hushållsarbetet om köparen kommer överens med säljaren att endast ett belopp motsvarande halva arbetskostnaden ska betalas. Resterande del utgör köparens skattelättnad och behöver därför inte betalas av köparen. Säljaren får full betalning för sitt

arbete genom att begära utbetalning av resterande del från Skatteverket. I samband med att Skatteverket gör utbetalningen till säljaren gottskrivs köparen preliminär skattereduktion med motsvarande belopp. Det är således köparen som får skattelättnaden, men utbetalning av denna skattelättnad sker av praktiska skäl till säljaren, vilket i sin tur underlättar hanteringen för Skatteverket.

I sin självdeklaration begär köparen slutlig skattereduktion med 50 procent av arbetskostnaden (förtryckt). Skattereduktionen får dock högst uppgå till belopp som motsvarar vad han själv har betalat för arbetskostnaden. Såväl den preliminära som den slutliga skattereduktionen är begränsad till högst 50 000 kronor per beskattningsår.

För närvarande finns reglerna om skattereduktion för hushållsarbete i en särskild lag. Med hänsyn till att reglerna inte är tidsbegränsade bör dessa i likhet med andra permanenta skattereduktionsbestämmelser inkluderas i IL. Utredningen föreslår därför att bestämmelserna om skattereduktion för hushållsarbete införs i IL som ett nytt kapitel, 65 a kap.

Vad förslaget mer i detalj innebär framgår av avsnitten 7.1.1–7.1.16.

7.1.1 Köparens betalning till säljaren

Vårt förslag: Köpare och säljare kan träffa överenskommelse om att betalning endast ska göras med 50 procent av arbetskostnaden. Som arbetskostnad räknas även den mervärdesskatt som belöper på arbetet. Däremot räknas inte material, utrustning och resor som arbetskostnad.

För att förenkla hanteringen för köparen bör denne kunna få skattelättnaden direkt vid köpet av hushållstjänsten. Detta innebär i praktiken att köparen inte ska behöva betala den del av fakturabeloppet som motsvarar skattelättnaden. Utredningen föreslår därför att köparen ska kunna komma överens med säljaren om att köparen endast ska betala det pris som återstår efter att avdrag har gjorts för skattelättnaden. För att ett sådant system ska fungera måste säljaren redan i samband med faktureringen beakta att köparen är berättigad till en viss skattelättnad.

Vid en skattelättnad på 50 procent ska köparen betala halva utgiften för arbete samt hela utgiften för material, utrustning och resor. Detta innebär att köparen i praktiken får en skattelättnad direkt i samband med betalningen av arbetet, vilket är viktigt enligt utredningens direktiv. Skattelättnaden som tillgodoräknas vid köpet av tjänsten föreslås bli hanterad som en preliminär skattereduktion.

Exempel – Köparen betalar halva utgiften för hushållsarbete

Ersättning för arbete, inkl. mervärdesskatt	8 000
Material, inkl. mervärdesskatt	<u>+ 500</u>
Bruttobelopp att betala	8 500
Skattelättnad, 50 % av 8 000 kr	<u>- 4 000</u>
Betalningskrav mot köparen	4 500

Om köparen betalar mindre än 50 procent av arbetskostnaden ska skattereduktionen minskas med hänsyn härtill.

7.1.2 Kravet på F-skattsedel

Vårt förslag: För att skattelättnad ska kunna tillgodoräknas när arbete utförs i Sverige ska det krävas att den som utför arbetet har F-skattsedel.

Enligt nu gällande regelverk för skattereduktion för hushållsarbete krävs att säljaren av tjänsten innehar F-skattsedel när avtal om arbete träffas eller när ersättningen betalas ut. När det gäller utländska företag kan dessa som alternativ till F-skattsedel uppvisa intyg eller annan handling som visar att företaget genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland. Utländska företag som inte bedriver näringsverksamhet i Sverige kan inte få någon F-skattsedel. Däremot kan företag som bedriver verksamhet i Sverige få F-skattsedel.

En förändring som innebär att också utländska säljare som bedriver verksamhet i Sverige måste ha F-skattsedel för att skattelättnad ska kunna medges innebär att det blir enklare och tydligare regler för vad som gäller vid köp av hushållstjänster som utförs i Sverige. Köparen behöver då inte kräva intyg från utländska säljare

som visar att företaget genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland. Det kan i praktiken också vara svårt för köparna att bedöma om utfärdade utländska intyg motsvarar de krav som ställs för att en person ska kunna få F-skattsedel i Sverige. Ett krav på F-skattsedel vid arbete här i Sverige kan, enligt utredningens bedömning, inte anses diskriminerande mot de utländska företagen, eftersom de har möjlighet att ansöka om F-skattsedel enligt samma principer som gäller för svenska företag. Av 4 kap. 7 § SBL framgår att F-skattsedel ska, om inte annat följer av 8, 10 eller 11 §, efter ansökan utfärdas för den som uppger sig bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet här i landet. Det finns således inget krav på att den som ansöker om F-skattsedel ska vara skattskyldig här i Sverige.

Med stöd av ovanstående föreslår utredningen att det vid hushållsarbete som utförs inom Sverige av den som är näringsidkare ska krävas att denne innehar F-skattsedel antingen när avtal om arbete träffas eller när ersättningen betalas ut. Den möjlighet som i dag finns för utländska företag att uppvisa intyg eller annan handling som visar att företaget genomgår kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland bör alltså begränsas till när hushållsarbetet utförs utanför Sverige, men inom EES-området. För arbete som utförs utanför EES-området bör i likhet med vad som gäller i dag inte några skattelättnader ges.

7.1.3 Faktura eller motsvarande handling

Vår bedömning: Det är lämpligt att fakturan eller motsvarande handling är utformad på sådant sätt att det framgår vad som är arbetskostnad respektive andra kostnader samt vad som ska betalas av köparen.

Som framgår av avsnitt 1.4 föreligger ingen formell skyldighet att upprätta faktura i de fall hushållstjänster säljs till en privatperson som inte bedriver näringsverksamhet. Om en faktura inte utfärdas måste de verifikationskrav som bokföringslagen innehåller ändå uppfyllas. Det innebär att det för varje affärshändelse ska finnas en verifikation. Det är lämpligt att det av en faktura eller motsvarande handling ska kunna utläsas hur mycket som utgör arbetskostnad

respektive andra kostnader. Vidare kan det vara lämpligt att det av underlaget framgår hur mycket som köparen ska betala och hur stor köparens preliminära skattereduktion blir. För att undvika missförstånd kan det också vara lämpligt att fakturan eller motsvarande handling förutom de krav som bokföringslagen uppställer innehåller följande uppgifter.

1. Typ av arbete som har utförts, dvs. att det är hushållsarbete enligt definitionen i 4 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete.
2. Var arbetet har utförts.
3. Total ersättning för arbete (underlag för skattelättnad). Beloppet ska vara inklusive mervärdesskatt.
4. Skattelättnadens storlek, 50 procent av underlaget för skattelättnad.
5. Belopp som ska betalas av köparen, dvs. halva arbetsersättningen samt hela ersättningen avseende material, utrustning och resor. Beloppen ska vara inklusive mervärdesskatt.
6. När betalning senast ska göras.
7. I fall som avses i avsnitt 12.1 även uppgift om vem som har utfört arbetet.

I praktiken innebär detta att fakturan eller motsvarande handling i stort sett bör innehålla uppgifter som motsvarar det som en ansökan enligt nuvarande system för skattereduktion för hushållsarbete ska innehålla, se 9 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete. En månadsfaktura kan t.ex. utformas på följande sätt.

Exempel på faktura

Hushållsstädning, 3 och 22 maj 2009	
2 X 600 kr	1 200 kr
Material, 2 X 50 kr	100 kr
Resor, 2 X 50 kr	<u>100 kr</u>
Total ersättning, inklusive mervärdesskatt	1 400 kr
Kundens preliminära skattereduktion, 50 % av arbetskostnaden på 1 200 kr	<u>- 600 kr</u>
Nettobelopp att betala för kunden	800 kr

Mervärdesskatt ingår i fakturabeloppet med 280 kr, 20 % av 1 400 kr.

Betalas senast den 15 juni 2009.

Arbetet har utförts av Anders Andersson.

7.1.4 Säljarens begäran om utbetalning från Skatteverket

Vårt förslag: Säljaren ska kunna begära utbetalning från Skatteverket med ett belopp motsvarande den del av hushållsarbetet (inklusive mervärdesskatt) som köparen inte har betalat, dock högst med ett belopp som motsvarar det köparen har betalat för arbetet. I de fall köparen betalar högst halva utgiften för hushållsarbete ska betalningen anses avse arbete. Om köparen betalar mer än halva utgiften för hushållsarbete ska det överstigande beloppet i första hand anses vara betalning för material m.m.

Begäran om utbetalning ska innehålla identitetsuppgifter om säljaren och köparen samt uppgift om debiterad ersättning för hushållsarbete, betalt belopp, den dag som betalningen kommit säljaren tillhanda och det belopp som säljaren begär från Skatteverket.

I de fall köparen har betalat högst halva utgiften för hushållsarbetet, föreslår utredningen att säljaren ska ha rätt att begära utbetalning från Skatteverket med belopp motsvarande den faktiska betalning som köparen har gjort. Den del som säljaren inte har fått betalt för motsvarar i princip köparens skattereduktion. I de fall köparen har betalat mer än halva utgiften kan säljaren begära

utbetalning från Skatteverket med högst det belopp som motsvarar differensen mellan den totala utgiften för arbetet och det belopp som köparen har betalat. Det är således köparen som får skattelättnaden, men utbetalning av denna skattelättnad sker av praktiska skäl till säljaren. För säljaren innebär förslaget att han får betalt från två håll.

Köparens skattereduktion får endast avse utgifter för hushållsarbete. Detta innebär att material, utrustning och resor inte får medräknas i underlaget för skattereduktion. I de fall köparen har betalat hälften eller mindre av utgiften, ska gjord betalning i första hand anses vara betalning för arbetet. Om mer än halva utgiften har betalats ska den betalning som överstiger halva utgiften i första hand hänföras till material m.m. I nedanstående två exempel åskådliggörs hur mycket som köparen kan begära från Skatteverket.

Exempel 1. Köparen betalar högst halva utgiften för hushållsarbete

Ersättning för arbete, inkl. mervärdesskatt	8 000
Material, inkl. mervärdesskatt	<u>+ 500</u>
Bruttobelopp att betala	8 500
Beräknad skattelättnad, 50 % av 8 000 kr	<u>- 4 000</u>
Betalningskrav mot köparen	4 500
Köparen betalar endast	3 000

Om köparen endast betalar 3 000 kronor av betalningskravet på 4 500 kronor, får köparen anses ha betalat utgifter för arbete med 3 000 kronor. Säljaren kan i detta fall begära utbetalning från Skatteverket med 3 000 kronor, dvs. lika stort belopp som köparen har betalat.

Om köparen sedan betalar resterande del, dvs. 1 500 kronor (4 500–3 000), avser 1 000 kronor (4 000–3 000) ersättning för arbete och säljaren kan begära utbetalning från Skatteverket med ytterligare 1 000 kronor.

Exempel 2. Köparen betalar mer än halva utgiften för hushållsarbete

Ersättning för arbete, inkl. mervärdesskatt	8 000
Material, inkl. mervärdesskatt	<u>+ 500</u>
Bruttobelopp att betala	8 500
Beräknad skattelättnad, 50 % av 8 000 kr	<u>- 4 000</u>
Betalningskrav mot köparen	4 500
Köparen betalar	6 000

Om köparen väljer att betala 6 000 kronor av betalningskravet på 4 500 kronor kan säljaren i detta fall begära utbetalning från Skatteverket med 2 500 kronor (8 000–5 500). Av betalningen hänförs således i första hand 4 000 kronor till arbete, därefter 500 kronor till material och slutligen resterande 1 500 kronor till arbete. När mer än halva arbetskostnaden är betald utgör således den överstigande delen i första hand betalning för material.

En begäran om utbetalning från Skatteverket ska omfatta säljarens namn, adress samt organisationsnummer, personnummer eller samordningsnummer. Vidare ska säljaren lämna följande uppgifter.

- köparens personnummer eller i förekommande fall samordningsnummer
- debiterad ersättning för hushållsarbetet samt den mervärdesskatt som belöper på arbetet (exklusive material, utrustning och resor)
- faktisk betald ersättning för arbetet
- den dag som betalningen kom säljaren tillhanda
- det belopp säljaren begär från Skatteverket

Om säljaren har flera köpare innebär ovanstående krav att begäran om utbetalning ska specificeras per köpare. Det ska inte finnas något formellt krav på att begäran ska vara utformad på ett visst sätt. Det väsentliga är att begäran omfattar åtminstone de uppgifter som redovisats här ovan. Det är naturligtvis inget som hindrar att säljaren lämnar ytterligare uppgifter i sin begäran, som t.ex. fakturanummer. Det får ankomma på Skatteverket att utforma erforderligt system för begäran om utbetalning.

När det gäller vilken typ av hushållsarbete som har utförts kan det diskuteras om säljaren ska specificera detta närmare, t.ex. ange något av de sju olika alternativen som finns uppräknat i 4 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete. Det skulle i så fall innebära

att säljaren måste göra en sådan specifikation för varje faktura eller motsvarande handling. Genom att säljaren i sin begäran generellt uppger att ersättningar avser hushållsarbeten som berättigar köparen till skattereduktion får säljaren, enligt utredningens mening, anses ha lämnat tillräckliga uppgifter i den delen för att utbetalning ska kunna göras. Att ställa krav på ytterligare specifikation skulle öka den administrativa bördan för säljarna på ett sätt som, enligt utredningen, inte kan anses motiverat i detta sammanhang.

En begäran om utbetalning bör även kunna få lämnas i form av ett elektroniskt dokument. Ett sådant förfarande kan ytterligare korta ner tiden för betalning från Skatteverket. Tillståndsgivningen och den närmare utformningen av ett elektroniskt system är en fråga för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Utredningen anser att det inte ska finnas någon skyldighet för säljaren att bifoga fakturor till begäran om att få utbetalning. Däremot måste säljaren i samband med eventuell kontroll kunna uppvisa dels de fakturor eller annat underlag som ligger till grund för begäran, dels när och hur mycket som köparen har betalat av fakturabeloppet. Sådana kontroller ska kunna göras i form av föreläggande, besök eller skatterevision. I normalfallet torde det vara tillräckligt med en förfrågan till säljaren.

I stället för en specificerad begäran kan säljaren visa att förutsättningarna är uppfyllda genom att skicka in t.ex. en kopia av fakturan med uppgifter om inbetalningsdag m.m. Det avgörandet är att Skatteverket med ledning av insänt material kan bedöma hur stort belopp som ska utbetalas till säljaren.

Begäran om utbetalning från Skatteverket ska i princip kunna lämnas när som helst. Det kan emellertid vara enklare att göra en sådan begäran en gång per månad, t.ex. i samband med att säljaren gör avstämning av vilka betalningar som kunderna har gjort under månaden.

I de fall det blir aktuellt med återföring av för mycket utbetalt belopp ska säljaren lämna uppgift om rättelse till Skatteverket. Sådana rättelser kan bli aktuella t.ex. om kreditfaktura eller annan handlig upprättas på grund av att det ursprungliga kravet måste korrigeras. Det kan vara lämpligt att rättelseuppgiften till Skatteverket omfattar t.ex. ursprungligt fakturanummer eller annat identifikationsnummer, köparens personnummer, ursprungligt utbetalt belopp samt när beloppet utbetalades av Skatteverket till säljaren. Av rättelseuppgiften bör också framgå hur stor del av aktuellt belopp som ska återföras.

7.1.5 Underskrift av begäran om utbetalning

Vårt förslag: Säljarens begäran om utbetalning ska vara undertecknad av säljaren.

Säljarens begäran om utbetalning från Skatteverket ska vara undertecknad av säljaren. Om säljaren är en juridisk person, ska begäran vara underskriven av den som för säljarens räkning är behörig att företräda företaget. Finns det fullmakt, delegationsordning eller liknande, kan även annan person än den som formellt är firmatecknare skriva under säljarens begäran om utbetalning.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får föreskriva eller i enskilda fall medge att begäran ska få lämnas i form av ett elektroniskt dokument.

7.1.6 Skatteverkets utbetalning till säljaren

Vårt förslag: Skatteverket ska till säljaren som högst kunna utbetala 50 000 kronor per köpare och beskattningsår, dvs. ett belopp som motsvarar köparens maximala preliminära skattereduktion. Utbetalning ska göras till det konto som säljaren har anmält till Skatteverket.

I de fall Skatteverket kan konstatera att köparen har köpt hushållstjänster till ett värde som överstiger 100 000 kronor kan det starkt ifrågasättas om ytterligare utbetalning ska göras till säljaren. Sådana utbetalningar motsvaras inte av någon skattereduktion och innebär i praktiken att Skatteverket tar över säljarens fordran och kan få driva in denna i form av skatt. Mot att vägra utbetalningar kan invändas att en säljare normalt inte har någon kännedom om köparens eventuella köp från andra säljare och följaktligen inte kan vara säker på att det finns något utrymme för skattereduktion. Utredningen anser dock att detta är en affärsrisk som säljaren får ta. Har Skatteverket kännedom att köparen uppnått taket för skattereduktion, 50 000 kronor, ska således någon utbetalning till säljaren inte ske. Skatteverket ska i sådant fall fatta ett särskilt avslagsbeslut.

Säljaren får i stället begära att få ersättning för den återstående delen från köparen.

Eftersom preliminär skattereduktion kan medges vid såväl köp av hushållstjänster som vid redovisning i förenklad skattedeklaration (se avsnitt 9.1.3), kan fråga uppkomma i vilken ordning som den preliminära skattereduktionen ska tillgodoräknas. Motsvarande frågeställning uppkommer också i de fall två eller flera säljare inkommer med begäran om utbetalning ungefär samtidigt och köparens gräns för preliminär skattereduktion därigenom passeras. Utredningen förutsätter att Skatteverket hanterar ärendena i den ordning de kommer in. Därför bör regeln vara att den preliminära skattereduktion som först har registrerats av verket ska gälla. Den totala reduktionen får dock aldrig överstiga 50 000 kronor.

Utbetalning ska normalt göras till det bank- eller kreditmarknadsföretagskonto som säljaren har anmält till Skatteverket för utbetalning av skatt enligt bestämmelserna i 51 § skattebetalningsförordningen (1997:750) eller annat konto som säljaren anvisar. Säljaren ska dock kunna begära att utbetalning i stället ska göras direkt till vederbörandes skattekonto. Detta kan vara aktuellt t.ex. när förfallodagen för löpande debiteringar av skatter är nära förestående eller säljaren har underskott på sitt skattekonto.

En viktig förutsättning för utredningens förslag är att utbetalningen till säljaren sker snabbt. Det är inte acceptabelt om säljaren hamnar i likviditetskris på grund av att Skatteverket dröjer med utbetalningen. Hur snabbt utbetalningen bör kunna ske är svårt att exakt ange och beror naturligtvis på hur Skatteverket organiserar hanteringen. I t.ex. Danmark där köparens betalning vidareförmedlas av en statlig myndighet tar det ungefär fyra bankdagar efter det att kundens betalning har inkommit till myndigheten, innan detta belopp (60 % av fakturabeloppet) vidareförmedlas till säljaren. Den danska myndigheten gör därefter vissa kontroller och efter ytterligare ca sex dagar utbetalas den kvarvarande delen av fakturabeloppet (40 %) till säljaren. Enligt uppgift från Skatteverket går det att åstadkomma ett system som gör det möjligt att verkställa utbetalningen inom fyra dagar från det att en elektronisk begäran har kommit in. Enligt utredningen bör tio bankdagar vara en yttersta gräns om inte ett särskilt beslut om att innehålla beloppet har fattats. En sådan ordning motsvarar det som tillämpas när det gäller återbetalning av mervärdesskatt, se 49–50 §§ skattebetalningsförordningen (1997:750). Bestämmelser av detta slag meddelas av regeringen.

Genom att utbetalningarna sker löpande kan eventuella felaktigheter upptäckas tidigt. I nuvarande system kan det gå nästan två år innan köparen i samband med ansökan om skattereduktion får uppgift om att förväntad skattereduktion är felaktig.

I bilaga 4 visas översiktligt hur fakturamodellen fungerar vid betalning till säljaren.

En möjlighet för säljaren att i viss mån kunna kontrollera hur mycket som har utnyttjats som preliminär skattereduktion skulle vara att Skatteverket lämnar uppgift om utnyttjad preliminär skattereduktion till säljaren. Denna uppgift faller dock under reglerna om skattese-kretess. För att bryta skattese-kretessen krävs att det införs en särskild sekretessbrytande regel. Det ska också nämnas att uppgift om tillgodoräknad preliminär skattereduktion är en uppgift som är tillförlitlig endast vid den tidpunkt som uppgiften lämnas och förändras så fort som en ny skattereduktion registreras av Skatteverket. Även om säljaren får uppgift om storleken på köparens preliminära skattereduktioner kan denne alltså inte med säkerhet veta om det finns något utrymme för utbetalning. Med hänsyn härtill samt då skattese-kretessen är betydelsefull anser utredningen att någon sekretessbrytande regel inte bör införas.

Enligt utredningens förslag får en utbetalning till säljaren inte ske till den del de sammanlagda utbetalningarna skulle uppgå till ett belopp som överstiger vad köparen kan tillgodoräknas i preliminär skattereduktion. I de fall Skatteverket vägrar utbetalning till säljaren på grund av att köparen nått taket för skattereduktionen uppkommer frågan om Skatteverket därmed röjer en sekretessbelagd uppgift. Enligt utredningens uppfattning är så fallet, eftersom det inte kan anses vara ett beslut enligt 9 kap. 1 § tredje stycket sekretesslagen (1980:100) att tillgodoräkna köparen preliminär skattereduktion. Enligt 9 kap. 1 § första stycket sekretesslagen gäller därför sekretess. Enligt 1 kap. 5 § sekretesslagen gäller emellertid att sekretess inte utgör hinder mot att uppgift lämnas ut, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet. Av förvaltningsrättsliga principer följer att säljaren i den aktuella situationen ska få veta varför utbetalning inte sker. För att kunna motivera ett sådant beslut måste alltså Skatteverket röja uppgiften. Detta är följaktligen nödvändigt för att Skatteverket ska kunna följa bestämmelsen i lagförslagets 6 §. Någon särskild sekretessbrytande regel för den här situationen behövs alltså inte.

7.1.7 Säljarens redovisning av mervärdesskatt

Vår bedömning: Utredningens förslag medför inget behov av ändring av gällande regler för redovisning av mervärdesskatt.

I 13 kap. ML regleras när redovisningsskyldigheten inträder, dvs. i vilken redovisningsperiod den utgående respektive den ingående skatten ska redovisas. Eftersom redovisningen av mervärdesskatten ska följa bokföringen finns det två redovisningsmetoder för mervärdesskatt. I de fall fakturor bokförs löpande ska den s.k. faktureringsmetoden användas. I de fall man väntar med bokföringen av obetalda fakturor till räkenskapsårets slut, bokslutet, ska den s.k. bokslutsmetoden användas. I samband med registrering till mervärdesskatteskyldighet anger Skatteverket den redovisningsmetod som ska användas.

Ersättning för hushållsarbete på en faktura eller motsvarande handling ska, enligt utredningens förslag, betalas direkt av köparen med 50 procent och sedan av Skatteverket med 50 procent. Den fråga som uppkommer är när mervärdesskatten ska redovisas till Skatteverket.

För de som tillämpar faktureringsmetoden ska utgående mervärdesskatt normalt redovisas i den redovisningsperiod fakturan bokförts eller enligt god redovisningssed borde ha bokförts. Hela mervärdesskatten på fakturan bokförs därför vid ett tillfälle. När betalning av fakturan har skett saknar som regel betydelse för redovisning av mervärdesskatt.

Exempel – faktureringsmetoden

Fakturadatum, 19 mars	
Ersättning för hushållsarbete	1 000 kr
Mervärdesskatt	<u>+ 250 kr</u>
Att betala	1 250 kr

Betalning av halva fakturabeloppet görs av köparen den 28 mars. Skatteverket utbetalar resterande den 4 april.

Om säljaren har redovisningsperiod som omfattar tre månader ska hela mervärdesskatten redovisas för perioden januari–mars, dvs. den period som fakturan utfärdades.

Är det frågan om betalning i förskott gäller särskilda regler. Dessa innebär att mervärdesskatten på betalning som sker före tillhandahållandet redovisas vid betalningstidpunkten (13 kap. 6 § 3 ML).

De som tillämpar bokslutsmetoden ska bokföra kontanta in- och utbetalningar löpande. Det är först vid beskattningsårets utgång som även obetalda fakturor ska bokföras. I skattedeklarationen för en viss redovisningsperiod under löpande beskattningsår ska därför i princip endast mervärdesskatt på kontanta betalningar under perioden redovisas. För de som tillämpar bokslutsmetoden innebär detta att mervärdesskatten avseende arbetet ska bokföras vid två olika tillfällen. När betalning av fakturan görs har således avgörande betydelse för när redovisning av mervärdesskatten ska göras.

Exempel – bokslutsmetoden

Fakturadatum, 19 mars	
Ersättning för hushållsarbete	1 000 kr
Mervärdesskatt	<u>+ 250 kr</u>
Att betala	1 250 kr

Betalning av halva fakturabeloppet görs av köparen den 28 mars. Skatteverket utbetalar resterande den 4 april.

Om säljaren har redovisningsperiod som omfattar tre månader ska halva mervärdesskatten redovisas för perioden januari–mars, medan övriga delen ska redovisas för perioden april–juni.

Mervärdesskatten för en faktura ska i de fall betalning har gjorts under olika tremånadersperioder alltså redovisas på två olika skattedeklarationer. Detta kan medföra ett visst administrativt merarbete för säljaren. Det innebär dock ingen direkt ekonomisk belastning för säljaren förutom vid bokslutstillfället, eftersom mervärdesskatten alltid hänförs till den redovisningsperiod som den faktiska betalningen har skett. Med hänsyn till att principerna för redovisning enligt bokslutsmetoden är generella anser utredningen inte att det finns tillräckligt starka skäl för att föreslå någon form av särreglering. För de företag som upplever att bokslutsmetoden medför problem, finns det möjlighet att i stället löpande bokföra fakturor och ansöka hos Skatteverket om att i stället få tillämpa faktureringsmetoden.

7.1.8 Preliminär skattereduktion

Vårt förslag: Köparen ska tillgodoräknas preliminär skattereduktion motsvarande det belopp som Skatteverket har utbetalat till säljaren.

I de fall köpare och säljare kommer överens om att köparen inte ska betala den del av utgiften för hushållsarbete som utgör köparens skattelättnad, kan säljaren ansöka om att få utbetalning från Skatteverket enligt de principer som redovisats här ovan under avsnittet "Säljarens begäran om utbetalning från Skatteverket" (avsnitt 7.1.4). Det belopp som Skatteverket utbetalar till säljaren tillgodoräknas köparen som en preliminär skattereduktion. Den preliminära skattereduktionen utgör en form av förtidsåterbetalning av köparens slutliga skatt. Av praktiska skäl utbetalas dock denna direkt till säljaren för att reglera köparens skuld till säljaren. Skattelättnaden tillgodoräknas således köparen redan under beskattningsåret.

I de fall som betalning sker med de på fakturan eller motsvarande handling angivna beloppen, exklusive 50 procent av arbetskostnaden, tillgodoräknas preliminär skattereduktion med ett belopp som motsvarar resterande 50 procent av arbetskostnaden. Om betalning görs med ett lägre belopp än betalningskravet ska gjord betalning i första hand anses hänförlig till ersättning för arbete. Hur detta ska beräknas framgår av följande exempel.

Exempel

Ersättning för arbete, inkl. mervärdesskatt	8 000
Material, inkl. mervärdesskatt	<u>+ 500</u>
Bruttobelopp att betala	8 500
Skattelättnad, 50 % av 8 000 kr	<u>- 4 000</u>
Betalningskrav mot köparen	4 500

Om köparen endast betalar 3 000 kronor av betalningskravet på 4 500 kronor får köparen anses ha betalat arbetskostnad med 3 000 kronor. I första hand anses således ersättning för arbete vara betald. Den preliminära skattereduktionen uppgår därför till 3 000 kronor.

För att det ska bli aktuellt med preliminär skattereduktion för köparen krävs, som nämnts, att Skatteverket har gjort utbetalning till säljaren avseende köparens utgifter för hushållsarbete. Om

säljaren av någon anledning inte begär utbetalning från Skatteverket tillgodoräknas köparen inte någon preliminär skattereduktion. Köparen är emellertid berättigad till slutlig skattereduktion enligt vanliga regler. Denna kommer dock i så fall att beräknas på det belopp som köparen har betalat, se närmare avsnitt 7.1.9. Slutlig skattereduktion ska även begäras i de fall preliminär skattereduktion har tillgodoräknats. Det är först när slutlig skattereduktion begärs i självdeklarationen som Skatteverket gör prövningen om slutlig skattereduktion ska tillgodoräknas eller inte. Under avsnittet ”Slutlig skattereduktion” (avsnitt 7.1.9) redovisas närmare förutsättningar när slutlig skattereduktion ska kunna tillgodoräknas.

Skatteverket ska löpande underrätta köparna om vilka preliminära skattereduktioner som har tillgodoräknats. Detta innebär att köparen får en kvittens från Skatteverket när utbetalning har skett till säljaren. Fördelarna med en sådan avisering är att köparen successivt får veta vilka preliminära skattereduktioner som har medgetts samt vilka säljare som har meddelat dessa uppgifter. I de fall den preliminära skattereduktionen når upp till ett belopp om 50 000 kronor ska Skatteverket särskilt informera köparen om att taket för preliminär skattereduktion har nåtts. Detta innebär att köparen själv ansvarar för den del av arbetsersättningen som inte regleras via preliminär skattereduktion. Köparen bör därför tillse att fortsättningsvis betala hela utgiften för hushållsarbetet till säljaren. En annan fördel med löpande underrättelser om preliminär skattereduktion är att eventuellt missbruk av systemet, t.ex. genom att säljaren felaktigt använder sig av en privatpersons personnummer, kan påpekas av köparen direkt till Skatteverket. Verket har då möjlighet att vidta nödvändiga åtgärder för att korrigera felaktigheterna.

7.1.9 Slutlig skattereduktion

Vårt förslag: Slutlig skattereduktion ska tillgodoräknas med 50 procent av summan av vad köparen har betalat och tillgodoräknad preliminär skattereduktion. Köparen ska begära slutlig skattereduktion i sin självdeklaration för det aktuella beskattningsåret.

Enligt utredningen bör kravet för att slutlig skattereduktion överhuvudtaget ska kunna tillgodoräknas vara att köpare betalar hela eller viss del av utgiften för hushållsarbete. I vissa fall kan det uppkomma situationer när rättelser görs och säljaren återbetalar en del eller hela ersättningen till köparen. Sådana rättelser kan bli aktuella om t.ex. en kreditfaktura eller annan handling upprättas på grund av att det ursprungliga kravet måste korrigeras. I dessa fall ska gjord betalning anses vara nettobetalningen under beskattningsåret.

I de fall säljaren har fått utbetalning från Skatteverket, dvs. köparen har fått preliminär skattereduktion (se avsnitt 7.1.8), tillgodoräknas slutlig skattereduktion med lika stort belopp som köparen har betalat för arbetet. Den slutliga skattereduktionen får dock aldrig överstiga 50 procent av utgiften för hushållsarbete. Detta innebär att slutlig skattereduktion tillgodoräknas med 50 procent av summan av vad köparen själv har betalat för arbetet och den preliminära skattereduktion som har tillgodoräknats.

Exempel – Preliminär skattereduktion har tillgodoräknats

Ersättning för arbete, inkl. mervärdesskatt	8 000
Material, inkl. mervärdesskatt	<u>+ 500</u>
Bruttobelopp att betala	8 500
Köparen betalar, 50 procent av 8 000 kronor + 500 kronor	4 500
Utbetalas av Skatteverket till säljaren	4 000
Köparen tillgodoräknas preliminär skattereduktion	4 000

Köparen är i detta fall berättigad till slutlig skattereduktion med 4 000 kronor, 50 procent av 8 000 kronor (4 000 + 4 000).

Slutlig skattereduktion ska i de fall köparen har betalat hela utgiften för hushållsarbete tillgodoräknas med 50 procent av utgiften för hushållsarbete för beskattningsåret.

Exempel – Ingen preliminär skattereduktion har tillgodosetts

Ersättning för arbete, inkl. mervärdesskatt	8 000
Material, inkl mervärdesskatt	+ 500
Bruttobelopp att betala	8 500
Köparen betalar	8 500

Köparen är i detta fall berättigad till slutlig skattereduktion med 4 000 kronor, 50 procent av 8 000 kronor (arbetskostnaden).

Om köparen endast betalar 3 000 kronor av betalningskravet på 8 500 kronor, tillgodosätts slutlig skattereduktion med 1 500 kronor, 50 procent av 3 000 kronor.

I de fall köparen inte betalar hela det begärda beloppet enligt faktura eller motsvarande handling, ska betalningen i de fall köparen betalar högst halva utgiften för hushållsarbete anses avse arbete. Om köparen betalar mer än halva utgiften för hushållsarbete ska det överstigande beloppet i första hand anses vara betalning för material m.m. Exempel på hur detta ska beräknas finns under avsnitt 7.1.4.

En särskild fråga är när skattereduktion ska medges för utgifter som betalats året innan arbetet utförs (förskottsbetalning) respektive utgifter som betalats året efter det att arbetet utförs (efterskottsbetalningar). Principen är att skattereduktion medges det beskattningsår då hushållsarbetet har utförts och betalats, dvs. båda villkoren måste vara uppfyllda.

Exempel – Förskottsbetalning

Betalning för snöskottning görs i december 2009. Snöskottningen ska dock utföras under 2010. I detta fall kan skattereduktion medges beskattningsåret 2010, dvs. det år när båda villkoren är uppfyllda.

I de fall betalning sker i efterskott, året efter det att arbetet utförts, ska skattereduktion medges det beskattningsår då arbetet betalades.

Exempel – Efterskottsbetalning

Snöskottning utförs i december 2009. Betalning för snöskottning görs i januari 2010. I detta fall kan skattereduktion medges beskattningsåret 2010, dvs. det år när båda villkoren är uppfyllda.

Enligt nu gällande regler ska ansökan om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete göras skriftligen hos Skatteverket senast den 2 maj året efter det beskattningsår då arbetet har betalats. Vad gäller skattereduktion för förmån av hushållsarbete ska detta begäras i självdeklarationen. Det är således f.n. två olika förfaranden beroende av om det är fråga om utgifter för hushållsarbete eller förmån av hushållsarbete.

En privatperson som lämnar ansökan om skattereduktion för utgifter av hushållsarbete efter den 2 maj har försuttit möjligheten att få skattereduktion. Detta gäller i princip oavsett vad som är skälet till förseningen. Däremot kan en person som har skattepliktig förmån av hushållsarbete och som lämnar sin självdeklaration efter den 2 maj få skattereduktion. I förmånsfallet kan begäran om skattereduktion göras upp till fem år efter taxeringsåret. Detta beror på att de vanliga reglerna för omprövning, överklagande och anstånd enligt taxeringslagen (1990:324), TL, SBL och lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, LSK, även ska tillämpas för begäran om skattereduktion för förmån av hushållsarbete.

Det är en stor fördel om ansökningarna om skattereduktion kan göras enligt samma principer oavsett om det är frågan om utgifter eller förmån. Utredningen föreslår därför att begäran om slutlig skattereduktion för utgifter av hushållsarbete också ska göras i självdeklarationen.

Skatteverket bör ges möjlighet att förtrycka underlaget för skattereduktion på köparens självdeklaration. Sådana bestämmelser meddelas av regeringen. Förtryckningen av skattereduktionen kommer att göras enligt samma princip som för skattereduktion avseende förmån av hushållsarbete, se 3 kap. 2 § 6 förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Köparna kan godta eller ändra de förtryckta beloppen. Begäran om skattereduktion görs således i den självdeklaration som gäller taxeringen för det beskattningsår då hushållsarbetet har betalats och utförts samt avser såväl utgifter för som förmån av hushållsarbete. Utredningen föreslår att även begäran om skattereduktion i de fall en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel ska göras i självdeklarationen, se avsnitt 9.1.4. Detta innebär att begäran om slutlig skattereduktion alltid ska göras i självdeklarationen. Köparens begäran om slutlig skattereduktion kommer i normalfallet att överensstämma med det förtryckta underlaget för skattereduktion.

Det är principiellt viktig att köparen begär skattereduktion, eftersom det är köparen som själv är ytterst ansvarig för att uppgifterna är korrekta. Vissa omständigheter är för övrigt kända av endast av köparen, som t.ex. att arbetet har utförts vid dennes förälders hushåll eller att någon ersättning, stöd eller bidrag inte har erhållits för arbetet.

Den slutliga skattereduktionen för hushållsarbete minskar köparens slutliga skatt. När den slutliga skatten har bestämts ska Skatteverket till den slutliga skatten lägga den preliminära skattereduktionen. I de fall korrekta uppgifter har redovisats kommer den preliminära skattereduktionen att kvittas mot den slutliga skattereduktionen. Detta innebär att ingen ytterligare utbetalning till köparen kommer att göras. Den preliminära skattereduktionen har som tidigare redovisats tillgodoräknats köparen genom att Skatteverket har betalat motsvarande belopp direkt till säljaren som betalning för utfört hushållsarbete.

I bilaga 5 visas översiktligt hur preliminär och slutlig skattereduktion fungerar för köparen.

Kontrollfrågor

Köparens begäran om slutlig skattereduktion kommer i normalfallet att till belopp överensstämma med den förtryckta preliminära skattereduktionen. Det kommer alltså i normalfallet att vara tillräckligt att godta förtryckta belopp. Rätt till skattereduktion föreligger emellertid också när köparen har betalat hela arbetskostnaden. I sådant fall sker ingen förtryckning utan köparen får själv ange underlaget för skattereduktionen. Det kan dock förekomma att en köpare med stöd av t.ex. delvis betalda fakturor begär slutlig skattereduktion trots att dessa betalningar redan innefattas i de förtryckta beloppen. Skattereduktionen skulle i så fall kunna bli för stor. Skatteverket har dock alltid möjlighet att hos köparen efterfråga underlaget för begäran. Sådant material kan stämmas av mot de uppgifter Skatteverket har om utbetalningar till de säljare som köparen har uppgivit. Därtill kommer att säljaren enligt en uttrycklig bestämmelse i utredningens förslag ska ge Skatteverket tillfälle att granska underlaget för begäran om utbetalning och lämna de uppgifter som behövs för granskningen. Utredningen förutsätter att Skatteverket särskilt uppmärksammar när köparen ändrar de förtryckta beloppen eller begär skatte-

reduktion utan att några belopp är förtryckta. Såvitt utredningen kan bedöma kommer det att röra sig endast om ett fåtal fall.

Skulle det emellertid visa sig att den beskrivna situationen blir ett problem finns möjligheten att begränsa rätten till skattereduktion för hushållsarbete när en privatperson anlitar en F-skattsedelsinnehavare. En sådan begränsning skulle kunna vara att skattereduktion ska medges endast under förutsättning att köparen har betalat 50 procent av arbetskostnaden och att preliminär skattereduktion har tillgodoräknats. I detta fall skulle det således inte vara möjligt att få skattereduktion om hela fakturan eller en annan andel än 50 procent av fakturan har betalats. Att införa ett sådant villkor skulle medföra en skatterättslig särreglering som indirekt skulle påverka avtalsfriheten och det civilrättsliga avtalsförhållandet mellan köpare och säljare. Detta riskerar bl.a. att påverka efterfrågan på tjänsterna och att öka företagens administrativa börda. Det är dock svårt att närmare förutsäga vilka konsekvenser detta skulle få för de inblandade parterna. Med anledning av detta och vad som framgått ovan anser utredningen det inte föreligger tillräckliga skäl för att i nuläget föreslå en sådan begränsning.

7.1.10 Beloppsgränser för slutlig skattereduktion

Vårt förslag: Skattereduktion ska kunna tillgodoräknas med 50 procent av arbetskostnaden. Den sammanlagda skattereduktionen får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår. Däremot ska det inte finnas någon lägsta gräns för skattereduktionen.

Utredningen föreslår ingen ändring vad gäller den högsta skattelättnad som ska kunna tillgodoräknas köparen av hushållstjänster. Av avsnitt 10.1.5 framgår skälen till detta ställningstagande. Det innebär att underlaget för skattelättnad för utgifter för hushållsarbete får uppgå till högst 100 000 kronor för ett beskattningsår, vilket i sin tur innebär att skattelättnaden som högst kan uppgå till 50 000 kronor (50 % av 100 000 kronor) per person och år.

I nuvarande system måste underlaget för skattereduktion uppgå till minst 1 000 kronor. Utredningen föreslår att det inte ska finnas någon lägsta gräns för beräkning av skattelättnad. En lägsta gräns skulle mot bakgrund av utformningen av den föreslagna faktura-

modellen innebära att systemet blir onödigt komplicerat samt öka administrationen för köpare, säljare och Skatteverket. Det bör därför inte finnas någon lägsta gräns för att skattelättnad ska kunna tillgodoräknas. Se mer om detta i avsnitt 10.1.6.

7.1.11 Fördelning av skattereduktion inom hushållet

Vår bedömning: Det föreligger inte något behov av att föreslå nya regler när det gäller fördelning av skattereduktionen inom ett hushåll.

Av gällande regler framgår att skattereduktion tillgodoräknas personer som har haft utgifter för hushållsarbete eller fått skattepliktig förmån av hushållsarbete. Det framgår inte hur man ska behandla situationer när fakturan är utställd på en person, medan betalning har gjorts av en annan person t.ex. om en av makarna i ett hushåll har fått fakturan, medan betalning har gjorts av den andra maken. Enligt Skatteverket hanteras detta på så sätt att om två personer i samma hushåll gemensamt haft utgifter för hushållsarbeten kan en gemensam ansökan lämnas. I ansökningsblanketten kan sedan fördelning av underlaget och skattereduktion göras mellan de sökande. Ansökningsblanketten ska undertecknas av bägge sökande. En sådan ordning synes vara rimlig i de fall makarna bor tillsammans. Samma ordning bör också kunna godtas i ett samboförhållande. Det avgörande är att parterna är överens om fördelningen av skattereduktionen.

I det ovan föreslagna systemet med preliminär skattereduktion kommer underlaget för preliminär skattereduktion att styras av vilket personnummer som köparen har lämnat till säljaren. I vissa fall kan det uppkomma situationer där underlaget för en person i hushållet överstiger det högsta underlaget (100 000 kronor), medan den andra personen i hushållet har ett underlag som är lägre än 100 000 kronor. Om personerna tillhör samma hushåll och de gemensamt har låtit utföra hushållsarbeten, bör parterna fritt kunna disponera och fördela det totala underlaget mellan sig.

Skulle parterna i ett hushåll inte vara överens om fördelningen av underlaget bör detta fastställas med utgångspunkt från vem som har betalat för arbetet. Därvid kan de uppgifter som har lämnats till Skatteverket i samband med säljarens begäran om utbetalning ge

viss vägledning. Detta belopp har då också tillgodoräknats upp-
given köpare som preliminär skattereduktion. Genom att slutlig
skattereduktion tillgodoräknas samma person som tidigare har fått
preliminär skattereduktion, minskas risken att denna person får
kvarstående skatt.

7.1.12 Ändrad beräkning (jämkning) av skatteavdrag

Vår bedömning: Utredningens förslag medför inget behov av
ändring av gällande regler för att ansöka om ändrad beräkning av
skatteavdrag (jämkning).

Enligt nuvarande regler betalar köparen hela utgiften för utfört
hushållsarbete. Sedan tillgodoräknas skattereduktion med 50 pro-
cent av utgiften, vilket belopp avräknas i samband med beräkningen
av den slutliga skatten. Detta innebär att köparen får skatte-
lättningen året efter det år då tjänsterna betalats. För att kunna få
skattelättnaden samma år som tjänsten betalas, krävs att köparen
ansöker om ändrad beräkning (s.k. jämkning) enligt 8 kap.
29 § SBL.

Utredningen föreslår i sitt förslag att köparen ska medges
preliminär skattereduktion direkt i samband med att betalning
görs, se avsnitt 7.1.8. Detta innebär att köparen normalt endast
betalar halva fakturabeloppet för hushållsarbetet. I de flesta fall
kommer den preliminära skattereduktionen att uppgå till samma
belopp som den slutliga skattereduktionen. Vid beräkningen av den
slutliga skatten kommer därför den slutliga skattereduktionen i
praktiken att kvittas mot den preliminära skattereduktionen.

Det kan förekomma att säljaren inte begär utbetalning från
Skatteverket. Så kan t.ex. vara fallet när säljaren bedriver verksam-
het utomlands och inte känner till möjligheten att begära utbetal-
ning. I en sådan situation torde köparen bli krävd på betalning av
hela fakturabeloppet. Under förutsättning att villkoren för att få
slutlig skattereduktion är uppfyllda kommer reduktion att tillgodo-
räknas enligt vanliga regler. I denna situation kommer skatte-
reduktion att tillgodoräknas året efter det år betalningen har gjorts.
För att få skattelättnad samma år som utgiften betalas måste
köparen i detta fall ansöka om jämkning.

Normalt ska köparen således inte behöva ansöka om jämkning på grund av utgifter för hushållsarbete. Om en ansökan om jämkning ändå görs är det viktigt att köparen lämnar upplysning om storleken på såväl slutlig som eventuell preliminär skattereduktion.

7.1.13 Ansvarsfrågor

Vår bedömning: Köparen bör vara ansvarig för att underlaget för slutlig skattereduktion är korrekt. Säljaren bör ansvara för att begäran om utbetalning från Skatteverket är korrekt.

Det ligger i sakens natur att ju bättre underlag som säljarna lämnar i sin begäran om utbetalning, desto bättre blir det underlag för skattereduktion för hushållsarbete som kommer att förtryckas på köparnas självdeklarationer. Skatteverket har ett ansvar att kontrollera att såväl korrekta utbetalningar görs till säljarna som att köparna tillgodoräknas skattereduktion med korrekta belopp.

Det är först när begäran om skattereduktion görs i köparens självdeklaration som den egentliga prövningen sker om skattereduktion ska medges eller inte. Det är köparen som har ansvaret för att korrekta uppgifter lämnas i begäran. Köparen ansvarar följaktligen för att eventuella förtryckta uppgifter är korrekta och att fråga är om arbeten som kan ge skattereduktion. Köparen ansvarar vidare för att arbetet har utförts i eller nära anslutning till köparens eller förälders hushåll. Föräldern ska vara bosatt i Sverige. Köparen svarar också för att den som utfört arbetet har F-skattsedel. Är det frågan om ett utländskt företag och arbetet har utförts utomlands, ska det finnas intyg eller annan handling som visar att företaget genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel här i Sverige. Köparen svarar även för att arbetet inte har utförts av denne själv eller någon annan person som tillhör samma hushåll (avsnitt 12.1) och att någon form av ersättning, stöd eller bidrag inte har erhållits för arbetet.

För att enkelt kunna styrka sin rätt till slutlig skattereduktion torde köparen komma att ställa krav på säljaren när det t.ex. gäller vilka uppgifter en faktura ska innehålla.

Säljaren ansvarar naturligtvis för att de uppgifter som finns i begäran om utbetalning är riktiga, se närmare avsnitt 7.1.4 om säljarens begäran om utbetalning.

När det gäller kontrollinsatser i samband med säljarens begäran om utbetalning och köparens begäran om skattereduktion, får Skatteverket göra sedvanliga riskbedömningar och kontroller.

7.1.14 Sanktionsavgifter, återkallelse av F-skatt m.m.

Vår bedömning: Eftersom bestämmelserna om skattereduktion för hushållsarbete har flyttats till inkomstskattelagen blir taxeringslagens bestämmelser om skattetillägg tillämpliga. Reglerna om återkallelse av F-skattsedel är inte tillämpliga.

I de fall köparen lämnar felaktiga eller oriktiga uppgifter i sin begäran om slutlig skattereduktion för hushållsarbeten ska självfallet skattereduktion endast tillgodoräknas med de belopp som är korrekta. Enligt utredningens förslag ska bestämmelserna om skattereduktion för hushållsarbete inordnas i IL genom ett nytt 65 a kap. Reglerna om skattetillägg i TL blir därmed tillämpliga. Om det kan konstateras att köparen lämnar oriktiga uppgifter i sin begäran om skattereduktion kan alltså frågan om skattetillägg aktualiseras.

Skulle det visa sig att för höga belopp har utbetalats till säljaren och detta beror på att säljaren har lämnat oriktiga uppgifter i sin begäran om utbetalning, kan Skatteverket naturligtvis kräva beloppet åter av säljaren.

Den begäran om utbetalning som säljaren lämnar till Skatteverket leder till att köparen tillgodoräknas preliminär skattereduktion. Sedan används denna uppgift även till att förtrycka underlaget för slutlig skattereduktion i köparens självdeklaration. Om köparen godtar de förtryckta uppgifterna om skattereduktion för hushållsarbete kommer normalt slutlig skattereduktion att tillgodoräknas med detta belopp. Om säljaren har lämnat felaktiga uppgifter i sin begäran om utbetalning kan bestämmelserna om straffansvar enligt bestämmelserna i skattebrottslagen (1971:69) bli tillämpliga. Av skattebrottslagen framgår bl.a. att den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktig uppgift till myndighet och därigenom ger upphov till fara för att skatt undandras det allmänna eller felaktigt tillgodoräknas eller återbetalas till honom själv eller annan, kan dömas för skattebrott eller vårdslös skatteuppgift.

Är det fråga om falska fakturor eller andra oriktiga uppgifter kan även bestämmelserna i 14 kap. 11 § brottsbalken om osant intygande komma att aktualiseras.

Om det konstateras att säljaren har begärt att få utbetalning utan att något godkänt hushållsarbete har utförts eller att köparen inte har betalat sin andel av fakturan kan det diskuteras om ett sådant företag ska ha rätt att inneha F-skattsedel. Enligt dagens regelverk kan en F-skattsedel inte återkallas enbart av det skälet att en person begär ersättningar eller bidrag på felaktiga grunder. Med hänsyn till att återkallelse är en ingripande åtgärd måste det krävas mycket starka skäl för att föreslå att säljarens F-skattsedel ska återkallas om felaktiga utbetalningar för hushållsarbeten begärs från Skatteverket. Utredningen anser inte att det finns tillräckliga skäl för att föreslå en uttrycklig regel om att F-skattsedeln ska kunna återkallas i en sådan situation.

7.1.15 Behörig myndighet

<p>Vårt förslag: Skatteverket ska administrera preliminär och slutlig skattereduktion samt utbetalning av belopp till säljare.</p>

Det är i och för sig tänkbart att de uppgifter som enligt ovan föreslås ligga på Skatteverket kan hanteras av något annat subjekt. Eftersom uppgifterna i vissa avseende innebär myndighetsutövning framstår privata alternativ som mindre lämpliga. Bland myndigheterna är det Skatteverket som ligger närmast till hands, särskilt med hänsyn till att verket i sina register har uppgifter om köparnas skattesituation och säljarnas F-skattsedelsinnehav. Av avsnitt 8.1 framgår att utredningen inte föreslår någon ändring vad gäller skattereduktion för förmån av hushållstjänster, vilket innebär att även denna hantering sköts av Skatteverket. Vidare framgår av avsnitt 9.1 att när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel ska detta också administreras av Skatteverket. Övervägande skäl talar därför enligt utredningens mening för att skattelättnader vad gäller hushållstjänster bör skötas av en och samma myndighet och då lämpligen av Skatteverket.

7.1.16 EG:s statsstödsregler

Vår bedömning: Utredningens förslag står inte i strid med EG:s statsstödsregler. Det förhållandet att säljaren till viss del medverkar till att skattereduktionen kan tillgodoräknas i samband med köpet föranleder ingen annan bedömning.

Av artikel 87.1 i fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget) framgår att det råder ett principiellt förbud mot stöd som tillhandahålls av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel och som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion. En ytterligare förutsättning för att gemenskapsreglerna ska aktualiseras är att sådant stöd kan förväntas påverka handeln mellan medlemsstaterna.

I fakturamodellen handlar det inte om något stöd riktat till säljaren. I stället handlar det om ett stöd som riktar sig till privatpersoner som köper hushållstjänster, dvs. personer som inte driver näringsverksamhet och som köper hushållstjänster. Stödet tillgodoräknas i form av skattereduktion, vilket innebär att köparens slutliga skatt sänks med ett belopp motsvarande skattereduktionen för hushållsarbete. För att få del av skattelättnaden redan i samband med köpet tillgodoräknas en preliminär skattereduktion. För att förenkla hanteringen för köparen har detta lösts på så sätt att köparen inte behöver betala ett belopp som motsvarar den preliminära skattereduktionen. Ett sådant förfarande innebär att köparen endast betalar halva fakturabeloppet till säljaren.

Säljaren har genom ovanstående förfarande fått betalt från köparen endast med belopp motsvarande fakturabeloppet minskat med köparens preliminära skattereduktion. För att säljaren ska få full betalning för sitt arbete måste därför säljaren hos Skatteverket begära att få utbetalning med ett belopp som motsvarar köparens preliminära skattereduktion. Säljaren får således betalt för fakturerat belopp dels av köparen, dels av Skatteverket genom att verket utbetalar ett belopp som motsvarar köparens preliminära skattereduktion. Någon ersättning eller subvention till säljaren utbetalas inte.

En alternativ lösning till ovanstående förfarande skulle vara att köparen betalade hela fakturabeloppet och att sedan Skatteverket utbetalade ett belopp motsvarande den preliminära skattereduk-

tionen direkt till köparen. Ett sådant förfarande skulle möjligen ännu tydligare visa att det är köparen som får skattelättnaden. I ett sådant system får emellertid köparna ligga ute med pengarna tills Skatteverket verkställer utbetalning. Kommittédirektivens mål att köparens ska få skattelättnaden direkt vid köpet blir därmed inte uppfyllt.

Sammanfattningsvis är det fråga om en skattelättnad som ges till köparna, som är privatpersoner. Stödet tillgodoräknas som en skattereduktion, dvs. i princip på samma sätt som enligt nuvarande regler. Det är enbart för att underlätta och ge skattelättnaden direkt vid köpet som en viss del av det debiterade beloppet (preliminära skattereduktionen) av praktiska skäl utbetalas via Skatteverket direkt till säljaren. Med hänsyn härtill och då köparen som får skattelättnaden inte driver näringsverksamhet kan, enligt utredningens mening, detta förslag inte komma i konflikt med EG:s statsstödsregler.

7.2 Andra modeller som har analyserats

Utredningen har undersökt ett antal olika modeller med utgångspunkt från de grundläggande krav som direktiven anger; dvs. ett enkelt system där skattelättnaden om möjligt ska ges direkt vid köpet samt att den som är berättigad till skattelättnaden inte ska behöva ansöka om eller begära detta hos Skatteverket. Av det följande framgår vilka system som har övervägts men av olika skäl har bedömts vara mindre lämpliga.

7.2.1 Variationer av fakturamodellen

I den föreslagna fakturamodellen ska köparen betala sin andel av fakturan till säljaren. Ett alternativ till detta är att köparen betalar halva fakturabeloppet direkt till Skatteverket, som sedan utbetalar hela beloppet till säljaren. För att kunna stämma av det inbetalda beloppet måste Skatteverket få uppgifter från säljaren eller uppgifter motsvarande fakturans uppgifter. Under förutsättning att köparen har inbetalat korrekt belopp ska Skatteverket därefter dels vidareförmedla det inbetalda beloppet till säljaren, dels till säljaren utbetala ett belopp som motsvarar den skattelättnad som köparen

ska medges. Detta belopp motsvarar i praktiken den preliminära skattereduktion som köparen får.

Fördelen med ett system där köparen betalar till Skatteverket är att man säkerställer att köparen verkligen har betalat sin del av fakturan. En omständighet som förmodligen kommer att upplevas som främmande är att betalning av en faktura som har utställts av ett företag ska göras till en statlig myndighet. Vidare kan det bli problem om kunden inte betalar hela sin del av fakturan eller att kunden bestrider hela eller delar av fakturan. Sådana tvister måste självfallet regleras mellan avtalsparterna utan Skatteverket som mellanhand. I de fall köparen inte betalar får säljaren veta detta indirekt genom att ingen utbetalning görs av Skatteverket till säljaren. Sammantaget gör utredningen den bedömningen att köparen inte ska betala sin del av fakturan till Skatteverket. I stället bör betalningar, reklamationer, kreditfakturer m.m. skötas genom direkta kontakter mellan avtalsparterna.

7.2.2 Skattedeklarationsmodellen

I stället för den föreslagna fakturamodellen kan en modell vara att säljaren begär att få den del av fakturabeloppet som ska betalas ut av Skatteverket tillgodoförd i sin skattedeklaration. I stort skulle det vara samma förfaringssätt som med fakturamodellen. Skillnaden skulle vara att säljaren i sin skattedeklaration begär utbetalning för utförda hushållsarbeten. Detta skulle innebära att skattedeklarationen skulle utökas med uppgifter om underlag för begärt belopp.

Fördelen med skattedeklarationsmodellen skulle framförallt vara att säljaren inte skulle behöva lämna någon särskild handling för att få utbetalningen, vilket skulle underlätta den administrativa hanteringen för säljaren.

Ett förfarande via skattedeklarationen innebär emellertid att det tar betydligt längre tid innan beloppet blir tillgängligt för säljaren. Detta beror på att skattedeklarationen endast lämnas en gång per månad och för de som enbart redovisar mervärdesskatt kan det vara frågan om redovisning endast var tredje månad eller t.o.m. endast en gång per år. Vidare skulle ersättningen vid redovisning på skattedeklarationen inte utbetalas direkt till säljaren, utan först kvittas mot andra debiteringar på vederbörandes skattekonto. Ett förfarande med redovisning av ersättningen på skattedeklarationen

innebär också att säljaren måste lämna vissa uppgifter om köparen i skattedeklarationen. Därtill kommer att skattedeklarationen i princip är avsedd för redovisning av mervärdesskatt, arbetsgivaravgifter och avdragen skatt. Utrymmet för ytterligare uppgifter på skattedeklarationen är dessutom relativt begränsat. Vidare skulle den administrativa hanteringen hos Skatteverket försvåras.

Skattedeklarationer lämnas f.n. ca 480 000 skattskyldiga och antalet företag som kan beräknas ansöka om ersättning för hushållstjänster kan beräknas till ca 5 000. Med hänsyn till att det är relativt få säljare av hushållstjänster i förhållande till det totala antalet som lämnar skattedeklarationer är det inte lämpligt belasta skatteadministrationen med uppgifter av det aktuella slaget. Ett alternativ skulle vara att införa en särskild typ av skattedeklaration för de företag som begär utbetalning för halva arbetskostnaden för hushållstjänster via sin skattedeklaration. Detta skulle i så fall krävas en särskild registrering för alla berörda företag, vilket i sin tur skulle öka administrationen för både företagen och Skatteverket. Då det trots allt är ett fåtal företag som berörs kan det ifrågasättas om det är rimligt att införa en särskild skattedeklaration för enbart denna grupp. Skulle det i framtiden visa sig att många företag berörs kan frågan ånyo aktualiseras.

7.2.3 Skattereduktion hos köparen (nuvarande system)

Skattereduktion direkt hos köparen innebär att dagens system behålls. Nu gällande regler finns beskrivna i avsnitt 2.1.

Fördelarna med att behålla dagens regelverk med skattereduktion för köparen är bl.a. att det är tydligt att priset reduceras med 50 procent och att skattelättnaden tillgodoräknas köparen. En annan fördel är att systemet redan tillämpas och förmodligen är väl känt av medborgarna. Dessutom har Skatteverket byggt upp ett väl fungerande system för att hantera skattereduktionen.

Nackdelen med dagens system är att bl.a. att köparen skriftligen måste ansöka och skicka in kopior av fakturor till Skatteverket för att få skattereduktionen. En annan nackdel är att skattereduktionen tillgodoräknas först året efter det år då tjänsterna har betalats, vilket kan medföra att det i värsta fall kan dröja upp till nära två år innan pengarna blir tillgängliga för köparen. För att i någon mån undvika denna olägenhet finns dock möjlighet att beakta skattereduktionen vid ändrad beräkning av skatteavdrag (s.k. jämkning).

Den som beviljats ändrad beräkning, men därefter köper hushållstjänster för ett lägre belopp än vad som angetts i ansökan, löper risk att få ett underskott vid beräkningen av den slutliga skatten (s.k. kvarstående skatt). Ytterligare en nackdel är att om köparen skickar in ansökan för sent, dvs. efter den 2 maj året efter det år då betalning för arbetet skett, kan någon skattereduktion överhuvudtaget inte medges. Eftersom det kan gå relativt lång tid mellan tidpunkten för arbetets utförande och ansökningstidpunkten finns det också vissa kontrollproblem.

Dagens system uppfyller inte direktivens krav på att skattelättnaden om möjligt ska ges direkt vid köpet av tjänsten. Dessutom krävs att köparen ansöker och skickar in kopior av fakturor, vilket medför relativt omfattande administration för såväl den enskilde som Skatteverket. Främst med hänsyn härtill har utredningen bedömt att denna modell inte bör föreslås.

7.2.4 Löpande utbetalningar till köparen

En variant till dagens system kunde vara att köparen betalar hela fakturan. Sedan ska köparen löpande hos Skatteverket kunna ansöka om att få tillbaka halva arbetskostnaden. När Skatteverket utbetalar detta belopp behandlas utbetalningen dels som en skattereduktion för hushållsarbete, dels som en skatt som betalas tillbaka (förtidsåterbetalning). När skattens storlek fastställs vid den årliga taxeringen ska den slutliga skatten minskas med bl.a. skattereduktion för hushållsarbete. Innan avstämning görs av köparens skattekonto ska dock till den slutliga skatten bl.a. läggas skatt som tidigare har betalats tillbaka (förtidsåterbetalning). Om denna justering inte görs skulle köparen få dubbel kompensation, först i form av återbetalning och sedan som en minskning av den slutliga skatten.

För köparens vidkommande skulle detta förfarande innebära att vederbörande först får betala hela fakturabeloppet och sedan ansöka om återbetalning av halva arbetskostnaden hos Skatteverket. Denna hantering uppfyller således inte direktivens krav på att subventionen om möjligt ska ges i samband med köpet. Dessutom krävs att köparen aktivt måste ansöka om skattelättnaden och detta kan bli aktuellt så fort som en faktura har betalats. För säljarna innebär en sådan modell ingen skillnad mot gällande regler. För Skatteverkets vidkommande kvarstår att ansökningarna även

fortsättningsvis kommer att göras från ett stort antal köpare och att antalet ansökningar dessutom kommer att öka på grund av att köparen kan göra ansökningar i princip så fort som en faktura har betalats. Det innebär således, jämfört med dagens system, en ännu mer omfattande administration.

Ovanstående modell innebär inte att det blir enklare för den enskilde köparen. Flera ansökningar måste göras under året och skattelättnaden tillgodoräknas inte direkt vid köpet. En sådan modell bör därför inte föreslås.

7.2.5 Skattereduktion hos köparen – kontrolluppgift lämnas

En annan variant av skattereduktion är att säljarna av hushållstjänster skulle vara skyldiga att lämna en särskild typ av kontrolluppgift till Skatteverket avseende de ersättningar för hushållsarbete som har betalats av köparna under beskattningsåret. Ett sådant system skulle i stort kunna fungera ungefär på samma sätt som nuvarande regler för skattereduktion för hushållsarbete. Skillnaden skulle vara att det inte skulle krävas någon särskild ansökan av köparen. Skattereduktionen skulle av Skatteverket kunna beräknas och tillgodoräknas köparen med ledning av lämnade kontrolluppgifter.

Fördelen med förfarandet med kontrolluppgifter skulle framförallt vara att köparen inte behöver ansöka om att få skattelättnad, vilket skulle underlätta den administrativa hanteringen för framförallt köparen. Ytterligare en fördel är att det skulle vara relativt lätt att konstatera att de totala underlagen för skattereduktion varken understiger eller överstiger gällande beloppsgränser på 1 000 kronor respektive 100 000 kronor. För köparen kvarstår emellertid den stora nackdelen att skattereduktionen tillgodoräknas först året efter det år då tjänsterna har betalats. Vad gäller säljaren är nackdelen att det införs en ny skyldighet att lämna kontrolluppgifter, vilket ökar den administrativa bördan.

En modell av detta slag är därför inte heller lämplig att föreslå.

7.2.6 Deklarationsavdrag hos köparen

En annan lösning skulle vara att avdrag för utgifter för hushållsarbete medges som avdrag i självdeklaration. Detta skulle innebära att den taxerade inkomsten sänks med belopp motsvarande yrkat

avdrag för hushållsarbete, vilket i sin tur betyder att inkomstskatten blir lägre än den annars skulle ha blivit.

En fördel är att skattelättnaden tillfaller köparen av tjänsten och att avdraget kan hanteras inom ramen för det befintliga deklARATIONSSYSTEMET. Inte heller krävs någon särskild ansökan av köparen.

Nackdelen med deklaraTIONSAVDRAG är bl.a. att köparen själv måste begära att få avdrag för utgifter för hushållsarbete. Skattelättnaden tillgodoräknas först året efter det år då tjänsterna har betalats, vilket i värsta fall kan medföra att det kan dröja upp till två år innan pengarna blir tillgängliga för köparen. För att i någon mån undvika denna olägenhet finns dock möjlighet att beakta avdraget vid ändrad beräkning av skatteavdrag (s.k. jämkning). Den som beviljats ändrad beräkning, men därefter köper hushållstjänster för ett lägre belopp än vad som angetts i ansökan, löper emellertid risk att få ett underskott vid beräkningen av den slutliga skatten (s.k. kvarstående skatt). En effekt ur fördelningsekonomisk vinkel är att avdragets verkliga värde blir beroende av köparens marginalskatt. I praktiken blir avdraget i kronor räknat mer värt desto högre inkomst köparen har.

Utredningen anser mot bakgrund av det ovan sagda att det inte finns skäl att föreslå att deklaraTIONSAVDRAG för utgifter för hushållsarbete ska införas.

7.2.7 DeklaraTIONSAVDRAG hos köparen – kontrolluppgift lämnas

En annan variant av deklaraTIONSAVDRAG hos köparen är att säljarna av hushållstjänster skulle vara skyldiga att lämna särskilda kontrolluppgifter till Skatteverket avseende de ersättningar som har betalats av köparna under beskattningsåret.

Ett system med att kontrolluppgifter lämnas skulle i stort kunna fungera ungefär på samma sätt som löne- och kapitalkontrolluppgifter, dvs. att beloppet förtrycks i den skattskyldiges självdeklaraTION. Sedan får köparen innan självdeklaraTionen lämnas in till Skatteverket granska och godkänna beloppet. Om beloppet är korrekt behöver köparen inte vidta någon åtgärd. Skulle däremot beloppet inte vara korrekt, måste köparen ändra beloppet. När självdeklaraTionen inkommer till Skatteverket får verket ta ställning till om avdraget ska godkännas eller om det krävs någon form av utredning.

En fördel är att skattelättnaden tillfaller köparen av tjänsten och att avdraget kan hanteras inom ramen för det befintliga deklARATIONSSYSTEMET.

Skattelättnaden tillgodoräknas emellertid först året efter det år då tjänsterna har betalats, vilket kan medföra att det i värsta fall kan dröja upp till två år innan pengarna blir tillgängliga för köparen. För att i någon mån undvika denna olägenhet finns dock möjlighet att beakta avdraget vid ändrad beräkning av skatteavdrag (s.k. jämkning). Den som beviljats ändrad beräkning, men därefter köper hushållstjänster för ett lägre belopp än vad som angetts i ansökan, löper dock risk att få ett underskott vid beräkningen av den slutliga skatten (s.k. kvarstående skatt).

En effekt ur fördelningsekonomisk vinkel är att avdragets verkliga värde blir beroende av köparens marginalsatt. I praktiken blir avdraget i kronor räknat mer värt desto högre inkomst köparen har.

Utredningen anser mot bakgrund av det ovan sagda att det inte finns skäl att föreslå att deklara-tionsavdrag för utgifter för hushållsarbete ska införas.

7.2.8 Hushållscheckar

Allmänt

I ett system med hushållscheckar kan en del av den administration som krävs för att hantera skattelättnaden läggas på en fjärde part, nämligen det företag eller den myndighet som administrerar checksystemet. För att ett system med hushållscheckar ska fungera på ett enkelt sätt för köparen och subventionen ska tillgodoräknas i direkt anslutning till köpet av hushållstjänster krävs att subventionen kopplas till köpet av själva checken. Detta kan gå till på så sätt att köparen får köpa hushållscheckar till ett lägre pris än checkens nominella värde. Om t.ex. statens subvention är 50 procent, ska köparen enbart betala checkens halva nominella värde. I ett sådant system måste köparen av en hushållstjänst beställa checkar till ett visst värde hos ett fristående företag eller staten. Köparen får sedan med checken betala den del av fakturan som avser arbetskostnad. Sedan får säljaren lösa in checken hos den som har utfärdat checken, vilket innebär att detta organ utbetalar ett belopp motsvarande checkens nominella värde till säljaren. Om det

är ett kupongföretag som utfärdat checken får detta företag i sin tur begära att få motsvarande belopp av staten.

I ett checksystem måste i likhet med vad som krävs i andra system uppgift om köparens personnummer finnas tillgängligt. Uppgiften behövs för att säkerställa att personen i fråga uppfyller de grundläggande villkoren för att få använda hushållscheckarna (t.ex. skattskyldig i Sverige) samt för kontroll av att det totala inköpet av checkar under året inte överstiger det s.k. takbeloppet (f.n. 100 000 kr). I övrigt kan systemet utformas på sådant sätt att köparen av tjänsten genom att använda checken som betalningsmedel får anses ha bekräftat att övriga allmänna villkor är uppfyllda. Dessa villkor bör lämpligen klart framgå direkt av checken. Om det är fråga om en elektronisk check ska villkoren framgå direkt i samband med beställningen av checken.

Uppgift om personnummer kan i ett checksystem inhämtas vid någon av följande tidpunkter. Den ena är vid köpet av checken, dvs. köparen lämnar uppgiften till de eller det organ som säljer checkar. En sådan ordning gör det möjligt att begränsa försäljningen av checkar till en och samma person till ett belopp motsvarande takbeloppet. Den andra tidpunkten är när checken används för betalning. I det fallet kommer uppgiften om köparens personnummer dock till det checkinlösande organets kännedom först när checken löses in och först då kan det kontrolleras om t.ex. takbeloppet har överskridits.

I ett checksystem torde det vara möjligt att ha två olika typer av checkar med olika subventionsgrad beroende på om säljaren har F- eller A-skattsedel. Det torde också vara möjligt att i systemet inordna förmån av hushållstjänster som tillhandahålls i ett anställnings- eller uppdragsförhållande.

I den hittills gjorda redovisningen saknas en beskrivning av hur kopplingen till skattesystemet ska se ut. Enligt direktiven för utredningen ska den modell som föreslås innebära en skattelättnad, varför en sådan koppling är nödvändig. Ett system med hushållscheckar skulle kunna inordnas i skattesystemet på följande sätt. Det organ som löser in checkarna informerar Skatteverket om köparens personnummer och betalt belopp. I likhet med vad som föreslås gälla beträffande fakturamodellen tillgodoräknas köparen en preliminär skattereduktion. Köparen begär sedan slutlig skattereduktion i sin självdeklaration. Erforderlig kontroll av köparens personnummer och skattskyldighet i Sverige samt kontroll av att säljaren har F-skattsedel är myndighetsuppgifter som inte utan

särskild lagstiftning kan överlåtas till ett privaträttsligt subjekt. Kontrollen skulle följaktligen ske av Skatteverket genom t.ex. löpande kontakt mellan verket och kupongföretaget eller i ett senare skede när skattereduktionen begärs.

Utredningen har haft fortlöpande kontakter och även möten med ett antal företag som arbetar med olika typer av checkar och kuponger såväl internationellt som nationellt. Dessa företag har presenterat olika lösningar av hur skattelättnad i andra länder ges i form av check- eller kupongsystem. Med hänsyn till vad som framkommit har utredningen skissat på och analyserat ett antal olika varianter.

När det gäller den tekniska utformningen av ett system med checkar har utredningen närmare analyserat tre olika modeller. Gemensamt för dessa modeller är att checkarna kan bestå av såväl fysiska checkar (papperscheckar) som elektroniska checkar. Nedan redovisas de tre olika modellerna. För att inte göra modellerna alltför komplicerade har kopplingen till skattesystemet inte tagits med.

Checkmodell – Kupongföretag (schematisk bild, bilaga 6)

Denna modell innebär att det enbart är ett kupongföretag som administrerar checkarna, dvs. säljer och löser in checkarna. Ett sådant system kan utformas på så sätt att kupongföretaget förutom hanteringen av checkar även får sköta hela likvidhanteringen och får betalning från staten för belopp motsvarande utbetald subvention. Härutöver måste staten även utbetala en viss ersättning för administrationen till kupongföretaget. En annan möjlighet är att staten först tillhandahåller kupongföretaget ett grundkapital och att det sedan sker successiva avräkningar i den takt som kupongföretaget säljer och löser in checkar. I det sistnämnda fallet kan kupongföretagets ersättning för administrationen vara att företagen får behålla hela eller viss del av den ränta som uppkommer genom det kapital som staten har tillskjutit samt de betalningar som görs genom köp av hushållscheckar. Hur ett system för att fastställa ersättningen till kupongföretaget ska utformas får utredas närmare om checksystemet bedöms vara det mest lämpliga systemet.

I bilaga 6 finns en schematisk bild över hur ett checksystem med enbart kupongföretag skulle kunna fungera.

För köparen är det en fördel att enbart behöva köpa checkar till ett värde som motsvarar nettopriset, dvs. subvention tillgodoräknas köparen direkt i samband med köpet av checken. Om personnummer lämnas redan vid köpet kan försäljningen begränsas så att inte takbeloppet överskrids. Ett system med kupongföretag innebär att beställning av checken måste göras per telefon, brev eller elektroniskt via data. Det är således inte möjligt att köpa checken hos någon annan än checkföretaget. En nackdel för köparen är bl.a. att checken måste beställas och betalas innan fakturan kan betalas, dvs. en form av förskottsbetalning. I praktiken får köparen vidta två olika åtgärder för att kunna betala fakturan; först ska checken beställas och betalas och sedan ska checken användas som betalningsmedel. Därtill kommer att checken endast kan användas för betalning av själva arbetskostnaden. Detta innebär att köparen måste betala kostnaderna för fakturerade resor, material och utrustning separat. Betalning för en och samma faktura måste alltså i sådana fall göras på två olika sätt. Vidare kan det inträffa att inköpta checkar måste återlämnas för att köparen ska få tillbaka sina pengar.

För säljare av hushållstjänster är det en fördel att en del av administrationen tas om hand av kupongföretaget. De löpande kontakterna med Skatteverket handhas av kupongföretaget och säljaren får full betalning när checken löses in. Kreditrisken blir också lägre än om hela fakturan skulle betalas direkt av köparna. En nackdel är att ersättning avseende resor, material och utrustning inte kan betalas via hushållscheck, varför säljaren, när sådana kostnader faktureras särskilt, kommer att få mottaga två betalningar avseende en och samma faktura. En annan nackdel är att det blir en viss fördröjning innan säljaren får sin ersättning för arbetet. Detta beror på att köparen först måste köpa checken och överlämna den till säljaren som sedan ska lösa in den hos kupongföretaget.

För staten innebär ett system med kupongföretag att det löpande arbetet med att utbetala ersättningar görs till kupongföretaget, som naturligtvis kan vara flera om staten väljer att flera aktörer ska få tillstånd att administrera hushållscheckar. Det uppkommer kostnader för kupongföretaget för att hantera checkarna och ersättningarna. Dessa kostnader kommer att faktureras staten. Vidare måste staten ha insyn i checksystemet så att det säkerställs att köparna av hushållstjänsterna enbart använder checkarna som betalning i enlighet med föreskrivna villkor. Ett system motsvarande de som finns i Belgien och Frankrike, dvs. med god-

kännanden och licensiering av de personer och företag som får lösa in checkar som mottagits som betalning, skulle visserligen begränsa risken för missbruk. En sådan ordning förutsätter emellertid att det finns ett organ som godkänner och fortlöpande kontrollerar de personer som deltar i systemet.

Checkmodell – Kiosk (schematisk bild, bilaga 7)

Ovan nämnda ”Checkmodell – Kupongföretag” kan utvecklas på så sätt att försäljning av checkar även kan ske genom lokala företag, t.ex. kiosker eller bensinstationer.

Av bilaga 7 framgår hur ett system med ytterligare försäljningskanaler kan fungera. I denna modell har av förenklingsskäl endast alternativet med köp från ”Kiosk” redovisats. Det bör också vara möjligt att köpa hushållscheckarna direkt från kupongföretag.

Flera lokala försäljningsställen skulle göra det enkelt att köpa hushållscheckar. En nackdel är dock att ytterligare en aktör blir involverad, vilket medför dyrare administration.

Checkmodell – Staten (schematisk bild, bilaga 8)

Ett tredje sätt att organisera en checkmodell kan vara att administrationen i dess helhet sköts av staten. Detta skulle innebära att staten ikläder sig den roll som kupongföretaget har i alternativet ”Checkmodell – Kupongföretag” här ovan.

Av bilaga 8 framgår hur ett system av det aktuella slaget skulle kunna fungera. I stället för kupongföretag blir det alltså staten som inhämtar uppgifter om de personer som begär skattelättnad.

För säljarna av hushållstjänster blir det i princip ingen skillnad om det är staten eller ett kupongföretag som sköter hanteringen av hushållscheckar.

För statens vidkommande innebär hanteringen av checkar i egen regi att kontrollverksamheten kan skötas effektivare genom att nödvändiga kontroller kan göras av köparna och säljarna direkt via befintliga register. Dessa kontroller kan göras direkt i samband med köp av checkar respektive inlösen av checkar. Eventuella brister eller felaktigheter kan därför åtgärdas eller förhindras innan försäljning respektive inlösen av checkar sker. Vidare behöver staten inte ha något särskild kontrollorgan för att övervaka att

kupongföretaget sköter hanteringen av checkarna på ett riktigt sätt. När det gäller statliga subventioner är det normala förfaringsättet att subventionen granskas, godkänns och utbetalas av en statlig myndighet. För att denna princip ska frångås bör det finnas starka skäl, som t.ex. att det finns andra system som innebär en enklare och billigare hantering.

Checksystem i andra länder

Systemet med hushållscheckar tillämpas i ett antal länder i Europa, men utformningen av systemen varierar ganska kraftigt mellan de olika länderna. Hur systemen fungerar i respektive land har redovisats i avsnitt 5.

Det är egentligen endast ett land, Belgien (se avsnitt 5.2) som har en subvention som innebär att köparen de facto betalar netto-priset direkt. Belgiens system innebär att köparen betalar ett viss fastställt pris för en timmes hushållsarbete. Betalning för utfört arbete sker genom att checken lämnas till det företag som utfört arbetet. Detta ska vara ett av staten godkänt företag. Därefter får företaget lösa in checken till ett fast pris, som är drygt tre gånger högre än köparens utgift. Staten ger således en subvention på cirka två tredjedelar av priset. Härutöver ger staten ytterligare en subvention till köparen genom att ett belopp motsvarande 30 procent av hushållets utgift för hushållscheckarna är avdragsgillt vid taxeringen.

Andra länder som t.ex. Frankrike (avsnitt 5.5) och Österrike (avsnitt 5.8) har också checksystem. Systemen är ganska olika utformade. Det som är gemensamt är att checkarna används som betalningsmedel för utförda hushållstjänster. Betalning med check innebär dock inte lägre pris för hushållsarbetet. Däremot innebär betalning med hushållscheckar framförallt i Frankrike bl.a. lägre arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt samt skattereduktioner. Det är således en subvention som indirekt påverkar utgifterna genom att vissa skatter och avgifter blir lägre.

Fördelen med det checksystem som tillämpas i Belgien är att subventionen tillfaller köparen i det närmaste direkt. Det är tydligt att det är en subvention, eftersom säljaren vid inlösen av checken får ett belopp som är tre gånger så mycket som köparens inköpspris. Nackdelen är att det krävs ett statligt godkännande av hus-

hållsföretagen och att det finns fastställda minimipriser. Ett sådant system torde påverka den fria konkurrensen.

I Frankrike och Österrike är syftet med checkarna i första hand att styra storleken på arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt och inkomstskatter i olika situationer.

I de länder som tillämpar checksystem finns en särskild administration för att hantera checkarna.

Kupongsystem för lunchförmåner m.m.

Fram till skattereformen i Sverige år 1991 fanns det ett system som innebar skattefinansiering av kostförmåner via kupongsystem. Tanken var att subventionera de anställdas måltider i samband med arbetet. Systemet fungerade på följande sätt.

Arbetsgivaren betalade fullt pris för de s.k. rikskupongerna till ett kupongföretag. Kupongerna lämnades sedan till de anställda. För att ingen skattepliktig förmån för den anställde skulle uppkomma måste denne betala minst 19,70 kronor (1988 års värde) per lunchkupong. Det verkliga värdet för kupongen fick inte överstiga 33 kronor om förmånen skulle vara skattefria för den anställde. En förutsättning för värdering enligt schablon var att kupongen endast skulle användas av den anställde.

Erfarenheterna visar att kupongerna även användes för att betala annat än de anställdas luncher. I vissa fall förekom att kupongerna utnyttjades för att köpa livsmedel, cigaretter eller att man använde kupongerna till att betala restaurangbesök på helger. Detta innebar i praktiken att vissa skattepliktiga förmåner inte blev beskattade och att arbetsgivarna betalade för låga arbetsgivaravgifter. Kupongföretagets vinst bestod av att kupongen löstes in till ett lägre belopp än det belopp som gällde vid betalningen med kupongen. Det ska särskilt noteras att systemet med kuponger bara kunde användas i ett arbetsgivar/arbetstagarförhållande.

På marknaden finns i dag kuponger av olika slag som kan användas för betalning av vissa speciella varor eller tjänster, t.ex. friskvårdskuponger. Eftersom någon subvention inte är kopplad till kupongerna som sådana utan betalning också kan ske med kontanter saknar dessa kupongsystem relevans i förevarande sammanhang.

Slutsatser

Oberoende av vilket checksystem som väljs krävs det någon form av administration för att kunna hantera checkarna. Från köparens synpunkt innebär ett checksystem att betalningen kräver två insatser; först ska checken köpas och sedan ska den användas som ett betalningsmedel. Det kan vidare noteras att checken endast får användas för betalning för fakturerad arbetskostnad. Köparen måste alltså särskilt betala den del av fakturan som avser resor, material och utrustning. Detta komplicerar förfarandet när dessa kostnader faktureras särskilt. Någon uppgift om hur vanligt detta är har inte gått att få fram. För säljaren däremot skulle merarbetet endast bestå av att lösa in checken. Kontroll av köpare och säljare skulle ske av Skatteverket genom t.ex. löpande kontakt med kupongföretaget eller i ett senare skede när skattereduktion begärs. En check som avser en köpare som inte kan få skattereduktion bör naturligtvis inte lösas in. Det föreligger också en risk att checkarna, i likhet med vad som skedde i det ovan beskrivna och tidigare gällande systemet med rikskuponger, används för att betala annat än godkända hushållstjänster. För att förhindra sådant missbruk måste kontrollen således även omfatta hur checkarna har använts. Ett sätt att begränsa risken för missbruk skulle kunna vara att i förväg godkänna de företag som säljer hushållstjänster och som får lösa in checkar. Detta skulle kunna ske i samband med att de frivilligt ansluter sig till checksystemet eller mer långtgående genom en licensiering. Sådana krav medför givetvis en administrativ insats och vissa nackdelar. Även om kupongföretaget i ett checksystem underlättar säljarens administration ska noteras att det tillkommer ytterligare en aktör, vilket naturligtvis medför vissa kostnader.

Mot denna bakgrund gör utredningen den bedömningen att ett checksystem inte innebär ett enklare och effektivare förfarande än fakturamodellen, där köparen betalar endast halva fakturabeloppet och sedan medges skattereduktion med ett lika stort belopp (se avsnitt 7.1). Utredningen anser följaktligen att en checkmodell inte ska föreslås.

7.2.9 Kontosystem

Ett kontosystem skulle innebära att betalning av hushållstjänsterna sker via ett särskilt konto som t.ex. kan kopplas till ett elektroniskt kort. Flera tekniska lösningar är möjliga. Ett sådant system skulle ha stora likheter med systemet för hushållscheckar. Subventionen skulle alltså vara kopplat till kortet. Den stora skillnaden för köparen är att denne i stället för att köpa och betala med checkar skulle sätta in ett belopp på ett särskilt konto och sedan använda behållningen på kontot för att betala de fakturerade hushållstjänsterna. Kontot eller kortet skulle kunna kopplas till ett bankkonto som disponeras av köparen varifrån belopp överförs till det särskilda kortet i den takt som betalning sker.

För köparen torde det vara enklare att betala sin del av fakturan direkt till säljaren än att först beställa och betala till ett särskilt konto, och sedan använda kontot eller kortet för att betala sin del av fakturan. Ett kontosystem kräver någon form av administration för att hantera köparens in- och utbetalning på kontot. Ett förfarande med konto eller kort riskerar att bli administrativt betungande och medföra ytterligare kostnader för staten. Det är tveksamt om ett kontosystem skulle innebära någon förenkling för de inblandade parterna. Tvärtom förfaller ett kontosystem vara en komplicerad väg för att uppnå skattelättnader för hushållstjänster. I praktiken tillkommer ytterligare en aktör som enbart fungerar som betalningsförmedlare. Dessutom krävs det någon form av myndighetstillsyn för att se till att kontot används för det ändamål som lagstiftaren har angett. Med hänsyn härtill samt då skattelättnader kan tillgodoräknas mer direkt utan mellanledet i form av ett särskilt konto eller kort, anser utredningen att ett kontosystem inte ska föreslås.

7.2.10 Sänkning av arbetsgivaravgifter – subvention till säljaren

För år 2008 uppgår arbetsgivaravgifterna till 32,42 procent (inkl. allmän löneavgift) av avgiftsunderlaget, dvs. summan av utbetalda löner och tillhandahållna förmåner. En sänkning eller slopande av arbetsgivaravgifterna för anställda i företag som utför hushållstjänster medför att utrymmet för att sänka priset på hushållstjänster till kunderna ökar.

Att sänka arbetsgivaravgifterna är förhållandevis enkelt rent tekniskt.

Den första och kanske viktigaste invändningen mot att sänka arbetsgivaravgifterna för hushållstjänster är att en sådan åtgärd kan strida mot EG:s statsstödsregler. Av artikel 87.1 Fördraget om upprättande av Europeisk gemenskapen (EG-fördraget) framgår att det råder ett principiellt förbud mot stöd som tillhandahålls av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel och som snedvrider eller hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion. Gemenskapsreglerna kan också aktualiseras om ett sådant stöd kan förväntas påverka handeln mellan medlemsstaterna. Om det bedöms att arbetsgivaravgifterna ändå kan sänkas för hushållstjänster måste Sverige, enligt med EG-fördragets artikel 88.3, göra en formell anmälan till Europeiska kommissionen. Det ankommer sedan på kommissionen att ta ställning till om nedsättningen för berörda sektorer är av sådant slag att den kan komma att få en konkurrenspåverkan som har konsekvenser för samhandeln inom EU. Skulle kommissionen göra den bedömningen att subventionen strider mot EG:s statsstödsregler enligt artikel 87.1, finns ändå möjlighet att kommissionen kan godta stödet om den finner att någon av EG-fördraget undantagsbestämmelser från det nyssnämnda principförbudet är tillämpliga. En sådan möjlighet finns exempelvis i artikel 87.3 c som ger utrymme att lämna stöd för att underlätta utvecklingen av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner. Detta kan bli aktuellt om stödet inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Skulle kommissionen göra bedömningen att stödet inte heller kan godtas med hjälp av artikel 87.3 c eller någon annan undantagsregel finns möjlighet att hantera EG:s principförbud mot statsstöd genom att beloppsmässiga begränsningar införs i lagstiftningen i enlighet med bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget för stöd av mindre betydelse. Enligt dessa bestämmelser godtas stöd upp till 200 000 euro till ett och samma företag som lämnas under en treårsperiod. Ett antal villkor måste dock iakttas, bl.a. måste kontrolleras att sammanläggning av stöd från olika källor innebär att beloppstaket om 200 000 euro inte överskrids i det enskilda fallet.

En nackdel med sänkning av arbetsgivaravgifterna är att det är oklart hur mycket det faktiskt påverkar priset till kunden. Det kan dessutom vara svårt att definiera vilka företag som ska vara

berättigade att få sänkta arbetsgivaravgifter. Vidare kan det bli problem att beräkna avgiftsunderlaget för de arbetsgivare som har blandad verksamhet, dvs. både hushållstjänster och annan verksamhet.

En annan omständighet som bör beaktas är att en sänkning eller slopat uttag av ålderspensionsavgiften (10,21 procent) kan vara svårt att genomföra. Skälet är att ålderspensionssystemet är ett fristående försäkringssystem. Utgående pensioner ska löpande finansieras av inbetalda avgifter samt tillgångarna i AP-fonderna. Ingen skattefinansiering ska således ske utan systemet är helt slutet. En grundläggande princip bakom pensionssystemet är att varje intjänad pensionsrättighet ska motsvaras av en beslutad och inbetald avgift som svarar mot rättighetens storlek. Om detta villkor bryts kan systemet inte garanteras långsiktigt. Ålderspensionsavgiften bör därför inte reduceras. Detta innebär att sänkningen av arbetsgivaravgifterna endast kan omfatta andra socialavgifter än ålderspensionsavgiften. I praktiken kan därför arbetsgivaravgifterna (inkl. allmän löneavgift) sänkas som mest från 32,42 till 10,21 procent. En sänkning med 22,21 procent (32,42–10,21) ger sannolikt alltför låg skattelättnad om man jämför med nuvarande skattelättnad, 50 procent av arbetskostnaden.

Enskilda näringsidkare och handelbolag utan anställd personal betalar inte någon arbetsgivaravgift. För att åstadkomma motsvarande sänkning för dessa krävs att egenavgifterna sänks på samma sätt som gäller för arbetsgivaravgifterna. Även här uppkommer problem med hanteringen av företag med blandad verksamhet.

Mot bakgrund av det sagda anser utredningen att det är mindre lämpligt att föreslå en ändring som innebär sänkning eller slopat uttag av arbetsgivaravgifterna för företag som utför hushållstjänster.

7.2.11 Sänkning av mervärdesskatten – subvention till säljaren

Vid försäljning av hushållstjänster ska normalt mervärdesskatt debiteras med en skattesats på 25 procent av ersättningen för tjänsten (beskattningsunderlaget). Detta pålägg på 25 procent motsvarar en marginalprocent på 20 procent. Hushållstjänster är inget samlat begrepp i mervärdesskattesammanhang utan en bedömning av vad som tillhandahållits måste göras i varje enskilt fall utifrån

tjänstens karaktär. Redan med dagens regler torde därför vissa av de tjänster som ingår i begreppet hushållsarbete enligt 4 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete kunna omfattas av undantaget för mervärdesskatt, som t.ex. social omsorg enligt 3 kap. 4 § ML.

Att generellt sänka eller ta bort mervärdesskatten på vad som betecknas som hushållstjänster är relativt tydligt och tekniskt enkelt att genomföra. Skattelättnaden ges också direkt vid köpet av tjänsten. En nackdel är dock att det är oklart hur mycket en sänkning av mervärdesskatten faktiskt påverkar priset till kunden.

En regel som innebär sänkning av skattesatsen eller att tjänsten undantas från skatteplikt strider mot rådets direktiv 2006/112/EG (mervärdesskattedirektivet.) Av artikel 98.2 framgår att reducerade skattesatser endast får tillämpas på tillhandahållande av tjänster i de kategorier som är uppräknade i bilaga 3 till mervärdesskattedirektivet. I denna bilaga är inte hushållstjänster uppräknade. Detta innebär att reducerade skattesatser inte får tillämpas för hushållstjänster. I artiklarna 131–137 mervärdesskattedirektivet finns bestämmelser om undantag från skatteplikt. Här finns dock inte hushållstjänster upptaget som ett undantag från skatteplikt för mervärdesskatt. Slutsatsen är därför att det inte är möjligt att undanta hushållstjänster från skatteplikt enligt dessa artiklar. Det finns dock en bestämmelse i artikel 106 som innebär att medlemsstaterna av rådet kan få tillstånd att tillämpa reducerade skattesatser på de tjänster som anges i bilaga 4. Denna bilaga omfattar bl.a. tjänster som fönsterputsning och städning i privata hushåll (punkt 3) och hemtjänster såsom hemhjälp och vård av barn, gamla, sjuka eller personer med funktionshinder (punkt 4). Ett sådant tillstånd av rådet gäller dock längst till och med 31 december 2010. Sverige har inte begärt något sådant tillstånd. En annan nackdel med en sänkning av mervärdesskattesatsen eller att undanta tjänsten från skatteplikt, är att det kan uppkomma ytterligare gränsdragningsproblem med anledning av vad som ska räknas som en hushållstjänst. I slutbetänkandet ”På väg mot en enhetlig mervärdesskatt” (SOU 2006:90), har utredningen föreslagit att en enhetlig skattesats bör införas i Sverige. Detta främst på grund av de betydande gränsdragningsproblem som uppstår vid differentierade skatter. Vidare kan nämnas att rådet i pressmeddelande 2836 den 4 december 2007 har uttalat att man har för avsikt att under 2008 behandla frågan om reducerade skattesatser. Kommissionen har från medlemsstaterna begärt konsultation avseende revidering av nuvarande lagstiftning. Svar ska lämnas till

kommissionen senast den 12 maj 2008. Kommissionen avser att lägga fram ett förslag under sommaren 2008. Vad detta kan innebära för Sveriges möjligheter att i framtiden tillämpa lägre skattesatser för t.ex. hushållstjänster går dock inte att bedöma i nuvarande läge. Skulle EU öppna för möjligheten att tillämpa reducerad mervärdesskattesats för hushållstjänster, kan självfallet en sänkning av mervärdesskattesatsen vara ett sätt att minska priset för köparen.

Det finns vissa fördelar med att sänka eller ta bort mervärdesskatten på hushållstjänster. Sådana regler strider dock mot mervärdesskattedirektivets grundläggande bestämmelser. Det finns också en påtaglig risk att en sänkning eller ett slopande av mervärdesskatten kan skapa nya gränsdragningsproblem av den typ som uppstår vid differentierade skattsatser. Skulle EU i framtiden införa regler som tillåter reducerad mervärdesskattesats för klart definierade hushållstjänster kan en sådan sänkning övervägas. F.n. finns dock inte denna möjlighet, varför utredningen inte föreslår en sådan åtgärd.

8 Anställd får hushållstjänsten som förmån

8.1 Förslag

Vårt förslag: Nuvarande regler vad gäller skattereduktion för förmån av hushållsarbete ska behållas.

Enligt nu gällande regler ges skattereduktion till fysiska personer som har fått skattepliktig löneförmån i form av hushållstjänster. Arbetet får inte utföras av den som söker eller begär skattereduktion eller en till denne närstående person. Det krävs att den som utfört arbetet har F-skattsedel. Kravet på F-skattsedel gäller även när arbetsgivaren själv utför hushållsarbetet hos arbetstagaren. Underlaget för skattereduktion utgörs av det skattepliktiga värdet av förmån av hushållsarbete som kommit den som begär reduktionen till del under beskattningsåret. Skattereduktion ges med 50 procent av förmånsvärdet av hushållsarbetet. I underlaget får inte förmån av material, utrustning och resor räknas in.

Skatteavdrag ska inte göras avseende förmån av sådant hushållsarbete som utgör underlag för skattereduktion. Detta gäller endast för den del av förmånsvärdet som inte överstiger 100 000 kronor per beskattningsår. Om skattepliktig hushållsförmån har tillhandahållits och förutsättningarna för skattereduktion föreligger ska arbetsgivaren redovisa underlaget för skattereduktion på arbetstagarens kontrolluppgift.

Begäran om skattereduktion för förmån av hushållsarbete ska göras i självdeklarationen vid taxeringen för det beskattningsår då förmånen har tillhandahållits.

Skattelättnaden för den som har haft skattepliktig förmån av hushållstjänst ges alltså i samband med att förmånen erhålls. Den slutliga prövningen görs i samband med att skattereduktion begärs.

Detta överensstämmer i princip med den ordning som utredningen föreslår ska gälla vid köp av hushållstjänster (avsnitt 7.1). Enligt utredningen föreligger inte skäl att ändra nuvarande regler vad gäller förmån av hushållsarbete.

8.1.1 Avdrag för preliminär skatt

Vår bedömning: Utredningens förslag medför inte något behov av ändring av gällande regler för när arbetsgivaren ska göra skatteavdrag.

Nuvarande system med skattereduktion för förmån av hushållsarbete innebär bl.a. att arbetsgivaren inte gör något skatteavdrag i de fall som förmånsvärdet av hushållsarbetet är lägre än 100 000 kronor per beskattningsår. Detta ger ett korrekt resultat i de fall arbetstagaren har en marginals katt på 50 procent, eftersom skatten då är lika stor som skattereduktionen. Däremot blir den preliminära skatten för hög om marginals katten är lägre än 50 procent, vilket kan leda till överskjutande skatt. Å andra sidan blir den preliminära skatten för låg om marginals katten är högre än 50 procent, vilket kan leda till kvarstående skatt för arbetstagaren.

I och för sig skulle detta kunna lösas på så sätt att arbetsgivaren beaktar skattereduktionen för förmån av hushållsarbete direkt i samband med att skatteavdrag görs. Ett sådant system innebär att arbetsgivarens först beräknar den preliminära skatten på lön och förmåner enligt vanliga regler. Därefter minskar arbetsgivaren det preliminära skatteavdraget med beräknad skattereduktion för förmån av hushållsarbete. Ett sådant förfarande skulle innebära att skatteavdrag görs på följande sätt.

Exempel

Bruttolön	25 000
Förmån av hushållsarbete	2 000 (varav resor 200 kronor)
Skatteavdrag*	- 6 241
Utbetald nettolön	18 759 (25 000–6 241)

* Skatteavdraget på ett underlag av 27 000 (25 000 + 2 000) uppgår enligt preliminärskatttabell 32 till 7 141 kronor. Detta skatteavdrag minskas med beräknad skattereduktion 900 kronor (50 procent av 1 800 kr). Arbetsgivaren ska således verkställa skatteavdrag med 6 241 kronor (7 141–900).

Att införa en regel av ifrågavarande slag skulle emellertid öka arbetsgivarens administrativa börda. Enligt utredningens mening är problemet inte av den storleken att en sådan regel behövs. Det kan också nämnas att en anställd som anser att den preliminära skatten i alltför stor utsträckning avviker från den slutliga skatten, har möjlighet att ansöka om ändrad beräkning (s.k. jämkning) hos Skatteverket. Utredningen föreslår därför att gällande regler om skatteavdrag behålls.

8.1.2 Fråga om preliminär skattereduktion för förmån av hushållsarbete

Vår bedömning: Förmån av hushållsarbete bör inte inordnas i systemet med preliminär skattereduktion.

När det gäller de som själva betalar utgifter för hushållsarbete har utredningen föreslagit att preliminär skattereduktion ska tillgodoräknas (7.1.8). Preliminär skattereduktion ska också medges i de fall en privatperson utbetalar ersättning för hushållsarbete till en annan privatperson som inte har F-skattsedel (avsnitt 9.1.3). Härigenom kan man som tidigare redovisats hålla reda på om och när takbeloppet, 50 000 kronor, överskrids. När en anställd får hushållstjänsten som förmån tillgodoräknas emellertid ingen preliminär skattereduktion. För den som både har förmån av hushållsarbete och själv köper sådana tjänster kan takbeloppet komma att överskridas, eftersom värdet av förmånen inte är känt. Detta kan leda till s.k. kvarstående skatt för köparen. Fråga är om det är möjligt att inordna förmån av hushållstjänst i systemet med preliminär skattereduktion.

Om en anställd får förmån i form av hushållstjänster ska som redovisats i avsnitt 8.1.1. arbetsgivaren inte göra något skatteavdrag avseende värdet för förmånen. Detta innebär i praktiken att den anställde får skattelättnaden direkt i samband med att förmånen tillhandahålls. En förutsättning för att tillgodoräkna preliminär skattereduktion är att Skatteverket får information om underlaget för reduktionen, i det här fallet förmånens värde. Denna information får Skatteverket först i den kontrolluppgift som arbetsgivaren ska lämna senast den 31 januari året efter beskattningsåret. Den

preliminära skattereduktionen skulle alltså inte kunna tillgodoräknas förrän beslut ska fattas om den slutliga skattereduktionen.

För att det ska vara någon mening med att tillgodoräkna preliminär skattereduktion i förmånsfallen måste detta ske löpande under beskattningsåret. Arbetsgivaren skulle alltså vara skyldig att löpande rapportera utgivna förmåner till skatteverket. Om det dessutom krävs att den preliminära skattereduktionen ska vara korrekt beräknad måste arbetsgivaren justera det skatteavdrag som ska göras. (jfr avsnitt 8.1.1). Ett förfarande med att arbetsgivaren ska göra olika typer av beräkningar av den preliminära skatten och löpande skicka uppgifter till Skatteverket ökar den administrativa bördan för arbetsgivaren.

Nyttan med att Skatteverket löpande får uppgift om medgivna preliminära skattereduktioner står, enligt utredningens uppfattning, inte i rimlig proportion till nackdelen av att underlaget för skattereduktionen kan komma att överstiga 100 000 kronor. Det torde för övrigt vara ovanligt att en person har både förmån och utgifter av hushållsarbete. I de fall detta förekommer är det sannolikt endast i ett fåtal fall där den högsta gränsen för den totala skattereduktionen kommer att passeras. Under alla förhållanden medges slutlig skattereduktion med högst 50 000 kronor, varför det inte finns någon risk att skattereduktion ges med ett för högt belopp. Ett system med preliminär skattereduktion i förmånsfallen innebär att systemet blir onödigt komplicerat och ökar den administrativa bördan för framförallt arbetsgivaren på ett sätt som inte kan anses försvarbart. Utredningen anser därför att det saknas tillräckliga skäl för att föreslå att preliminär skattereduktion ska införas i förmånsfallen. Saken kan komma i ett annat läge om det av Skatteverket i rapporten 2007:1 "Svartköp och svartjobb i Sverige" lämnade förslaget om en webbaserad lönecentral införs. Det beror emellertid på hur en sådan ordning slutligen kommer att se ut.

8.1.3 Kontrolluppgiftsskyldighet och begäran om skattereduktion

Vår bedömning: Arbetsgivaren bör även fortsättningsvis vara skyldig att särskilt redovisa underlaget för skattereduktionen på arbetstagarens kontrolluppgift.

Utredningen gör bedömningen att övriga regler som bl.a. gäller skyldigheten att lämna kontrolluppgift om underlag för skattereduktion och förmånstagarens begäran om skattereduktion i självdeklaration också bör kunna tillämpas utan att någon ändring görs av regelverket. Detta innebär att belopp som arbetsgivaren har angett på kontrolluppgiften som underlag för skattereduktion kommer att förtryckas på självdeklarationen. När det gäller begäran om skattereduktion i den sökandes självdeklaration har utredningen föreslagit att ett liknande förfarande ska tillämpas i de fall som köparen själv har utgifter för hushållsarbetet, se avsnitt 7.1.9 och 9.1.4. Detta innebär att det för den sökande blir samma hantering vad gäller begäran om skattereduktion vid köp av hushållsarbete och vid förmån av hushållsarbete, dvs. begäran om skattereduktion ska alltid göras i självdeklarationen. Utredningen föreslår därför att nuvarande regler behålls.

8.2 Andra modeller som har analyserats

Utredningen har undersökt ett antal modeller för att ge hushållstjänst som förmån. Det som bl.a. har studerats är system med deklarationsavdrag och hushållscheckar. I allt väsentlig gäller här samma argument för och emot som när dessa modeller prövas i den situationen att en privatperson anlitar ett företag med F-skattsedel. De överväganden som redovisas i avsnitt 7.2 gäller även i förevarande sammanhang, dvs. att dessa modeller är sämre än det nuvarande systemet med begäran om skattereduktion i självdeklarationen.

9 Privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel

9.1 Förslag

Vårt förslag: En privatperson som köper hushållstjänster av en fysisk person som inte har F-skattsedel ska kunna tillgodoräknas skattereduktion.

Nuvarande regler om skattereduktion för hushållsarbete gäller endast om den som utför tjänsten har F-skattsedel. En person som har F-skattsedel betalar själv sina skatter och sociala avgifter samt är som regel också skattskyldig till mervärdesskatt. Av kommittédirektiven framgår att det ska utredas om det är möjligt och lämpligt att öppna för möjligheten att få skattelättnad även i de fall hushållsarbetet utförs av privatpersoner som inte har F-skattsedel, dvs. personer som har A-skattsedel eller saknar skattsedel. Vidare sägs att det i dessa fall kan vara rimligt att det administrativa arbetet utförs av köparen av tjänsten. Reglerna bör utformas så att skatteplanering och skatteundandragande förebyggs. Där sägs också att det kan krävas särskilda regler som förhindrar att subvention ges och säljaren av tjänsten inte blir skyldig att betala någon skatt på grund av t.ex. grundavdragets storlek. De regler som föreslås ska också hindra att det nya systemet kan missbrukas vid t.ex. hushållsarbete som utförs utomlands av personer som inte är skattskyldiga i Sverige. Det sagda får enligt utredningen tolkas som att subvention endast ska tillgodoräknas om säljaren är skyldig att betala skatt i Sverige på erhållen inkomst.

Ett flertal undersökningar visar att omfattningen av det s.k. svartarbetet är relativt omfattande. I t.ex. Skatteverkets rapport "Svartköp och svartjobb i Sverige" (2007:1, s. 27) redovisas att vart femte hushåll har köpt tjänster svart. Värdet på svartarbetet

beräknas till 15 miljarder kronor, varav 10 miljarder kronor avser svartarbete åt hushåll och 5 miljarder kronor avser svartarbete åt företag. Det är således betydande belopp som inte redovisas, vilket medför att bl.a. inkomstskatter och arbetsgivaravgifter betalas med för låga belopp. Vidare får de som utför svartarbete för låga pensions- och sjukpenninggrundande inkomster. Om reglerna förändras så att det för köparna av hushållstjänster finns incitament i form av t.ex. skattereduktioner är det enligt rapporten sannolikt att omfattningen av svartjobben skulle minska.

Det är inte ovanligt att omsorgstjänster utförs av personer som inte bedriver näringsverksamhet och därmed inte kan få F-skattsedel. Sannolikt finns det också ett antal personer som vill utföra olika typer av hushållstjänster utan att för den skull bedriva näringsverksamhet. Att medge skattereduktion även i de fall säljaren har A-skattsedel innebär också en större valfrihet för köparna av hushållstjänster.

Utredningen anser att argumenten om minskat svartarbete och ökad valfrihet för köparna starkt talar för att slopa kravet att säljaren ska ha F-skattsedel för att skattereduktion ska komma i fråga. En förutsättning är dock att reglerna kan utformas på ett sådant sätt att risken för missbruk minimeras. En annan sak är att skattereduktionen inte kan hanteras på exakt samma sätt som när säljaren har en F-skattsedel.

Gällande rätt när en privatperson anlitar en fysisk person som inte har F-skattsedel

Av SBL framgår att den som betalar ut ersättning för arbete till en person som har A-skattsedel eller saknar skattsedel i princip är skyldig att göra skatteavdrag. Om mottagaren av ersättningen är fysisk person föreligger, enligt socialavgiftslagen (2000:980), SAL, även skyldighet att betala arbetsgivaravgifter. Dessa skyldigheter uppkommer dock först om vissa beloppsgränser har uppnåtts. Huvudregeln är att skyldighet att göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter uppkommer om utbetald ersättning uppgår till minst 1 000 kronor per år och mottagare. Det finns dock flera undantag från denna regel. Ett undantag är när utbetalaren är en fysisk person eller ett dödsbo och ersättningen inte är en utgift i näringsverksamheten. I dessa fall måste ersättningen uppgå till minst 10 000 kronor per år och mottagare för att utbetalaren ska

vara skyldig att göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter. Utbetalaren och mottagaren kan dock komma dock överens om att utbetalaren ska göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter även om beloppet är mindre än 10 000 kronor. Om det är fråga om ersättning för arbete enligt 12 kap. 16 § föräldrabalken (ersättning till gode män och förvaltare) ska utbetalaren alltid göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter så snart ersättningen uppgår till 1 000 kronor eller mer.

Av LSK framgår att i de fall utbetalaren är en fysisk person och ersättningen inte är en utgift i näringsverksamhet, ska kontrolluppgift lämnas om det sammanlagda värdet av ersättningar och förmåner är 1 000 kronor eller mer för hela året. Det är således en lägre beloppsgräns för skyldigheten att lämna kontrolluppgifter än det är för skyldigheten att göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter. Om utbetalaren har redovisat ersättning för arbete i en förenklad skattedeklaration ska kontrolluppgift inte lämnas. Detta beror på att den förenklade skattedeklarationen även fungerar som kontrolluppgift.

När det gäller redovisning och betalning av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter finns bestämmelserna i SBL. Av 10 kap. SBL framgår att redovisning av arbetsgivaravgifter och skatteavdrag ska göras antingen i en skattedeklaration eller i en förenklad skattedeklaration. Förenklad skattedeklaration får endast lämnas av fysiska personer eller ett dödsbo som betalat ut ersättning till en fysisk person och ersättningen inte utgör utgift i en av utbetalaren bedriven näringsverksamhet. Detta innebär att när en privatperson utbetalar ersättning till en annan privatperson får förenklad skattedeklaration lämnas. När en förenklad skattedeklaration lämnas ska ingen kontrolluppgift lämnas till Skatteverket, eftersom deklarationen ersätter den kontrolluppgift som utbetalaren i annat fall skulle ha lämnat.

Huvudprincipen är att skattedeklaration och förenklad skattedeklaration ska lämnas senast den 12 i månaden efter den månad som ersättningen utbetalades. Om den som lämnar skattedeklaration är skattskyldig till mervärdesskatt och har beskattningsunderlag som beräknas överstiga 40 miljoner kronor för beskattningsåret, kan dock skattedeklaration lämnas senast den 26 i månaden efter den månad som ersättningen utbetalades.

Av 16 kap. SBL framgår att inbetalning av avdragen skatt och arbetsgivaravgifter ska göras till Skatteverkets särskilda konto för skatteinbetalningar. Denna betalning ska, enligt huvudregeln, vara

bokförd på skattekontot senast den 12 i månaden efter att ersättningen utbetalades.

9.1.1 Skattelättnadens storlek

Vårt förslag: Skattereduktion ska tillgodoräknas med belopp motsvarande de arbetsgivaravgifter som har redovisats.

Allmänt

Den situation som avses är när en privatperson anlitar någon som har A-skattsedel eller saknar skattsedel och inte är skattskyldig till mervärdesskatt för försäljning av hushållstjänster. Det gäller alltså enbart fall där en privatperson har utfört arbetet. Skattelättnad kan inte tillgodoräknas när en näringsidkare av någon anledning inte har F-skattsedel.

Av direktiven framgår att skattelättnad i princip endast ska ges i de fall säljaren av tjänsten blir skyldig att betala skatt på inkomsten. Om säljaren ska betala skatt eller inte blir klart först när Skatteverket fattat det grundläggande beslutet om slutlig skatt vilket sker först året efter inkomståret. Vid utbetalningstillfället är det därför inte möjligt att med säkerhet veta om säljaren ska betala skatt eller inte. Med hänsyn till den beloppsgräns, 10 000 kronor, som gäller för skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter bör kravet för att få skattereduktion kunna knytas till att utbetalaren ska vara skyldig att betala arbetsgivaravgifter. När arbetsgivaravgifter ska betalas kommer säljaren normalt också att få betala skatt för inkomsten. Utredningen föreslår därför att när arbetsgivaravgifter redovisas för hushållstjänster föreligger förutsättningar för att få skattelättnad. Detta innebär att köparen på förhand kan bedöma om skattelättnad kommer att tillgodoräknas eller inte, vilket medför att reglerna blir förhållandevis enkla och förutsägbara.

Beräkning av skattelättnadens storlek

I de fall en näringsidkare med F-skattsedel anlitas kan skattereduktion tillgodoräknas med högst 50 procent av ersättningen för arbete (inklusive mervärdesskatt).

En privatperson som säljer hushållstjänster är inte skattskyldig till mervärdesskatt, vilket innebär att priset kan bli omkring 20 procent lägre än näringsidkarens. Om man ska utgå från att kostnadsbilden är helt lika för näringsidkare med F-skattsedel och privatpersoner med A-skattsedel samt att nettokostnaden för köparen ska vara lika stor oavsett vem som har utfört arbetet, kan skattereduktionen i de fall en privatperson med A-skattsedel anlitas bestämmas till 37,5 procent. Detta är dock alltför hög skattelättnad med tanke på att en näringsidkare med F-skattsedel har kostnader för administration, anställd personal, sociala avgifter m.m. Det finns därför starka skäl för att skattelättnaden ska vara betydligt lägre i de fall säljaren är en privatperson med A-skattsedel som inte bedriver näringsverksamhet. Utredningen föreslår att skattelättnad ska medges med belopp motsvarande redovisad arbetsgivaravgift avseende utbetald ersättning. Detta motsvarar en skattereduktion på cirka 24 procent av hela lönekostnaden (inklusive arbetsgivaravgifter). Det ska i detta sammanhang understrykas att förslaget inte innebär en sänkning av arbetsgivaravgifterna utan skattelättnaden uppgår till ett belopp som motsvarar redovisade arbetsgivaravgifter. Följande två räkneexempel visar att ett sådant system blir relativt neutralt för säljarna oavsett om dessa är privatpersoner eller näringsidkare. Det blir dock något dyrare för köparna att anlita en privatperson när fulla arbetsgivaravgifter betalas (32,42 procent), men då ska man ha i åtanke att en privatperson i praktiken kan erbjuda ett lägre pris.

Exempel 1: Säljaren har F-skatt – skattereduktion 50 %

En köpare får en faktura från en säljare med F-skattsedel med uppgift om att totalt 16 250 kronor (inklusive mervärdesskatt) ska betalas.

Köparen får skattereduktion med 8 125 kr (50 % av 16 250 kr). Köparens nettokostnad uppgår till 8 125 kr (16 250–8 125).

Säljaren får 7 000 kr, vilket har beräknats på följande sätt.

	Deklarationsuppgifter	Inkomster och skatter
Bruttoersättning	16 250	16 250
Mervärdesskatt	<u>- 3 250</u>	- 3 250
Skattepliktig inkomst	13 000	
Schablonavdrag för egenavgifter	<u>- 3 000</u>	
Nettointäkt av näringsverksamhet	10 000	
Inkomstskatt, 30 % av 10 000 kr		- 3 000
Egenavgifter att betala, 30 % av 10 000 kr		<u>- 3 000</u>
Netto att behålla		7 000

Statens nettointkomst uppgår till 1 125 kr, vilket har beräknats på följande sätt.

Mervärdesskatt	3 250
Egenavgifter	3 000
Inkomstskatt	3 000
Skattereduktion	<u>- 8 125</u>
Totalt	1 125

Exempel 2: Säljaren är en privatperson som har A-skatt – skattereduktion med belopp motsvarande arbetsgivaravgiften (32,42 %)

En köpare får en räkning från en säljare med A-skattsedel med uppgift om att totalt 10 000 kronor ska betalas.

Köparen får skattereduktion med 3 242 kronor. Köparens nettokostnad uppgår till 10 000 kronor, vilket har beräknats på följande sätt.

Bruttolön	10 000
Arbetsgivaravgifter, 32,42 % av 10 000 kr	+ 3 242
Skattereduktion	<u>- 3 242</u>
Nettokostnad	10 000

Säljaren får 7 000 kr, dvs. samma belopp som i exempel 1 här ovan.

Bruttolön	10 000
Inkomstskatt, 30 % av 10 000 kr	<u>- 3 000</u>
Nettoinkomst	7 000

Statens nettoinkomst uppgår till 3 000 kr, vilket har beräknats på följande sätt.

Arbetsgivaravgifter	3 242
Inkomstskatt	3 000
Skattereduktion	<u>- 3 242</u>
Totalt	3 000

Ovanstående exempel bygger på att fulla arbetsgivaravgifter betalas, dvs. 32,42 procent för kalenderår 2008. I praktiken kan dock lägre arbetsgivaravgifter bli aktuella eftersom avgifterna varierar med hänsyn till säljarens ålder. För inkomstår 2008 gäller följande arbetsgivaravgifter.

Säljare född	Arbetsgivaravgifter
1937 eller tidigare	0 procent
1938–1942	10,21 procent
1943–1982	32,42 procent
1983–1989	21,30 procent
1990 eller senare	32,42 procent

Genom att skattereduktionen uppgår till högst den redovisade arbetsgivaravgiften blir köparens kostnad alltid lika med den

kontanta bruttolönen. Nettokostnaden för köparen kommer därför inte att påverkas av vilken ålder som säljaren har. Detta innebär att det blir enkelt för köparen att bedöma vad kostnaden blir när säljaren har A-skattsedel.

Löne- och prisnivån inom hemserviceområdet talar för att skattereduktionen i A-skattefallen inte bör överstiga redovisade arbetsgivaravgifter. Enligt gällande kollektivavtal mellan Almega och Kommunal uppgår månadslönen till 16 580 kronor, vilket motsvarar en timpenning på 98,69 kronor (16 580 kronor/168 timmar). På lokal nivå kan dock lönerna ligga på en högre nivå. Om köparen anlitar en privatperson och betalar lön med t.ex. 100 kronor timme uppgår nettokostnaden, efter att hänsyn har tagits till arbetsgivaravgifter och skattereduktion, till 100 kronor. Anlitar köparen i stället ett företag med F-skattsedel ligger marknadspriset på mellan 300 och 350 kronor per timme, inklusive mervärdesskatt. Om man utgår från en timpenning på 300 kronor per timme uppgår köparens nettokostnad till 150 kronor (50 % av 300 kronor), vilket är betydligt mer än kostnaden när en privatperson utför arbetet. Med hänsyn härtill finns det inte skäl att föreslå högre skattereduktion än det belopp som motsvarar redovisade arbetsgivaravgifter.

Av det sagda framgår att skattereduktion bör uppgå till ett belopp motsvarande redovisade arbetsgivaravgifter. Skattereduktionen får dock högst uppgå till 50 000 kronor per beskattningsår. Detta motsvarar ett avgiftsunderlag på 154 226 kronor om arbetsgivaravgiften ligger på 2008 års nivå, dvs. 32,42 procent. Den totala skattereduktionen – avseende köp från såväl säljare som har A- eller F-skattsedel och förmåner av hushållstjänster – får dock inte överstiga 50 000 kronor per beskattningsår (se 10.1.5).

9.1.2 Skyldighet att lämna förenklad skattedeclaration

Vårt förslag: För att skattereduktion ska kunna tillgodoräknas när en person anlitas som saknar F-skattsedel ska det krävas att förenklad skattedeclaration lämnas och att arbetsgivaravgifter redovisats. Det ska också krävas att säljaren inte får vara skattskyldig till mervärdesskatt.

Ett av kraven för att skattereduktion ska kunna medges är att köparen till Skatteverket lämnar en förenklad skattedeklaration. En förenklad skattedeklaration får, enligt 10 kap. 13 a § SBL, endast lämnas av en fysisk person eller ett dödsbo som har betalat ut ersättning till en annan fysisk person och ersättningen får inte utgöra en utgift i en av utbetalaren bedriven näringsverksamhet. Den förenklade skattedeklarationen innehåller bl.a. uppgifter om mottagarens namn och personnummer samt uppgift om bruttolön, arbetsgivaravgifter och avdragen skatt. Sådan förenklad skattedeklaration ska lämnas för varje månad som ersättning för arbete betalas ut.

Ett annat krav för att skattereduktion ska kunna tillgodoräknas är, som nämnts under avsnitt 9.1.1, att säljaren inte får vara skattskyldig till mervärdesskatt. Skattereduktion enligt dessa regler kan således inte komma i fråga om en näringsidkare anlitas.

För att skattelättnad ska kunna tillgodoräknas direkt ska det finnas möjlighet att i den förenklade skattedeklarationen göra avdrag för preliminär skattereduktion med ett belopp som motsvarar redovisade arbetsgivaravgifter.

Det ska inte finnas någon skyldighet att bifoga fakturor eller kvitton till den förenklade skattedeklarationen.

I bilaga 9 visas översiktligt hur skattelättnaden fungerar i förevarande situation.

9.1.3 Preliminär skattereduktion

Vårt förslag: Preliminär skattereduktion ska tillgodoräknas med belopp motsvarande det som har redovisats som arbetsgivaravgifter i den förenklade skattedeklarationen.

Med ledning av lämnade uppgifter i den förenklade skattedeklarationen beräknar och fastställer Skatteverket den preliminära skattereduktionen för hushållsarbete när den som utfört arbetet inte har F-skattsedel.

Eftersom preliminär skattereduktion kan medges vid såväl redovisning i förenklad skattedeklaration som vid köp av hushållsarbeten (se avsnitt 7.1.8), kan fråga uppkomma i vilken ordning som den preliminära skattereduktionen ska tillgodoräknas. En sådan regel har praktisk betydelse endast när det ungefär samtidigt

inkommer flera olika begäran om preliminär skattereduktion till Skatteverket och att detta medför att den totala preliminära skattereduktionen skulle passera 50 000 kronor. I sådana fall bör regeln vara att den preliminära skattereduktion som först har registrerats av Skatteverket ska behandlas som preliminär skattereduktion. Den totala reduktionen får dock aldrig tillgodoräknas med mer än högst 50 000 kronor (jfr avsnitt 10.1.5).

Efter att den slutliga skatten har bestämts ska Skatteverket till denna lägga den totala preliminära skattereduktionen.

9.1.4 Begäran om slutlig skattereduktion i självdeklarationen

Vårt förslag: När avgiftspliktig ersättning avseende hushållsarbete har redovisats i en förenklad skattedeclaration ska köparen tillgodoräknas slutlig skattereduktion med belopp motsvarande redovisade arbetsgivaravgifter. Köparen ska begära slutlig skattereduktion i sin självdeklaration.

Begäran om att få slutlig skattereduktion för utgifter för hushållsarbete som betalas till personer som saknar F-skattsedel ska göras i självdeklarationen. Begäran om skattereduktion görs vid taxeringen för det beskattningsår då hushållsarbetet betalades (kontantprincipen). Den slutliga skattereduktionen för hushållsarbete ska minska den slutliga skatten. Skatteverket bör ges möjlighet att förtrycka underlaget för skattereduktion på köparens självdeklaration.

Det sagda innebär att hanteringen av den slutliga skattereduktionen kommer att ske enligt i huvudsak samma principer som för skattereduktion avseende förmån av hushållsarbete och enligt vad som föreslås gälla när en privatperson anlitar en F-skattsedelsinnehavare, se avsnitt 7.1.9. Begäran om skattereduktion görs alltså i samtliga tre fall i den självdeklaration som gäller taxeringen för det beskattningsår då hushållsarbetet har betalats och utförts och avser såväl utgifter för som förmån av hushållsarbete. Förtryckta belopp kan godtas eller ändras. Genom att begäran görs i självdeklarationen ansvarar köparen av tjänsten för att uppgifterna är korrekta, dvs. att förutsättningarna för skattereduktion är uppfyllda. Köparen svarar även för att det arbete som utförts är sådant hushållsarbete för vilket skattereduktion kan medges. Det utförda

hushållsarbetet ska vara hänförligt till köparens eller dennes förälders hushåll. För att skattereduktion ska kunna tillgodoräknas krävs vidare att köparen inte har fått försäkringsersättning för arbetet. Köparen får inte heller ha fått bidrag eller annat stöd från staten, kommun eller landsting avseende hushållsarbetet eller för att täcka kostnader för löner eller lönebikostnader i form av arbetsgivaravgifter.

Det ska inte finnas någon skyldighet att bifoga fakturor eller kvitton till självdeklarationen. Däremot ska den sökande vid förfrågan från Skatteverket kunna uppvisa de kvitton eller annat som ligger till grund för begäran.

Under förutsättning att köparen har följt bestämmelserna om skattereduktion kommer den slutliga skattereduktionen att kvittas mot den preliminära skattereduktionen.

9.1.5 Ändrad beräkning av skatteavdrag

Vår bedömning: Ändrad beräkning (jämkning) bör inte ges för den skattereduktion som beror på arbetsgivaravgifter som har redovisats i förenklad skattedeclaration.

Som framgår av föregående avsnitt tillgodoräknas preliminär skattereduktion för hushållsarbete redan i samband med att köparen redovisar detta i den förenklade skattedeclarationen. Köparen får därför skattelättnaden i samband med att utbetalda ersättningar för hushållsarbete redovisas. Begäran om slutlig skattereduktion ska därefter göras i köparens självdeklaration och reduktion tillgodoräknas under förutsättning att motsvarande belopp har redovisats som arbetsgivaravgifter i lämnad förenklad skattedeclaration. I samband med avstämningen av den slutliga skatten görs ett avdrag för den slutliga skattereduktionen, medan den preliminära skattereduktionen ökar den slutliga skatten. Detta innebär i praktiken att beloppen för preliminär och slutlig skattereduktion kvittas mot varandra. En person som enbart har skattereduktion på grund av att förenklad skattedeclaration har lämnats, kan därför inte medges ändrad beräkning (s.k. jämkning) enligt 8 kap. 29 § SBL.

9.1.6 EG:s statsstödsregler

Vår bedömning: Den skattereduktion som tillgodoses av privatpersoner som anlitar någon som inte har F-skattsedel står inte i strid med EG:s statsstödsregler.

Av artikel 87.1 i fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget) framgår att det råder ett principiellt förbud mot stöd som tillhandahålls av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel och som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion. För att gemenskapsreglerna ska aktualiseras är att sådant stöd kan förväntas påverka handeln mellan medlemsstaterna.

Skattereduktion avseende redovisade arbetsgivaravgifter tillgodoses endast personer som inte driver näringsverksamhet, dvs. privatpersoner. En annan förutsättning är att säljaren har A-skattsedel eller saknar skattsedel och inte är skattskyldig till mervärdesskatt. Detta innebär att säljaren av tjänsten inte får bedriva näringsverksamhet. Eftersom ingen av parterna driver företag kan detta förslag, enligt utredningens mening, inte komma i konflikt med EG:s statsstödsregler.

9.1.7 Skatteverkets rapport 2007:1

Vår bedömning: Preliminär skattereduktion när en privatperson anlitar en annan privatperson bör kunna inordnas i ett eventuellt nytt system med tjänsteköpsdeklarationer eller redovisning av löner via en webbaserad lönecentral.

Av kommittédirektiven framgår att utredaren ska studera tjänstemannaförslaget om tjänsteköpsdeklarationer i Skatteverkets rapport "Svartköp och svartjobb i Sverige" del 2 (Rapport 2007:1, s. 36 ff.). I rapporten finns förslag om att arbetsgivare som är privatpersoner ska redovisa utbetalda löner månadsvis i en s.k. tjänsteköpsdeklaration. Uppgifterna ska också kunna lämnas via Internet och har benämningen www.skatta.se. Detta system kan konstrueras så att enbart uppgifter lämnas, men det kan också utformas så att löneutbetalningen görs via www.skatta.se. Enligt förslaget ska uppgift endast lämnas om ersättningen överstiger 3 000 kronor. I

sådana fall ska arbetsgivaravgifter betalas med 20 procent. Det ska i detta system vara frivilligt att göra avdrag för preliminärskatt.

I nämnda rapport (s. 43–48) föreslås bl.a. en webbaserad löne-central, som hanterar hela löneredovisningen med skatteavdrag, kontrolluppgiftslämnandet och uträkning av arbetsgivaravgiften. Regeringen har i regleringsbrev för budgetåret 2008 gett Skatteverket i uppdrag att utreda de juridiska och ansvarsmässiga aspekterna av ett genomförande av förslaget om en webbaserad löne-central, ”www.skatta.se”. De juridiska och ansvarsmässiga aspekterna ska redovisas till Finansdepartementet senast den 1 april 2008 och uppdraget i sin helhet redovisas senast den 30 juni 2008.

Utredningen har haft fortlöpande kontakt med Skatteverket och av vad som hittills framkommit bör preliminär skattereduktion när en privatperson anlitar en annan privatperson kunna implementeras i ett system med tjänsteköpsdeklarationer eller löneutbetalningar via www.skatta.se. I princip bör alltså köparen av hushållstjänster förutom sedvanliga löneuppgifter även kunna lämna uppgift om storleken på avdraget för den preliminära skattereduktionen. Eftersom Skatteverket ännu inte lämnat fullständigt svar till Finansdepartementet har utredningen inte ansett att det är lämpligt att i detalj föreslå hur ett sådant system skulle kunna fungera. Slutsatsen är dock att om redovisning av löneutbetalningar ska göras via tjänsteköpsdeklarationer eller via www.skatta.se går reglerna att samordna.

9.2 Andra modeller som har analyserats

Utredningen har undersökt ett antal modeller för att kunna ge skattelättnad när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel. Det som bl.a. har studerats är system med särskilda ansökningar och löpande utbetalningar till köparen, deklarationsavdrag hos köparen, hushållscheckar och sänkta eller slopade arbetsgivaravgifter. I allt väsentlig gäller här samma argument för och emot som när dessa modeller prövas i den situationen att en privatperson anlitar ett företag med F-skattsedel. De bedömningar som redovisas i avsnitt 7.2 gäller även i detta fall, dvs. att dessa modeller är sämre än det föreslagna systemet.

När det gäller den modell som innebär en sänkning av arbetsgivaravgifterna har särskilt beaktats att det är mycket svårt att samordna en sådan modell med utredningens övriga förslag. Ett

problem är t.ex. att tillämpa ett för alla modeller gemensamt högsta takbelopp. Mot bakgrund av dessa svårigheter är det inte aktuellt att föreslå skattelättnad genom sänkning av arbetsgivaravgifterna.

10 Underlaget, subventionsgraden och nivån för skattelättnaden

10.1 Förslag

Vår bedömning: Nuvarande regler om underlag, subventionsgrad och nivå för skattelättnad bör anpassas till de nya reglerna om skattelättnad för hushållsarbete.

Enligt nu gällande regler medges skattereduktion med 50 procent av utgifter (inklusive mervärdesskatt) för hushållsarbete och, i de fall hushållstjänsten ges som förmån, det skattepliktiga värdet av sådan förmån. I underlaget för skattereduktion får inte räknas in utgifter för material, utrustning och resor. Skattereduktion får medges med högst 50 000 kronor per beskattningsår. Om den totala arbetskostnaden och den skattepliktiga förmånen av arbetet är mindre än 1 000 kronor ges ingen skattereduktion.

10.1.1 Underlaget för skattelättnad

Vårt förslag: Nuvarande regler för vad som utgör underlag för skattereduktion ändras inte och ska gälla även när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel.

Enligt nu gällande regler får endast utgifter för arbete (arbetskostnaden) respektive det skattepliktiga värdet av förmånen av hushållsarbete (arbetskostnaden) medräknas när underlaget för skattereduktion fastställs. Skattelättnad medges alltså enbart för själva arbetskostnaden samt därpå belöpande mervärdesskatt.

En förenkling skulle vara att låta underlaget för skattelättnad avse hela fakturabeloppet respektive hela det skattepliktiga värdet av hushållsförmånen. Skattelättnaden skulle därmed omfatta även utgifter för material, utrustning och resor. Det skulle bl.a. innebära att det blir enklare att direkt avgöra storleken på skattereduktionen. Å andra sidan minskar incitamentet för att hålla nere kostnaderna för material, utrustning och resor. Det kan även öppna för missbruk på så sätt att kostnader som inte hör till uppdraget faktureras. Ett sätt att motverka detta skulle kunna vara att i underlaget för skattereduktion medräkna utgifter för material, utrustning och resor upp till exempelvis tio procent av arbetskostnaden. En sådan regel innebär dock att det blir ytterligare en gräns att hålla reda på. En höjning av underlaget vid oförändrad procentsats för skattereduktion innebär också att statens utgifter ökar. Ytterligare ett problem uppkommer om mervärdesskattesatserna för hushållsarbete och material i en framtid inte skulle vara lika.

Utredningen anser att det är enklare och tydligare att skattereduktion enbart ska ges för den del som avser arbetskostnaden. Dessutom bryts inte principen att skattelättnaden ska riktas mot själva arbetskostnaden. Under förutsättning att säljarna utformar sina fakturor på ett tydligt sätt torde det inte vara något problem för köparen att förstå att underlaget för skattereduktionen uppgår till belopp motsvarande arbetskostnaden. För övrigt är detta en princip som torde vara väl känd av såväl säljare som köpare. Enligt utredningen finns det inte tillräckliga skäl för att föreslå en förändring av gällande regler.

I de fall utbetalda ersättningar och arbetsgivaravgifter för hushållsarbete redovisas i en förenklad skattedeklaration tillgodoräknas skattereduktion med belopp motsvarande redovisade arbetsgivaravgifter. Underlaget för skattereduktion är i dessa fall därför den avgiftspliktiga ersättning som har redovisats i den förenklade skattedeklarationen, dvs. arbetskostnaden (se avsnitt 9.1.1).

10.1.2 Subventionsgraden vid köp från den som har F-skattsedel

Vår bedömning: Skattereduktion bör även fortsättningsvis uppgå till 50 procent av utgiften för hushållsarbete.

Av förarbetena (prop. 2006/07:94, s. 39) till nuvarande lagstiftning framgår att det är av stor betydelse att så många som möjlig ska kunna köpa hushållstjänster. För att även personer med lägre inkomster ska kunna köpa hushållstjänster bör därför subventionen vara förhållandevis stor. Mot denna bakgrund anser regeringen att skattereduktion ska tillgodoräknas med 50 procent av underlaget. Den nu gällande lagen gäller för utgifter för hushållsarbete som har utförts och betalats fr.o.m. 1 juli 2007. För beskattningsåret 2007, som omfattar sex månader, har regeringen kalkylerat med att skattereduktion ska uppgå till ca 650 miljoner kronor.

Utredningen har inhämtat statistik från Skatteverket avseende ansökningar om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete för perioden juli – december 2007. För denna period har fram till den 10 april 2008 totalt 42 612 personer ansökt om skattereduktion. Skatteverket kalkylerar med att det totala antalet ansökningar kommer att uppgå till ca 45 000 den 2 maj 2008. Av de cirka 25 000 ansökningar som hittills har behandlats av Skatteverket framgår att medgivna skattereduktioner uppgår till ca 68 miljoner. Under förutsättning att resterande ansökningar inte avviker från de ansökningar som hittills har behandlats, kan den totala skattereduktionen för år 2007 beräknas till ca 122 miljoner kronor ($68 \times 45\,000 / 25\,000$).

Den statistik som är tillgänglig omfattar endast köp av hushållstjänster från F-skattsedelsinnehavare och avser endast ett halvt år. Dessutom är systemet helt nytt och erfarenheterna från Finland visar att ett system av det här slaget kan behöva en betydande startsträcka. De uppgifter som i dag finns ger inte tillräckligt underlag för att föreslå vare sig en höjning eller sänkning av subventionsgraden. Utredningen förslår därför att skattereduktion även fortsättningsvis ska vara 50 procent av ersättningen för arbetet.

10.1.3 Subventionsgraden när en anställd får hushållstjänsten som förmån

Vår bedömning: Skattereduktion bör även fortsättningsvis uppgå till 50 procent av värdet av förmån av hushållsarbete.

För att skapa neutralitet mellan den som har utgifter för hushållsarbete och den som får förmån av hushållsarbete måste subventionsgraden vara densamma i bägge fallen. Om t.ex. subventionsgraden vid förmån av hushållstjänster är högre än vid utgifter för hushållsarbete kommer den som har möjlighet att välja förmån av hushållstjänster i stället för att köpa motsvarande tjänster och tvärtom. Enligt utredningens uppfattning bör skattemässiga övervägande inte avgöra om man väljer att köpa eller få förmån av hushållsarbete. På grund härav bör subventionsgraden vid förmån vara densamma som vid köp av hushållsarbete, dvs. 50 procent av det skattepliktiga värdet av förmån av hushållsarbete.

10.1.4 Subventionsgraden när en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel

Vårt förslag: Skattereduktion ska tillgodoräknas med ett belopp motsvarande de arbetsgivaravgifter som redovisats för utbetalda ersättningar avseende utförda hushållsarbeten.

I avsnitt 9.1 föreslår utredningen att skattereduktion ska tillgodoräknas när säljaren inte har F-skattsedel, dvs. är en privatperson som har A-skattsedel eller saknar skattsedel. I avsnitt 9.1.1 redovisas hur stor subventionsgraden bör vara i detta fall. Där föreslås att skattereduktionen bör uppgå till ett belopp som motsvarar det belopp som har redovisats som arbetsgivaravgift.

Genom att skattereduktionen uppgår till högst den redovisade arbetsgivaravgiften blir köparens kostnad alltid lika med den kontanta bruttolönen. Detta innebär att det blir enkelt för köparen att bedöma vad kostnaden blir när säljaren har A-skattsedel.

10.1.5 Högsta gräns för skattelättnad

Vårt förslag: Skattereduktion ska sammanlagt få uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Enligt gällande regler kan skattereduktion för såväl köp som förmån av hushållstjänster sammanlagt tillgodoräknas med maximalt 50 000 kronor per beskattningsår. Enligt regeringens proposition Skattelättnader för hushållstjänster m.m. (prop. 2006/07:94, s. 39) har det bedömts att skattereduktion får störst effekt om tjänsterna köps in mer regelmässigt i stället för vid enstaka tillfällen. Vid ett beräknat marknadspris på ca 300 kronor i timmen medför en övre gräns för skattereduktionen på 50 000 kronor att ett hushåll med två vuxna personer vid ett maximalt utnyttjande kan köpa ca 12 timmar hushållstjänster i veckan.

Den statistik som finns tillgänglig avser privatpersoners köp av hushållstjänster från F-skattsedelsinnehavare enligt nuvarande regler. I vilken omfattning hushållstjänster ges som förmån är oklart. Den informationen blir tillgänglig först när arbetsgivarna lämnar kontrolluppgifter i januari 2009.

Inhämtad statistik från Skatteverket visar att för andra halvåret 2007 fördelar sig de hittills godkända underlagen för skattereduktion i följande intervall.

Utgifter för hushållsarbeten i kronor	Antal sökande	Antal sökande i procent
1 000–9 999	21 574	88
10 000–19 999	2 704	11
20 000–29 999	315	1
30 000–39 999	63	0
40 000–50 000	30	0

Dessa statistikuppgifter bygger på uppgifter i de ansökningar som var beslutade t.o.m. den 10 april 2008. För beskattningsår 2007 uppgår underlaget för utgifter för hushållsarbeten till maximalt 50 000 kronor, eftersom inköpen endast kan omfatta sex månader. Statistiken visar att en betydande andel av köparna har kostnader som ligger avsevärt under det maximala underlaget för skattereduktion.

I detta sammanhang kan fråga uppkomma om de olika underlagen ska rangordnas, dvs. om ett visst underlag ska avräknas först.

Slutlig skattereduktion för utgifter för hushållsarbete och förmån av hushållsarbete avräknas som en enda post. Detta innebär att samtliga skattereduktioner först sammanräknas och om den totala skattereduktionen överstiger 50 000 kronor, så begränsas skattereduktionen till detta belopp. Utredningen kan inte se att det finns behov av att rangordna underlagen för skattereduktion. Det avgörande är att skattereduktionen aldrig får överstiga 50 000 kronor per person och beskattningsår.

Som utredningen påpekat i avsnitt 10.1.2 är det statistiska underlaget begränsat, eftersom det endast avser sex månader och gäller ett nytt system. Något skäl för att ändra nuvarande gräns anser utredningen inte föreligger.

10.1.6 Lägsta gräns för skattelättnad

<p>Vårt förslag: Den lägsta beloppsgränsen för att få skattereduktion ska slopas.</p>
--

I nuvarande system måste arbetskostnaden eller förmånen uppgå till sammanlagt minst 1 000 kronor per beskattningsår för att skattereduktion ska kunna ges. Bakgrunden till att en lägsta gräns infördes är, enligt förarbetena (prop. 2006/07:94, s. 39), att det i annat fall kan bli förhållandevis höga administrationskostnader för att hantera mindre belopp.

Enligt de förslag som utredningen har lämnat ska preliminär skattereduktion tillgodoräknas i samma takt som inköp av hushållsarbeten görs. I normalfallet kommer den preliminära reduktionen att motsvaras av den slutliga skattereduktionen.

En lägsta gräns för skattereduktion skulle innebära en mängd praktiska svårigheter för både köpare och säljare. Så är fallet om t.ex. första betalningen är lägre än 1 000 kronor och det senare under året köps flera tjänster som gör att totalbeloppet för året uppgår till minst 1 000 kronor. Det kan också vara så att köp görs från olika säljare och ersättningen till respektive säljare understiger 1 000 kronor, men totalt sett överstiger 1 000 kronor för året. En köpare kan förutom köp av hushållsarbeten även ha förmån av hushållstjänster och då kan varje underlag understiga 1 000 kronor, men totalt överstiga 1 000 kronor. En nedre gräns för att medge skattereduktion skulle således innebära att systemet blir onödigt

komplikerat och även öka administrationen för köpare, säljare och Skatteverket. Med hänsyn härtill bör det inte finnas någon lägsta gräns för att skattereduktion ska kunna tillgodoräknas.

11 Begäran om slutlig skattereduktion

11.1 Förslag

Vårt förslag: Begäran om slutlig skattereduktion avseende utgifter för hushållsarbete och belopp motsvarande arbetsgivaravgifter som redovisas i en förenklad skattedeclaration, ska göras i självdeklarationen vid taxeringen för det aktuella beskattningsåret.

Av utredningens direktiv framgår bl.a. att utgångspunkten ska vara att den som är berättigad till subventionen inte ska behöva ansöka om eller begära den hos Skatteverket. Som dock framgår av ovanstående förslag ska den som är berättigad till skattereduktion i sin självdeklaration begära att få slutlig skattereduktion. Anledningen till detta är att utredningen har tagit fasta på vad som sägs i direktiven om att det nya systemet ska vara enkelt för framförallt köparen och att subventionen om möjligt ska ges direkt i samband med köpet eller när förmånen tillhandahålls. För att åstadkomma ett enkelt och effektivt system har utredningen gjort den bedömningen att det är enklast för köparen att i sin självdeklaration intyga att förutsättningarna för skattereduktion är uppfyllda och därvid redovisa vilket underlag som ska grunda rätt till skattereduktion. Det är således köparen eller förmånstagaren av hushållstjänsten som tillgodoräknas skattereduktion och denne är också ansvarig för att korrekta uppgifter lämnas i begäran om slutlig skattereduktion.

Med ledning av lämnade uppgifter i säljarens begäran om utbetalning (se avsnitt 7.1.4) och begäran om skattereduktion i den förenklade skattedeclarationen (se avsnitt 9.1.3), kan underlaget för

skattereduktion förtryckas på köparens självdeklaration. Samma sak gäller, enligt nuvarande regler, underlaget för skattereduktion avseende skattepliktig hushållsförmån (se avsnitt 8.1.3). Begäran sker genom att köparen eller förmånstagaren antingen godtar de förtryckta uppgifterna eller korrigerar dessa. Därigenom ansvarar den som begär skattereduktionen för att uppgifterna är korrekta, dvs. att förutsättningarna för skattereduktion är uppfyllda. I praktiken innebär begäran om slutlig skattereduktion inget större merarbete för den som begär reduktionen, eftersom självdeklaration ändå måste lämnas. Alternativet skulle vara att köparen i något annat sammanhang skulle begära eller försäkra att förutsättningar för skattereduktion är uppfyllda, vilket skulle innebära ett merarbete. Utredningen har därför bedömt att det är mest ändamålsenligt att begäran om skattereduktion görs i självdeklarationen.

12 Möjlighet att anlita eget eller närstående företag

12.1 Förslag

Vårt förslag: Begränsningen att anlita eget eller närstående företag ska slopas. Arbetet får dock inte ha utförts av den som begär skattereduktion eller en person som tillhör samma hushåll som denne.

I utredningens uppdrag ingår att analysera möjligheten att avskaffa begränsningen att anlita eget eller närstående företag och ändå få en skattelättnad. Av 5 § 3 b p. lagen om skattereduktion för hushållsarbete framgår att arbetet inte får utföras av en närstående eller av ett företag i vilket sökanden eller närstående till denne, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande.

Av förarbetena (prop. 2006/07:94, s. 48 och 60) framgår att denna regel har införts för att bestämmelserna om skattereduktion inte ska kunna kringgå. Anledningen till denna särreglering torde vara att ett reellt tvåpartsförhållande saknas i de fall sökande eller närstående till denne har ett väsentligt inflytande i det företag som har utfört arbetet. Rent allmänt är det i sak ingen skattemässig skillnad på om man anlitar ett eget eller ett utomstående företag. Tar företaget inte ut marknadsmässigt pris för tjänsten kan det enligt allmänna regler bli fråga om s.k. uttagsbeskattning för företaget och förmånsbeskattning för mottagaren av tjänsten, allt beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. På mervärdesskatteområdet finns särskilda regler för vissa transaktioner mellan närstående parter när priset för tjänsten avviker från marknadsvärdet.

För- och nackdelar med att slopa begränsningen att anlita eget företag

Att ta bort begränsningen att anlita eget eller närstående företag innebär att alla personer behandlas på ett likartat sätt. Detta i sin tur medför att dagens gränsdragningsproblem rörande vem som ska anses ha ett väsentligt inflytande försvinner.

I de flesta skattesammanhang utlöser olika typer av transaktioner mellan ett företag och dess ägare beskattningskonsekvenser för de inblandade parterna. Regelverket blir enklare att tillämpa om principerna är lika oavsett vad det är för skattskyldig som har haft en inkomst eller är berättigad till ett avdrag. Det kan nämnas att från och med år 2000 har de flesta av de s.k. stoppreglerna vad gäller beskattning av fåmansföretag och deras delägare upphävts. I stället sker beskattningen enligt de allmänna reglerna. Detta innebär att det normalt sett inte är några skattemässiga skillnader om motparten är företagsledare, närstående eller vanlig anställd. Begränsningen i dagens regler om skattelättnader för hushållstjänster avviker alltså från detta. En företagsledare måste alltså anlita ett annat företag än sitt eget om han ska kunna få skattereduktion.

De fakturor som ligger till grund för skattereduktion ska i princip alltid bokföras som intäkt av det företag som har utfärdat dessa. Skatteverket har genom att fakturorna ligger till grund för skattereduktion och de förmåner som redovisas på de anställdas kontrolluppgifter goda möjligheter att kontrollera att fakturerade arbeten och tillhandahållna förmåner har hanterats på ett korrekt sätt. Vidare får Skatteverket information via bl.a. kontrolluppgifter från arbetsgivare om en anställd är delägare i ett fåmansföretag. Eventuellt missbruk bör kunna åtgärdas genom att Skatteverket kontrollerar uppgifterna i självdeklarationen eller kontrollerar uppgivna säljare. Utredningens förslag är därför att begränsningen att arbetet inte får utföras av närstående eller av ett företag i vilket sökanden eller närstående till denne har ett väsentligt inflytande bör slopas. Däremot föreslår utredningen en ny regel som innebär att arbetet inte får utföras av den som begär skattereduktion eller av en person som tillhör samma hushåll som denne. Av det följande framgår motiven till denna begränsning.

Arbetet utförs av annan än den sökande

Risken för missbruk ökar om personer som tillhör samma hushåll som den sökande utför arbetet. Utredningen föreslår därför att skattereduktion inte ska ges i de fall hushållsarbetet har utförts av den sökande själv eller personer som tillhör samma hushåll som den sökande. Om däremot anställd personal i företagsledarens aktiebolag utför hushållsarbete hemma hos företagsledaren, kan skattereduktion gottskrivas. Detta förutsätter att företagsledaren betalar ett belopp motsvarande marknadsvärdet till bolaget eller tar upp värdet av uttaget som en skattepliktig förmån i sin självdeklaration. Vidare får den anställde inte vara företagsledaren själv eller en person som tillhör samma hushåll som företagsledaren. Det ska således inte vara möjligt att få skattereduktion för hushållsarbete som man utför hemma hos sig själv.

Med begreppet tillhöra samma hushåll avses personer som är folkbokförda eller rätteligen borde vara folkbokförda, enligt 6 § folkbokföringslagen (1991:481), på samma fastighet. Personer som är bosatta på en fastighet som innehåller flera bostadslägenheter ska anses tillhöra samma hushåll endast om de bor i samma lägenhet som den sökande.

För att säkerställa att skattereduktion tillgodoräknas på korrekta grunder bör det krävas att den som begär skattereduktion ska kunna göra sannolikt att arbetet har utförts av person som inte tillhör dennes hushåll. En möjlighet att göra detta är att anteckna på fakturan eller lönespecifikationen vem som har utfört arbetet. Frågan torde bli aktuell framförallt i de fall som arbetet har utförts av ett företag som köparen äger eller har inflytande i på annat sätt.

Sammanfattningsvis innebär ovanstående förslag att skattereduktion även ska kunna tillgodoräknas t.ex. när ett aktiebolag med F-skattsedel utför hushållsarbete hemma hos företagsledaren om denne betalar ersättning till bolaget eller redovisar en skattepliktig hushållsförmån. Detta förutsätter dock att arbetet inte har utförts av företagsledaren eller person som tillhör dennes hushåll.

13 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Vårt förslag: De nya bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas vid köp av hushållstjänster som görs efter den 31 december 2008.

De föreslagna ändringarna innebär bl.a. betydande förenklingarna för privatpersoner som köper hushållstjänster. Det är därför angeläget att ändringarna träder i kraft så snart som möjligt.

De lagändringar som föreslås bör kunna träda i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas fr.o.m. 2010 års taxering. Äldre bestämmelser ska gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Del C

Konsekvenser av
förslagen

14 Konsekvenser av förslagen

14.1 Allmänt

Enligt 14–16 §§ kommittéförordningen (1998:1474) ska konsekvenserna i olika avseende av utredningsförslag beräknas och redovisas. Av utredningens direktiv framgår att utredaren ska se till att reglerna utformas så att den administrativa bördan för företagen blir så begränsad som möjligt. När det gäller konsekvenser för företag ska utredaren samråda med Näringslivets Regelnämnd. Vad gäller konsekvenser för små företag ska även föreskrifterna i förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor beaktas i den mån de är tillämpliga.

Av kommittédirektiven framgår att utredaren även ska beakta skillnaderna i fråga om kvinnors och mäns betalda och obetalda arbete och redovisa konsekvenser för jämställdheten av de förslag som lämnas. I de fall utredningens förslag innebär kostnadsökningar eller intäktsminskningar för staten eller kommunsektorn ska utredaren föreslå en finansiering. Redovisningen ska även omfatta en separat bedömning av förslagets konsekvenser för kommuners och berörda myndigheters administration.

14.2 Offentligfinansiella effekter

Den 1 juli 2007 trädde reglerna om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete i kraft. Skattelättnaden uppgår till 50 procent av arbetskostnaden, dock högst med 50 000 kronor per beskattningsår. Den 1 januari 2008 infördes nya regler för skattereduktion för förmån av hushållstjänster. Skattelättnaden för denna typ av skattereduktion uppgår till 50 procent av förmånens värde, dock får den sammanlagda skattereduktionen uppgå till högst 50 000 kronor per beskattningsår. Utredningen förslår inga större materiella förändringar av regelverket när det gäller reglerna om utgifter för

hushållstjänster eller reglerna om förmån av hushållstjänster. Där-
emot föreslås vissa ändringar som gör att skattelättnaden kan till-
godoräknas direkt vid köpet och att det blir enklare att begära
skattereduktion.

Utredningen föreslår att det ska införas ytterligare en möjlighet
att få skattereduktion för hushållstjänster. Förslaget innebär att en
privatperson som köper hushållstjänst av en fysisk person som inte
har F-skattsedel kan få skattereduktion med belopp som motsvarar
redovisade arbetsgivaravgifter. Utredningens förslag innebär att
den sammanlagda skattereduktionen för samtliga reduktioner inte
får överstiga 50 000 kronor per beskattningsår.

Förändringarna kommer förmodligen att öka efterfrågan på
hushållstjänster, varför staten kommer att få minskade skattein-
täkter på grund av ytterligare skattereduktioner. Hur mycket är
dock svårt att uttala sig om. Svårigheterna består i att det för närva-
rande ännu inte finns fullständig statistik för tiden juli–december
2007. När det gäller förmåner blir omfattningen av dessa inte kända
förrän arbetsgivarna lämnar kontrolluppgifter i januari 2009. Vidare
är det mycket svårt att beräkna storleken av skattereduktionen för
de fall lön utbetalas av en privatperson till en fysisk person som
saknar F-skattsedel. Sistnämnda typ av skattereduktion kommer,
enligt utredningens bedömning, att uppgå till betydligt lägre
belopp än de övriga två typerna av skattereduktioner och påverka
statsfinanserna endast marginellt.

Det kan vidare antas att förslagen kommer att medföra att en
del svart arbete omvandlas till vitt arbete, vilket ger ökade intäkter i
form av inkomstskatt. Det blir enklare att omfördela hemarbete till
marknadsarbete, vilket ökar antalet marknadsarbetade timmar. Det
i sin tur medför ökade intäkter i form av inkomstskatt, arbetsgivar-
avgifter och mervärdesskatt. En ökad efterfrågan på vita hushålls-
tjänster genererar nya arbetstillfällen, framför allt för korttidsutbil-
dade. Det medför i sin tur minskade utgifter från olika transfere-
ringssystem som exempelvis arbetslöshetsersättning och bostads-
bidrag. Fler kommer att arbeta in större pensionsrättigheter, vilket
minskar risken för en låg egenpension, med åtföljande behov av
garantipension, finansierad via statsbudgeten.

Med hänsyn till att nuvarande system har fungerat relativt kort
tid och att det statistiska underlaget inte är fullständigt har utred-
ningen inte någon möjlighet att beloppsmässigt närmare beräkna
effekterna för statens finanser.

Skattereduktion för hushållsarbete medför minskade skatteintäkter för staten. Kommuner och landsting påverkas således inte av skattereduktionen. Om antalet arbetade betalda timmar ökar för köpare och säljare ökar emellertid skatteintäkterna för kommuner och landsting. Någon beräkning är inte möjlig att göra.

14.3 Fördelningsanalys

System med skattereduktion för hushållstjänster tillämpas fr.o.m. 1 juli 2007. Av de ansökningar som hittills har behandlats för år 2007 framgår att hushållstjänster köps av personer i alla inkomstskikt, dock med en viss övervikt för personer som ligger i de högre inkomstskikten, se bilaga 10 G. I detta sammanhang bör påpekas att statistiken omfattar de första sex månaderna och att samtliga ansökningar ännu inte har behandlats av Skatteverket. Det är dock rimligt att anta att fler hushåll från alla inkomstskikt kommer att köpa skattereducerade tjänster om utredningens förslag genomförs.

Skattereduktion för hushållstjänster syftar bl.a. till att omvandla svarta arbeten till vita och att skapa nya arbetstillfällen för dem som har relativt kort utbildningstid. En sådan utveckling bidrar till en jämnare inkomstfördelning, eftersom flera kommer in på arbetsmarknaden. Flera kommer att omfattas av socialförsäkringssystemet, vilket ger förbättrat inkomstskydd under den yrkesverksamma delen av livet men också under pensionsåren.

14.4 Jämställdhetsanalys

Utredningens förslag antas inte avvika från den jämställdhetsanalys som redovisas i regeringens proposition ”Skattelättnader för hushållstjänster, m.m.” (2006/07:94, s. 55–56), där bl.a. följande konstateras.

Kvinnor och män har olika villkor för att kombinera familjeliv och arbetsliv. Studier om hur kvinnor och män använder sin tid visar att kvinnor generellt bär det största ansvaret för det obetalda hemarbetet såsom exempelvis traditionella hushållssysslor, omsorg om barnen och omsorgen om nära anhöriga. I många hushåll är det vanligt att kvinnor minskar sitt betalda arbete för att utföra obetalt hemarbete i större utsträckning än män.

Skattereduktionen för hushållstjänster ökar möjligheterna för hushållen att köpa dessa tjänster och på så sätt förbättras möjligheterna för

framför allt kvinnor att frigöra obetalt hemarbete mot betald arbetstid eller utbildning. På så sätt kan kvinnors yrkesposition och kvinnors ekonomiska självständighet stärkas. Skattereduktion medför därmed mer lika villkor för kvinnor och män att kombinera familjeliv och arbetsliv.

Erfarenheter från andra länder visar att det är främst kvinnor som utför de skattereducerade hushållstjänsterna. Eftersom denna typ av arbete vanligen utförs av kvinnor lär utfallet i Sverige inte bli så mycket annorlunda. Även om det är ett traditionellt kvinnoyrke så stärks yrkespositionen och den ekonomiska självständigheten för de kvinnor som går från svart arbete till vitt och för dem som går från arbetslöshet till att arbeta inom denna sektor.

De förenklingar som utredningen föreslår med bl.a. skattelättnad direkt vid köpet samt skattelättnad även när som en privatperson anlitas bör ytterligare stärka kvinnans ställning.

14.5 Effekter för förvaltningsmyndigheter, domstolar m.fl.

Utredningens förslag medför en viss kostnadsökning för Skatteverket på grund av ändrad hantering av skattereduktioner (se avsnitt 7) och att en ny skattereduktion (se avsnitt 9) tillkommer. Kostnaderna för att utveckla en applikation för att hantera utbetalningar, preliminära skattereduktioner m.m. är svår att beräkna. Om det finns krav på snabb handläggning och snabb utbetalning till säljarna kan nuvarande system inte användas. Ett nytt stöd bör vara helt elektroniskt och innehålla ett maskinellt urvalssystem, korrespondensstöd m.m. Skatteverket kalkylerar med att ett nytt system för att hantera utredningens förslag med skattelättnader kommer att kosta mellan 20 och 40 miljoner att utveckla. Om antalet ärenden kommer att uppgå till cirka 600 000 per år (12 månaderx50 000 ärenden), kan de löpande kostnaderna för Skatteverket beräknas till cirka 19 miljoner kronor per år. I detta belopp ingår driftskostnader för systemet, kostnader för personal, kostnader för utskick av kvittenser och lokalkostnader. Till detta kommer informationsinsatser, som första året lågt räknat uppgår till 3 miljoner kronor. Detta belopp täcker kostnaderna för en grundläggande informationsinsats. Ska det göras större insatser kan kostnaderna beräknas till 10–15 miljoner kronor.

Kostnaderna för att hantera dagens system är ca 10 miljoner kronor (se avsnitt 4.4.2) och avser hanteringen av 45 000 ansökningar om skattereduktion. Som detta system är konstruerat stiger kostnaderna i stort sett proportionellt med antalet ansökningar.

De nya reglerna kan initialt ge upphov till en ökad arbetsbelastning hos de allmänna förvaltningsdomstolarna eftersom flera kan förväntas begära skattereduktion. Den fråga som kan bli aktuell för domstolarna torde till största delen avse vilka tjänster som ska omfattas av begreppet hushållstjänster. Den frågan är emellertid aktuell redan i nuvarande regelsystem. Behovet av ny praxis torde därför vara begränsat när utredningens förslag träder i kraft.

När det gäller de allmänna domstolarna kan utredningen inte se att arbetsbelastningen kommer att öka.

Någon nämnvärd ökning av arbetsbelastningen för Allmänna reklamationsnämnden eller Konsumentverket kan utredningen inte heller se.

14.6 Effekter för hushållen

Utredningens förslag innebär i princip att privatpersoner även fortsättningsvis ska kunna köpa hushållstjänster från företag som har F-skattsedel och kunna få skattereduktion med 50 procent av betalda utgifter för arbetskostnaden (se avsnitt 7.1.8 och 7.1.9). Den stora förändringen mot dagens regler är att köparen får skattelättnaden direkt i samband med köpet genom att han endast betalar halva arbetskostnaden till säljaren. Resterande del av arbetskostnaden tillgodoräknas köparen som preliminär skattereduktion. Uppgift om medgivna preliminära skattereduktioner kommer fortlöpande under beskattningsåret att skickas till köparen. Uppgifterna om underlaget för skattereduktion förtrycks på köparens självdeklaration. I samband med att köparen lämnar sin självdeklaration får köparen begära slutlig skattereduktion genom att godkänna eller korrigera de förtryckta uppgifterna.

Nuvarande regler om skattereduktion för förmån av hushållstjänster behålls (se avsnitt 8.1). Detta innebär att underlaget för skattereduktion är den skattepliktiga förmånen av hushållstjänster som kommit den som begär reduktionen till del under beskattningsåret. Skattereduktion ges med 50 procent av det skattepliktiga värdet av hushållsarbetet. Vid beräkningen av skatteavdrag ska arbetsgivaren inte beakta förmån av hushållsarbete. Uppgifterna

om underlaget för skattereduktion kommer att förtryckas på den anställdes självdeklaration. Den anställda får begära skattereduktionen genom att godkänna eller korrigera de förtryckta uppgifterna om skattereduktion för hushållstjänster.

Utredningen föreslår att en ny regel införs som innebär att skattereduktion även kan medges i de fall en privatperson anlitar någon som inte har F-skattsedel och som inte heller är skattskyldig till mervärdesskatt. För att skattereduktion ska kunna tillgodoräknas i denna situation krävs att köparen har lämnat förenklad skattedeclaration avseende utbetalda ersättningar för hushållsarbete. Preliminär skattereduktion tillgodoräknas med ett belopp som motsvarar redovisade arbetsgivaravgifter. Underlaget för skattereduktionen förtrycks på köparens självdeklaration. Köparen får begära slutlig skattereduktion genom att godkänna eller korrigera de förtryckta uppgifterna om skattereduktion för hushållstjänster.

Ovanstående innebär att skattelättnad tillgodoräknas i samband med betalning av arbetet, förmånen tillhandahålls eller när arbetsgivaravgifterna redovisas. Den skattskyldige får således del av skattereduktionen direkt. Oavsett vad det är för typ av skattereduktion görs alltid begäran om slutlig skattereduktion i den skattskyldiges självdeklaration. Som regel är uppgifterna om underlaget för skattereduktion förtryckta i självdeklarationen. Det blir således ett enkelt och enhetligt förfarande oavsett vad det är för typ av skattereduktion. Det ska påpekas att det är den som begär skattereduktionen som är ytterst ansvarig för att uppgifterna är korrekta.

14.7 Effekter för företag

Enligt tillgänglig statistik från Skatteverket är det för närvarande cirka 5 000 företag som har sålt hushållstjänster till privatpersoner. Av dessa företag utgör mer än hälften enskilda firmor, se bilaga 10 I. Det kan därför antas att många är mindre företag.

När det gäller hanteringen av fakturor och verifikationer innebär utredningens förslag jämfört med dagens system ingen annan ändring än att säljaren måste precisera hur stor del av arbetskostnaden som köparen ska betala (se avsnitt 7.1.3). Om köparen är en privatperson ska denne betala halva arbetskostnaden och hela kostnaden för material, utrustning och resor. Det som är principiellt nytt i förslaget är att säljaren ska begära utbetalning för den andra delen av arbetskostnaden från Skatteverket. Säljaren kommer alltså

att få betalning från två håll. Skatteverket ska göra utbetalning till det konto som säljaren har anmält till Skatteverket.

Till begäran om utbetalning behöver säljaren inte bifoga något underlag. För att systemet ska fungera på ett bra sätt för de inblandade parterna är det lämpligt att säljaren utformar sin faktura eller motsvarande handling så att det går att utläsa hur mycket köparen ska betala och hur stor köparens preliminära skattereduktion blir. Vidare är det lämpligt att delbeloppen inkluderar mervärdesskatt, eftersom underlaget för skattereduktionen uppgår till 50 procent av arbetskostnaden (inklusive mervärdesskatt).

I praktiken innebär ovanstående att det är lämpligt att faktura eller motsvarande handling innehåller uppgifter som i stort sett motsvarar det som krävs av köparens ansökan i dagens system. Redan i dag torde de flesta företag ha fakturorna utformade på sådant sätt att de uppfyller reglerna i dagens system, varför det i de flesta fall inte torde vara alltför omfattande arbete att anpassa fakturorna efter de nya reglerna. En viss ökad administration är dock ofrånkomligt för att företagets kunder ska ha möjlighet att få skattelättnaden direkt vid köpet av hushållstjänsten.

Förslaget har ingen inverkan på bokföringen och redovisningen av mervärdesskatt för de företag som tillämpar den s.k. faktureringsmetoden vid redovisning av mervärdesskatt. Detta beror på att mervärdesskatten för dessa företag ska redovisas i takt med att faktureringen sker. Utredningens förslag kan dock ha en viss inverkan på bokföringen för de företag som vid redovisningen av mervärdesskatt tillämpar den s.k. bokslutsmetoden. För dessa företag ska mervärdesskatten löpande under beskattningsåret redovisas i takt med att företaget erhåller kontanta betalningar under redovisningsperioden. Detta innebär att mervärdesskatten avseende arbetskostnaden kommer att bokföras vid två olika tillfällen; först när köparen betalar och sedan när Skatteverket betalar. Detta medför ett administrativt merarbete. Däremot påverkas inte företagets likviditet vad gäller inbetalning av mervärdesskatten till staten, eftersom skatten inte ska redovisas förrän den period som den faktiska betalningen har skett.

Säljarens begäran om utbetalning från Skatteverket ska innehålla ett antal uppgifter som är nödvändiga för att kunna utbetala korrekt belopp till säljaren och tillgodoräkna köparen preliminär skattereduktion. Något underlag behöver inte bifogas. Det är emellertid inget som hindrar att begäran består av t.ex. en kopia av fakturan. Det viktiga är att den handling som ges in innehåller de

uppgifter som behövs för att Skatteverket ska kunna göra utbetalning till säljaren. En begäran ska förutom uppgifter om säljaren själv innehålla uppgift om köparens personnummer eller samordningsnummer, debiterad ersättning för hushållsarbetet, faktisk betald del av ersättning för arbetet, betalningsdag och det belopp som säljaren begär. Begäran ska också kunna få lämnas i form av ett elektroniskt dokument.

Eftersom säljaren måste vända sig till Skatteverket för att få en viss del av fakturan betald uppkommer en fördröjning innan hela fakturan är betald. Detta blir följderna av utredningens förslag att köparen ska erhålla skattereduktion direkt i samband med köpet, vilket enligt utredningens direktiv om möjligt bör vara fallet. Hur lång tid Skatteverket behöver för att hantera begäran om utbetalning från köparen beror till stor del på utformningen av det system Skatteverket bygger upp för hanteringen. Enligt utredningen är det en viktig del av förslaget att utbetalning sker så fort som möjligt. Tio bankdagar anser utredningen vara maximal tid (se avsnitt 7.1.6). I de fall köparen har rätt till skattereduktion minskar säljarens risk att inte få betalt, eftersom Skatteverket betalar upp till halva arbetskostnaden. Hur stort belopp beror på hur mycket köparen har betalat. I de fall köparen har passerat 50 000 kronorsgränsen står dock säljaren kreditrisken för överskjutande del.

Förslaget kan förväntas medföra att svart arbete inom den aktuella branschen minskar och omvandlas till vitt arbete. Därigenom kommer förutsättningarna för goda konkurrensförhållanden på marknaden att förbättras.

Utredningsföretaget Demoskop har på uppdrag av Almega Hemserviceföretagen undersökt vilka effekter de beslutade reglerna om skattereduktion har haft och förväntad utveckling inom branschen. Resultatet av undersökningen, som presenterades den 31 januari 2008, ger vid handen bl.a. att mer än hälften av de tillfrågade uppger att intresset för att köpa hushållstjänster skulle öka genom ett enklare system med skatterabatt vid köptillfället. Vidare framgår att sju procent har svarat att det är mycket troligt att de kommer att köpa hushållstjänster under det närmaste året. Detta skulle motsvara cirka 324 000 personer. Fyra procent har uppgett att de helt säkert kommer att köpa hushållstjänster under året, vilket skulle motsvara cirka 185 000 personer. Dessa uppgifter kan jämföras med att Skatteverket för år 2007 räknar med att cirka 45 000 personer kommer att ansöka om skattereduktion.

Sammantaget innebär lämnade förslag en viss påfrestning på säljarens likviditet samt administrativt merarbete. Dessa effekter måste ställas i relation till de fördelar som säljarna får genom att köparna erhåller skattereduktion med 50 procent av arbetskostnaden. Det kan antas att utredningens förslag om förenklingar för köparna skapar förutsättningar för en ännu större marknad med privatpersoner som kunder. Demoskops undersökning ger stöd för detta antagande.

Utredningen har varit i kontakt med Näringslivets Regelnämnd, som har lämnat synpunkter på utredningens förslag, se bilaga 11. Dessa synpunkter har beaktats.

14.8 Effekter för små företag

De flesta företag inom hushållsbranschen torde vara mindre företag. Det som sagts i föregående avsnitt (14.7) om förslagets konsekvenser för företag i allmänhet gäller också för de små företagen. Utredningen är väl medveten om att administrativa problem och frågor om likviditet i många fall är särskilt svåra att hantera för ett litet företag. Det handlar då framför allt om den begäran om utbetalning som ska göras hos Skatteverket. Utredningen har därför valt att inte ställa några långtgående formella krav på hur en sådan begäran ska se ut. Antalet uppgifter som ändå måste lämnas för att rätt belopp ska kunna utbetalas och köparen ska kunna få skattelättnaden direkt i samband med köpet har begränsats. Den tid det tar för Skatteverket att betala ut begärt belopp beror till stor del på utformningen av det system Skatteverket bygger för hanteringen. I allmänmotiveringen till förslaget (avsnitt 7.1.6) har utredningen framhållit att det är en viktig del av förslaget att utbetalningen sker med så liten tidsutdräkt som möjligt.

De nya reglerna kommer alltså att medföra vissa nackdelar för säljarna jämfört med dagens system. Dessa ska dock vägas mot de fördelar som den nya ordningen förväntas medföra i form av en ökad total marknad och att det därmed skapas bättre villkor för små företag att växa och nyanställa personal.

14.9 Övriga konsekvenser

Förslagen har inte någon inverkan på den kommunala självstyrelsen eller offentliga service i olika delar av landet.

Det kan inte uteslutas att förslagen kan ha en viss betydelse för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet. Detta beror på att det kan göras försök att missbruka systemet genom att på olika sätt begära felaktiga utbetalningar eller skattereduktioner. Dessa risker ska dock inte överdrivas. Genom att hela administrationen sköts av Skatteverket kan olika typer av kontroller göras för att säkerställa att korrekta utbetalningar görs och skattereduktioner tillgodoräknas med rätt belopp. I avsnitt 7.1.14 under rubriken ”Sanktionsavgifter, återkallelse av F-skatt m.m.” har utredningen pekat på vilka påföljder som kan bli aktuella vid missbruk av bestämmelserna. Vidare torde branschen ha ett intresse av att systemet med skattelättnader fungerar på ett sätt som lagstiftaren har avsett.

Reglerna om skattereduktion för hushållsarbeten är generella och utgör inget hinder mot de integrationspolitiska målen.

Del D

Författningskommentarer

15 Författningskommentar

15.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

1 kap.

11 §

Paragrafen har kompletterats med att bestämmelserna om skattereduktion för hushållsarbete finns i 65 a kap. Denna ändring beror på att bestämmelserna om skattereduktion för hushållsarbete från och med den 1 januari 2009 finns i 65 a kap. Lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete upphör att gälla den 31 december 2008.

65 kap.

11 a §

Av paragrafen, som är ny, framgår att bestämmelser om skattereduktion för hushållsarbete finns i 65 a kap. Denna ändring beror på att bestämmelserna om skattereduktion för hushållsarbete från och med den 1 januari 2009 finns i 65 a kap. Lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete upphör att gälla den 31 december 2008.

65 a kap. Skattereduktion för hushållsarbete

Kapitlet är nytt och motsvarar i vissa delar de bestämmelser som finns i lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete. Denna lag upphävs genom införandet av detta kapitel. Nedan anges när en paragraf har en motsvarighet i den upphävda lagen.

*Tillämpningsområdet**1 §*

Paragrafen motsvarar i huvudsak tidigare 1 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete. Paragrafen har dock justerats redaktionellt.

Punkten c, tredje strecksatsen, är ny. Av bestämmelsen framgår att skattereduktion även ska tillgodoräknas när ersättningar avseende hushållsarbete har redovisats i en förenklad skattedeclaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483). Sådan deklARATION får endast lämnas av en fysisk person eller ett dödsbo som har betalat ut ersättning för arbete till en annan fysisk person. Dessutom får ersättningen inte utgöra utgift i en av utbetalaren bedriven näringsverksamhet.

*Definitioner, m.m.**2 §*

Paragrafen motsvarar tidigare 3 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

3 §

Paragrafen motsvarar tidigare 4 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

*Villkor för skattereduktion**4 §*

Paragrafen motsvarar delvis 5 § första stycket 1 lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

Av *punkten 2 a* framgår att den som utför hushållsarbetet ska inneha F-skattsedel antingen när avtalet om arbetet träffas eller när ersättningen betalas ut. Kravet att den som utför arbetet ska inneha F-skattsedel gäller både svenska och utländska företag. Om arbetet utförs utomlands krävs dock inte alltid F-skattsedel, se punkt 3.

Av *punkten 2 b* framgår att skattereduktion även kan tillgodoräknas när arbetsgivaravgifter har redovisats avseende de utbetalda ersättningarna för hushållsarbete. En förutsättning är dock att redovisningen har gjorts i en förenklad skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483). Sådan deklaration får endast lämnas av en fysisk person eller ett dödsbo som har betalat ut ersättning för arbete till en annan fysisk person och ersättningen får inte utgöra utgift i en bedriven näringsverksamhet. Förutom kravet att förenklad skattedeklaration måste lämnas får den som utfört arbetet inte vara skattskyldig till mervärdesskatt. Det är således enbart i de fall en privatperson har utfört hushållsarbete som skattereduktion kan komma i fråga enligt denna punkt.

Av *punkten 3* framgår att det vid hushållsarbete som utförs utomlands inte alltid krävs att den som utför arbetet har F-skattsedel. Något krav på F-skattsedel kan inte ställas i de fall den som har utfört arbetet inte bedriver någon näringsverksamhet i Sverige, eftersom en sådan person inte kan få F-skattsedel enligt bestämmelserna i 4 kap. 7 § skattebetalningslagen (1997:483). I dessa fall ska företaget i stället för F-skattsedel kunna visa upp ett intyg eller annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel.

I *punkten 4* föreskrivs att hushållsarbetet inte får utföras av den som begär skattereduktion eller av en person som tillhör samma hushåll som denne. Detta innebär att det arbete som grundar rätt till skattereduktion måste ha utförts av en person som inte är folkbokförd eller rätteligen borde vara folkbokförd på samma fastighet som den som begär skattereduktion. Personer som är bosatta på en fastighet som innehåller flera bostadslägenheter ska anses tillhöra samma hushåll endast om de bor i samma lägenhet som den som begär skattereduktion.

Bestämmelsen innebär inte någon begränsning av möjligheten att anlita ett företag i vilket den som begär skattereduktion eller en till denne närstående person, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande.

Köparens betalning

5 §

Paragrafen är ny.

Av *första stycket* framgår vad köparens betalning ska anses avse i de fall betalning inte har gjorts för hela det belopp som har fakturerats som arbetskostnad och andra kostnader. Avräkningsordningen av en betalning har betydelse för storleken av skattereduktionen och hur mycket en säljare kan begära som utbetalning från Skatteverket. Köparens betalning upp till ett belopp motsvarande halva utgiften för hushållsarbete (inklusive mervärdesskatt) ska hänföras till betalning för arbete. Om köparen betalar mer än halva utgiften för hushållsarbete, ska den överstigande delen av betalningen i första hand hänföras till betalning av material, utrustning och resor. Vad som därefter kvarstår ska hänföras till betalning för arbete. I avsnitt 7.1.4 finns exempel som visar hur delbetalningar ska behandlas i olika fall.

I *andra stycket* anges att betalningen får fördelas på annat sätt om detta kan visas. Parterna kan t.ex. avtala om att viss betalning endast ska avse material.

Begäran om utbetalning från Skatteverket

6 §

Paragrafen är ny.

I paragrafen anges att begäran om utbetalning från Skatteverket kan göras av säljaren under vissa förutsättningar.

Av *första stycket* framgår att den som utfört sådant hushållsarbete som anges i 3 § måste uppfylla kriterierna enligt 4 § 2 a och 3. Begäran om utbetalning kan således endast bli aktuell om den som utfört arbetet har F-skattsedel eller, om arbetet har utförts utomlands och den som har utfört arbetet inte har bedrivit någon näringsverksamhet i Sverige kan uppvisa intyg eller annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel. Dessutom krävs att köparen inte har betalat hela utgiften för hushållsarbetet. I de fall köparen har betalat mer än halva utgiften för hushållsarbetet, kan säljare begära utbetalning från Skatteverket med högst det belopp som motsvarar differensen mellan den totala

utgiften för arbetet och det belopp som köparen har betalat. I de fall köparen har betalat halva utgiften eller mindre för hushållsarbetet, har säljaren rätt att begära utbetalning från Skatteverket med belopp motsvarande vad som faktiskt har betalats.

I *andra stycket* förtydligas hur betalningen ska behandlas i de fall hela utgiften för hushållsarbete inte har betalats. Skattereduktion får endast avse hushållsarbete. Detta innebär att utgifter för material, utrustning och resor inte ska medräknas i underlaget för skattereduktion. I de fall köparen inte har betalat hela fakturabeloppet, ska köparens betalning anses ha skett i den ordning som anges i 5 §.

I *tredje stycket* finns en uttrycklig bestämmelse som anger att i de fall som köparen har tillgodoräknats maximal preliminär skattereduktion, 50 000 kronor (10 § fjärde stycket), ska ingen utbetalning till säljaren göras. Skatteverket ska i sådant fall fatta ett särskilt avslagsbeslut.

Av *fjärde stycket* framgår att om säljaren återbetalar belopp till köparen är säljaren skyldig att lämna meddelande om detta till Skatteverket. Sådana rättelser kan bli aktuella om exempelvis kreditfaktura eller annan handling upprättas på grund av att det ursprungliga kravet av någon anledning måste korrigeras. Rättelseuppgiften bör lämpligen omfatta ursprungligt fakturanummer eller motsvarande, köparens personnummer, ursprunglig utbetalt belopp av Skatteverket samt när beloppet utbetalades till säljaren. Av rättelseuppgiften bör framgå hur mycket som säljaren ska återbetala till Skatteverket.

7 §

Paragrafen är ny.

Begäran om utbetalning från Skatteverket ska göras skriftligen hos Skatteverket. Med skriftligen avses även att ansökan lämnas elektroniskt, se 9 §. Begäran om utbetalning ska vara undertecknad av säljaren. Om säljaren är en juridisk person ska begäran vara underskriven av den som är behörig företrädare. Med behörig företrädare avses firmatecknare eller en person som enligt fullmakt, delegationsordning eller liknande är behörig att företräda den juridiska personen i den aktuella frågan.

8 §

Paragrafen är ny.

I paragrafen anges vad en begäran om utbetalning ska innehålla.

I *första punkten* anges att begäran ska innehålla uppgifter om namn, adress samt organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer i de fall sådant nummer finns, för den som utfört arbetet.

I *andra punkten* anges att begäran ska innehålla uppgifter om köparens personnummer eller samordningsnummer i de fall sådant nummer finns.

I *tredje punkten* anges att begäran ska innehålla följande.

- Köparens utgift för hushållsarbete, dvs. debiterad ersättning för hushållsarbetet samt därpå belöpande mervärdesskatt.
- Betald del av debiterad ersättning för hushållsarbete.
- Den dag som betalningen har kommit säljaren tillhanda.
- Belopp som säljaren begär som utbetalning från Skatteverket.

9 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak tidigare 13 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete. Bestämmelsen gäller emellertid ”begäran om utbetalning” i stället för tidigare ”ansökan om skattereduktion”.

Preliminär skattereduktion

10 §

Paragrafen är ny.

Av *första stycket, punkt 1*, framgår att preliminär skattereduktion tillgodoräknas när den som utfört arbetet har fått utbetalning enligt 6 § från Skatteverket för det aktuella arbetet. Köparen tillgodoräknas då preliminär skattereduktion med lika stort belopp som Skatteverket har utbetalat till den som utfört arbetet.

I *första stycket, punkt 2*, anges att i de fall arbetsgivaravgifter avseende hushållsarbete redovisas i en förenklad skattedeklaration tillgodoräknas preliminär skattereduktion med ett belopp motsvarande de redovisade arbetsgivaravgifterna.

Av *andra stycket* framgår att den preliminära skattereduktionen ska hänföras till samma år som köparens betalning har kommit säljaren tillhanda. Det saknar således betydelse vilket år som Skatteverket har verkställt utbetalningen till säljaren.

I *tredje stycket* anges att om den som utfört arbetet har återbetalat belopp till Skatteverket enligt 17 § ska den tidigare tillgodoräknade preliminära skattereduktionen minskas med belopp motsvarande den gjorda återbetalningen.

Av *fjärde stycket* framgår att de sammanlagda preliminära skattereduktionerna avseende punkterna 1 och 2, inte får överstiga 50 000 kronor för ett beskattningsår.

I *femte stycket* anges i vilken ordningsföljd som preliminär skattereduktion ska tillgodoräknas. Bestämmelsen innebär att preliminär skattereduktion ska tillgodoräknas i den ordning som den har registrerats av Skatteverket. Regeln har praktisk betydelse endast i de fall den preliminära skattereduktionen inte har passerat det högsta tillåtna beloppet på 50 000 kronor och det ungefär samtidigt kommer in begäran om utbetalning från flera säljare eller köparen redovisar arbetsgivaravgifter för hushållsarbete i en förenklad skattedeklaration som medför att preliminär skattereduktion ska tillgodoräknas och detta tillsammans gör att den totala preliminära skattereduktionen kommer att överstiga 50 000 kronor.

Av *sjätte stycket* framgår att preliminära skattereduktioner ska läggas till den slutliga skatten enligt 11 kap. 14 § andra stycket 2 d skattebetalningslagen (1997:483). Preliminär skattereduktion torde i de flesta fall motsvara den del av utgiften för hushållsarbete som köparen inte har betalat. Om den preliminära skattereduktionen inte återförs vid avstämningen av slutlig skatt skulle köparen i praktiken inte betala någon del av utgiften för arbetet. Slutlig skattereduktion enligt 13 § tillgodoräknas med 50 procent av underlaget för utgifter avseende hushållsarbete, vilket minskar den slutliga skatten med motsvarande belopp. För att förhindra att staten ger dubbla skattereduktioner för samma arbete, ska därför den tidigare medgivna preliminära skattereduktionen läggas till den slutliga skatten.

11 §

Paragrafen är ny.

Av paragrafen framgår att när Skatteverket har utbetalat belopp till säljaren enligt begäran (6 §), ska den som har betalat ersättning för hushållsarbete skriftligen informeras om vilket belopp som denne har tillgodoräknats som preliminär skattereduktion.

Slutlig skattereduktion

12 §

Paragrafen motsvarar till viss del 6 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

I *första stycket* anges vad som utgör underlag för skattereduktion.

Av *första punkten* framgår att underlaget för skattereduktion består av utgifter som har betalats under beskattningsåret för hushållsarbete som utförts under beskattningsåret. Även om arbetet har utförts före det år som betalningen gjordes (efterskottsbetalningar), ska utgiften hänföras till underlaget det år som betalningen ägde rum.

Av *andra punkten* framgår att underlaget för skattereduktion består av den preliminära skattereduktionen som, enligt 10 §, har tillgodoräknats för beskattningsåret.

Av *tredje punkten* framgår att underlaget för skattereduktion är det skattepliktiga förmånsvärdet för hushållsarbetet. Detta motsvarar vad som gäller enligt 6 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

I *fjärde punkten* anges att ersättning för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483) utgör underlag för beräkning av skattereduktion. Med ersättning avses sådan avgiftspliktig ersättning som utgör underlag för beräkning av arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980). Arbetsgivaravgiften ska hänföras till det beskattningsår som den avgiftspliktiga ersättningen har utgetts.

I *andra stycket* anges att i de fall som betalning har skett före det år som hushållsarbetet har utförts (förskottsbetalning), ska beloppet hänföras till underlaget det år som arbetet har utförts.

I *tredje stycket* tydliggörs att endast utgifter för det debiterade hushållsarbetet ingår i underlaget för skattereduktion. I lagen om skattereduktion för hushållsarbete användes begreppet det fakturerade beloppet i stället för som nu föreslås det debiterade beloppet. Anledningen till denna ändring är att det inte finns något uttryckligt krav på att faktura måste upprättas vid försäljning till privatpersoner. De utgifter som utgör underlag kan därför även framgå av kvitto, avtal eller någon annan handling. I underlaget för arbete inräknas även den mervärdesskatt som belöper på utgiften för arbete. Utgifter för material, utrustning och resor samt därpå belöpande mervärdesskatt ingår dock inte.

13 §

Paragrafen motsvarar till viss del bestämmelsen i 7 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

Av *första punkten* framgår att slutlig skattereduktion ska tillgodoräknas med 50 procent av underlaget för skattereduktion enligt 12 § 1–3, dvs. i de fall den skattskyldige har haft utgifter för hushållsarbete, tillgodoräknats preliminär skattereduktion eller har haft förmån av hushållsarbete.

Av *andra punkten* framgår att skattereduktion ska tillgodoräknas med ett belopp som motsvarar de arbetsgivaravgifter som avser ersättningar för hushållsarbete som har redovisats i en förenklad skattedeclaration.

I *andra stycket* anges att den sammanlagda skattereduktionen får uppgå till högst 50 000 kronor för ett beskattningsår. Däremot finns det ingen lägsta gräns för att skattereduktion ska tillgodoräknas.

Av *tredje stycket* framgår att slutlig skattereduktion tillgodoräknas vid debitering av slutlig skatt enligt 11 kap. 9 § andra stycket 3 skattebetalningslagen (1997:483).

14 §

Paragrafen motsvarar till viss del 13 a § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete.

Av paragrafen framgår att begäran om slutlig skattereduktion ska göras i självdeklarationen vid taxeringen för det beskattningsår

då utgiften betalades, förmånen kommit den sökande till del eller det beskattningsår som arbetsgivaravgifterna är hänförliga till.

I de fall underlagen för slutlig skattereduktion är förtryckta i den skattskyldiges självdeklaration kan den skattskyldige antingen godta eller ändra de förtryckta uppgifterna. I de fall som inga uppgifter är förtryckta i självdeklarationen eller uppgifterna är felaktiga, måste den skattskyldige själv ange underlaget för skattereduktionen.

Övriga bestämmelser

15 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak tidigare 17 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete. Samma princip, dvs. hela kronantal, ska dock också gälla i de fall som begäran om utbetalning görs enligt 6 §.

16 §

Paragrafen är ny.

I paragrafen anges att Skatteverket ska ges tillfälle att kontrollera att förutsättningarna för utbetalning enligt 6 § är uppfyllda. Den som begär utbetalning ska kunna förete handlingar och lämna de uppgifter som behövs för att Skatteverket ska kunna bedöma om ersättning kan utbetalas eller har utbetalats med rätt belopp.

17 §

Paragrafen är ny.

Av paragrafen framgår att om Skatteverket har utbetalat belopp trots att förutsättningarna enligt 6 § inte var uppfyllda ska Skatteverket ha rätt att återkräva detta belopp. Förutsättningarna är t.ex. inte uppfyllda om det kan konstateras att det inte är fråga om ett arbete som anges i 3 § eller att lämnad uppgift om köparens betalning inte är korrekt. Det kan också vara fråga om att Skatteverket gjort felaktiga utbetalningar på grund av t.ex. felregistrering av belopp eller personnummer. Om säljaren återbetalat belopp till

köparen är säljaren enligt 6 § fjärde stycket skyldig att lämna meddelande om gjorda återbetalningar till Skattverket.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *första punkten* framgår att lagen träder i kraft den 1 januari 2009. Lagen kommer därför att tillämpas första gången vid beräkning av slutlig skatt enligt 2010 års taxering. Lagen tillämpas på hushållsarbeten som utförts efter den 30 juni 2007 och betalats efter den 31 december 2008. I de fall som arbetet utförts före den 1 januari 2009 gäller dock att den som utfört arbetet, när avtalet om arbetet träffas eller när ersättningen betalas ut, ska ha haft F-skattsedel eller, beträffande ett utländskt företag, intyg eller annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland har genomgått motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel.

Enligt *andra punkten* ska de nya bestämmelserna också tillämpas för hushållsarbeten som har utförts efter den 31 december 2008 och betalats före den 1 januari 2009 (förskottsbetalningar). Detta gäller dock endast i de fall den som utfört arbetet, när avtalet om arbetet träffas eller när ersättningen betalas ut, ska ha haft F-skattsedel eller, beträffande ett utländskt företag, intyg eller annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland har genomgått motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel.

Av *tredje punkten* framgår att lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete ska upphöra att gälla. Den upphävda lagen ska dock tillämpas i fråga om hushållsarbeten som har utförts och betalats under tidsperioden 1 juli 2007–31 december 2008.

15.2 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

10 kap.

17 a §

I den nya *punkten 6* i paragrafen anges att om preliminär skattereduktion för hushållsarbete ska tillgodoräknas enligt 65 a kap. 4 § 2 b och 10 § första stycket 2 inkomstskattelagen (1999:1229) ska avdrag för den preliminära skattereduktionen göras i den förenklade skattedeklarationen. Detta innebär att det krävs att redovisning av arbetsgivaravgifter avseende utbetalda ersättningar för hushållsarbete görs i en förenklad skattedeklaration. Dessutom krävs att den som utfört arbetet inte får vara skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200).

Därutöver har paragrafen justerats språkligt.

11 kap.

9 §

I *punkt 3* görs det tillägget att slutlig skattereduktion för hushållsarbete enligt 65 a kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska minska den slutliga skatten.

14 §

Den nya *punkten 2 d* i andra stycket är en följd av förslaget om skattereduktion för hushållsarbete i 65 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229). Bestämmelsen innebär att till den slutliga skatten ska läggas preliminär skattereduktion enligt 65 a kap. 10 § inkomstskattelagen.

Därutöver har paragrafen justerats språkligt.

15.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

3 kap.

26 §

Paragrafen ändras på så sätt att begäran om slutlig skattereduktion för hushållsarbete alltid ska göras i självdeklarationen. Det gäller således såväl utgifter för hushållsarbete som skattereduktion för förmån av hushållsarbete och skattereduktion för den som redovisat arbetsgivaravgifter för ersättning för hushållsarbete i en förenklad skattedeklaration. Underlaget för slutlig skattereduktion enligt bestämmelserna i 65 a kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska framgå av begäran.

Del E

Särskilda yttranden och bilagor

Särskilda yttranden

Särskilt yttrande av experten Johan Fall från Svenskt Näringsliv

Ett enklare och effektivare system för skattereduktion för hushållstjänster är välkommet. Utredningens analys och förslag innebär flera viktiga steg på vägen mot ett sådant system. Jag instämmer i stora delar med utredningen, men vill även anföra följande.

Från företagets perspektiv kan utredningens huvudförslag med en s.k. fakturamodell principiellt analyseras utifrån en avvägning mellan å ena sidan fördelar i form av bättre marknadsförutsättningar som förslaget kan skapa och å andra sidan nackdelar i form av ökad administrativ börda. Enligt direktiven ska utredaren se till att reglerna utformas så att den administrativa bördan för företagen blir så begränsad som möjligt. För att tillgodose detta bör kraven minimeras bl.a. vad avser mängden information säljaren ska förse Skatteverket med i sin begäran om utbetalning av belopp motsvarande köparens skattereduktion. Med ledning av underlag för skattereduktion samt betald del kan Skatteverket fastställa hur mycket ett säljande företag maximalt kan begära i utbetalning och rimligen utgå från detta om annat inte särskilt anges i begäran. Även tiden för säljaren att erhålla utbetalning måste minimeras och jag välkomnar särskilt att utredningen understryker vikten av snabbhet.

Förslaget att lägga ansvaret för när gränsen 50 000 kr i skattereduktion uppnåtts på säljaren är orimligt. De säljande företagets möjligheter att få utbetalning av belopp motsvarande köparens skattereduktion kommer med detta förslag att bli beroende av relationen mellan köparen och Skatteverket. Denna relation är utom kontroll för säljaren och saknar motsvarighet bland faktorer som normalt påverkar affärsrisker. Ansvaret borde i stället vila på de parter som har informationen om denna relation. Det är den

skattskyldige som har ansvaret för att känna till om beloppsgränsen har överskridits. Även Skatteverket har kännedom om detta och enligt förslaget ska verket löpande informera den skattskyldige om vilka preliminära skattereduktioner som beviljats. Den enda part som saknar information är säljaren av tjänsten. Ändå föreslår utredningen att ansvaret ska läggas hos säljaren. Även om säljaren varje gång han eller hon tar på sig ett uppdrag skulle kontakta Skatteverket och få information om beslutade skattereduktioner för varje kund är det ändå inte möjligt att gardera sig för risken att inte få betalt.

Det finns, i alla fall enligt den tolkning som utredningen gör av sekretesslagens bestämmelser, inte heller någon möjlighet för säljaren att hos Skatteverket ta reda på hur mycket av utrymmet för skattereduktion som köparen utnyttjat. Det är först i efterhand, när någon skattereduktion inte längre kan tillgodoräknas, som det enligt utredningen skulle bli möjligt för säljaren att informeras om detta av Skatteverket. Dessutom innebär förslaget, såsom utredningen bekräftat i ett förtydligande, att ”den först registrerade ska få betalt”. Detta kan inte betecknas som en ”affärsrisk” som en säljare ska behöva ta.

Det är härutöver viktigt att upprätthålla en principiell fördelning av vem som har ansvar för någons skatteförhållande. Säljaren utgör en tredje part medan köparen och Skatteverket är de parter som har att reglera förhållandet om köparens skattereduktion. Att låta säljaren stå en risk för andra parter förhållande är principiellt felaktigt och det finns inga godtagbara skäl för att frångå den grundprincip som gäller i normala skatteförhållanden.

Förslaget innebär även en rejäl ökning av den administrativa bördan för företagen. Det är inte endast en praktisk fråga att blanda in företagen i hanteringen. Min sammantagna bedömning avseende fakturamodellen är att den åtminstone avseende ovanstående aspekter behöver ändras och förenklas utifrån säljarens perspektiv.

En bedömning av om ett checksystem vore att föredra skulle kräva ett större material och en djupare analys än vad som varit möjligt att få fram inom ramen för utredningen. Bland annat skulle ytterligare analys behövas av potentiella fördelar med ett checksystem, t.ex. ökad specialisering och därigenom effektivare administration av systemet som helhet, förenkling för de säljande företagen och därmed ökade möjligheter för dessa att fokusera på den egna verksamheten, möjligheter att även framöver från ett stort

antal länder med checksystem löpande tillvarata erfarenheter och ytterligare förbättringspotential, ökade möjligheter till marknadsföring av skattereduktionen för hushållstjänster samt bättre förutsättningar för kvalitetssäkring av hushållstjänsterna. Vidare skulle en kostnadsuppskattning för ett checksystem behöva tas fram för att kunna ställas mot kostnadsuppskattningen för den s.k. fakturamodellen. En fördjupad diskussion kring upphandlingsmodeller för utveckling och drift av checksystem vore också värdefullt. Eventuella kontrollproblem med ett checksystem skulle kunna analyseras utifrån internationella erfarenheter samt svenska erfarenheter med det sedan maj 2007 etablerade systemet med friskvårdscheckar. Ur det hittills tillgängliga materialet förefaller inte något ha framkommit, som pekar på några anmärkningsvärda kontrollproblem. Allmänt kan konstateras att checksystem torde vara intressanta att utreda närmare även för andra syften än skattereduktion för hushållstjänster. Min sammantagna bedömning avseende ett checksystem är att det i ett kortare perspektiv inte finns förutsättningar att snabbt introducera ett sådant system, men att det kan förtjäna ytterligare utredningsinsatser.

Utredningens uppdrag att utvärdera hur det hittillsvarande systemet med skattereduktion fungerar kan bl.a. ses mot bakgrund av regeringens syften med systemet. Dessa var att omvandla svart arbete till vitt arbete, möjliggöra för flera att öka sin tid på arbetsmarknaden samt att främja jämställdheten mellan kvinnor och män. I synnerhet syftet att möjliggöra för flera att öka sin tid på arbetsmarknaden vore intressant att utvärdera djupare, bl.a. mot bakgrund av regeringens övergripande politiska mål att minska utanförskapet och få fler människor i arbete. Exempelvis skulle undersökningar (t.ex. enkäter) av säljare såsom befintliga och nystartade företag i branschen samt deras köpare kunna belysa utvecklingen avseende omsättning, sysselsättning, köparnas förändrade beteenden och arbetsutbud m.m. En sådan analys är givetvis beroende av tidpunkten för genomförande och måste värderas med utgångspunkt från bl.a. detta. En av organisationen Almega beställd undersökning pekar bl.a. på att antalet anställda per företag i branschen uppgått till 7 heltids- och 10 deltidstjänster, att företagen i genomsnitt under 2007 nyanställt 4 personer och att nästan $\frac{3}{4}$ av de nyanställda var arbetslösa vid anställningstillfället. Min sammantagna bedömning är att en fördjupad utvärdering av hur systemet med skattereduktion fungerar är angelägen.

Särskilt yttrande av experten Jacqueline Deniz-Kiviharju från Näringsdepartementet

Utredningen föreslår ett nytt system för att ge skattelättnader vid köp av hushållstjänster i form av en skattereduktion i tre olika fall:

1. När en privatperson anlitar någon som har A-skatt.
2. När en arbetsgivare tillhandhåller hushållstjänsterna som en löneförmån.
3. När en privatperson anlitar någon som har F-skatt.

Gemensamt för alla tre fallen är att en begäran om skattereduktion avseende utgifter för hushållsarbete ska ske i den sökandes självdeklaration. Den praktiska hanteringen av hur skattelättnaden löpande ska tillgodoräknas och administreras skiljer sig dock åt i de tre olika fallen.

I de två första fallen (punkt 1 och 2 ovan) instämmer jag i utredningens bedömningar och förslag.

Det tredje fallet (punkt 3 ovan), som avser när en privatperson anlitar någon som har F-skatt, berör flest personer och företag. I detta fall föreslår utredningen en s.k. fakturamodell enligt vilken skattelättnaden tillgodoräknas direkt vid köpet, genom att köparen inte ska behöva betala den del av fakturabeloppet som motsvarar skattelättnaden. I denna del av betänkandet delar jag inte utredningens analys och bedömning i alla delar och vill därför anföra nedanstående.

Vid utformningen av ett nytt system för skattelättnader för hushållstjänster är det ofrånkomligt att en administration för att hantera och kontrollera skattelättnaden uppstår. Viktiga utgångspunkter när utredningen har undersökt och analyserat olika modeller har varit att skattelättnaden om möjligt ska ges direkt i samband med köpet samt att hanteringen bör vara så enkel som möjligt för de enskilda hushållen, vilket jag till fullo instämmer i. Möjligheterna till en effektiv löpande kontroll har också varit en viktig förutsättning för utredaren.

Med den av utredningen valda modellen läggs merparten av den administration som i nuvarande system utförs av köparen på de företag som kommer att tillhandahålla hushållstjänster. Detta sker

dels i form av att det indirekt ställs utökade krav på fakturans innehåll i förhållande till kraven i bokföringslagen samt mervärdesskatte-
telagen. Dels genom att utredningen föreslår att hushållsföretagen ska inge en särskild begäran om utbetalning till Skatteverket för att få ut resterande del av betalningen. Begäran om utbetalning innebär i praktiken en löpande redovisning av ett antal uppgifter på kundnivå. Förslaget innebär vidare att hushållsföretagen (säljarna) förskotterar skattelättnaden och får betalt vid olika tidpunkter från två håll. Sammantaget innebär den föreslagna fakturamodellen en betydande ökning av den administrativa bördan för hushållsföretagen i förhållande till vad som gäller enligt nuvarande system.

Den föreslagna fakturamodellen har i dagsläget inte någon motsvarighet inom skatteområdet. Det system som ligger närmast att jämföra med den modell som nu föreslås är mervärdesskattesystemet där företagen agerar som mellanmän för uppbörd och redovisning av en konsumtionsskatt. I mervärdesskattesystemet behöver företagen dock inte löpande på kundnivå ange vem man köpt ifrån eller sålt till, ange person eller organisationsnummer eller styrka betalningsdag för varje transaktion för att få t.ex. överskjutande ingående skatt utbetalt. Däremot ska företagen vid anmodan kunna styrka sin avdragsrätt alternativt att utgående mervärdesskatt påförts med rätt belopp etc.

Med hänsyn till att utredningsdirektiven uttryckligen anger att reglerna ska utformas så att den administrativa bördan för företagen blir så låg som möjligt och det faktum att merparten av hushållsföretagen torde vara småföretag, är det av stor vikt att ett nytt system är enkelt även för dem som tillhandahåller tjänsterna. Det är visserligen rimligt att hushållsföretagen på något sätt är med och bidrar till systemet, t.ex. i form av en viss administrativ hantering, då skattelättnaden för hushållstjänster innebär betydande fördelar för branschen. Samtidigt är det viktigt att det råder en proportionalitet mellan fördelar och bördor i ett nytt system, då den verkliga förmånstagaren i systemet är köparen av hushållstjänsterna som de facto får privata levnadskostnader subventionerade och därför också bör bidra till systemet om än med en liten insats.

Ett antal länder runt om i Europa har utifrån sina specifika förhållanden och regler lagt en del av administrationen på en fjärde part såsom en myndighet eller ett företag i form av t.ex. ett system med hushålls-checkar. För en bedömning om ett sådant system skulle kunna utgöra ett reellt alternativ i förhållande till fakturamodellen, hade det krävts en mer ingående analys av utredningen för

att få fram ett mer omfattande underlag kring hur sådana system skulle kunna utformas för svenska förhållande och enligt den kravspecifikation som direktiven anger.

Utredningen föreslår att i de fall Skatteverket har kännedom om att en köpare uppnått taket för skattereduktionen på 50 000 kr, ska någon utbetalning inte ske till säljaren. Enligt utredningen är detta en affärsrisk som säljaren får ta. Säljaren får i dessa fall vända sig till köparen igen för att begära resterande del. Jag delar inte utredningens bedömning i denna del. Det är varken rimligt eller en normal affärsrisk att säljaren ska behöva stå risken för att köparen når taket då detta är en omständighet som hänför sig till annan parts skatteförhållande och som säljaren inte råder över. Även om säljaren håller reda på hur mycket en viss kund köpt tjänster för, kan det vara så att den kunden också köper hushållstjänster från andra säljare. Det är vidare inte möjligt för säljaren att vända sig till Skatteverket för att få uppgift om beslutade skattereduktioner för varje kund, då detta enligt utredningens bedömning är sekretessbelagda uppgifter. Det rimliga är istället att köparen som åtnjuter skattelättnaden och som råder över informationen också bör ansvara för om han överskrider taket. Skatteverket ska enligt förslaget löpande underätta köparen om vilka preliminära skattreduktioner som tillgodoförts samt i de fall då taket nåtts särskilt informera köparen om detta. Detta talar ytterligare för att den omständighet att taket överskridits är en fråga som rimligen bör hanteras av de två parter som förfogar över informationen, i detta fall, Skatteverket och köparen, och där köparen bör vara den som får ta konsekvenserna av detta.

Särskilt yttrande av experten Hans Erik Axelsson från Skatteverket

Utredningen har arbetat fram ett förslag i tre delar, fakturamodellen, redovisning i förenklad skattedeklaration och som tidigare förmån från arbetsgivare. Efter det att utredningen lämnat sitt betänkande i juni kommer en remissbehandling och sedan troligen ett riksdagsbeslut sent under höstriksdagen 2008. Ändringarna i inkomstskattelagen, skattebetalningslagen och lagen om självdeklarerationer och kontrolluppgifter föreslås träda i kraft den 1 januari 2009. Utredningen förutsätter att hanteringen ska kunna ske elektroniskt. Det innebär att det nya stödet med ett snabbt motagnings- och utbetalningssystem, maskinellt urvalssystem, korrespondensstöd med mera måste finnas på plats i januari 2009 eftersom de som utfört hushållsarbete då kan börja begära utbetalning från Skatteverket.

Jag anser att det inte är möjligt att på den tid som finns till förfogande ta fram det nya elektroniska stödet. För ett maskinellt stöd av den här omfattningen bedömer jag att det behövs en utvecklingstid på minst 9 månader, helst 12 månader.

Det är inte lämpligt att de nya reglerna träder i kraft den 1 juli 2009 eftersom det då är två olika regelsystem som ska tillämpas under första respektive andra halvåret 2009.

Mot bakgrund av det sagda bör de nya lagreglerna träda i kraft den 1 januari 2010.

Kommittédirektiv

Översyn av bestämmelserna om skattelättnader Dir. för hushållstjänster 2007:104

Beslut vid regeringssammanträde den 28 juni 2007

Sammanfattning av uppdraget

Den 1 juli 2007 träder lagen (2007:346) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete i kraft. En särskild utredare skall utreda och lämna förslag om ett enklare och effektivare system än det nuvarande för att medge skattelättnader för hushållstjänster. Syftet med subventionen av hushållstjänsterna är framför allt att omvandla svart arbete till vitt arbete, möjliggöra för flera att öka sin tid på arbetsmarknaden samt att främja jämställdheten mellan kvinnor och män. Utgångspunkten för ett nytt system är att hanteringen skall vara så enkel som möjligt för de enskilda hushållen. Detta innebär bl.a. att subventionen om möjligt skall ges direkt i samband med köpet av tjänsten. För att minska administrationen skall utgångspunkten vara att den som är berättigad till subventionen inte skall behöva ansöka om eller begära den hos Skatteverket.

Utredaren skall även analysera möjligheten att avskaffa begränsningen att anlita eget eller närstående företag utan att möjligheter till missbruk öppnas.

Enligt de nu införda reglerna måste hushållstjänsterna för att kvalificera för skattereduktion utföras av en näringsidkare, dvs. en person som har F-skattsedel. Förenklingsuppdraget enligt ovan gäller även dessa regler. För att möjliggöra att fler personer kan erbjuda hushållstjänster och för att underlätta för hushållen att köpa sådana tjänster ingår i uppdraget också att undersöka om det är möjligt och lämpligt att öppna för möjligheten att få skattelättnad även i de fall hushållsarbetet utförs av privatpersoner som inte har F-skattsedel.

Subventionsgraden för hushållstjänsterna bör anpassas så att valet av utförare av tjänsterna inte blir beroende av nivån på

subventionen. Utredaren bör därför ta ställning till om det är möjligt och lämpligt att subventionen lämnas med olika procentsatser, exempelvis beroende på om utföraren har F-skattsedel eller inte.

Uppdraget skall redovisas senast den 16 juni 2008.

Nuvarande regler

Den 1 juli 2007 träder lagen (2007:346) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete i kraft. Syftet med skattereduktionen är bl.a. att omvandla svart arbete till vitt arbete samt att möjliggöra för kvinnor och män att öka sin tid på arbetsmarknaden. Avsikten är även att fler korttidsutbildade skall komma in på arbetsmarknaden och att såväl kvinnor som män skall kunna kombinera familjeliv och arbetsliv på lika villkor. De berörda tjänsterna skall kunna utföras även av personer som saknar en mer omfattande yrkesutbildning. Mot denna bakgrund omfattar skattereduktionen städarbete eller annat rengöringsarbete, vård av kläder och hemtextilier samt matlagning. Hushållsarbete som omfattas av skattereduktionen kan också avse snöskottning och skötsel av tomt eller trädgård i form av häck- och gräsklippning, krattning och ogrärensning. Även sådan omsorg och tillsyn som en fysisk person behöver samt barnpassning omfattas av bestämmelserna om skattereduktion. Hushållsarbetet skall vanligtvis vara utfört i eller i nära anslutning till sökandens eller en förälders hushåll. Föräldern måste vara bosatt i Sverige.

För att skattereduktion skall kunna ges krävs normalt att hushållsarbetet har utförts av någon som har F-skattsedel. Arbetet får inte utföras av en närstående eller av ett företag i vilket sökanden eller närstående till denne, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande.

Skattereduktionen uppgår till 50 procent av utgifterna för hushållsarbeten. I underlaget räknas inte utgifter för material, utrustning och resor in. Skattereduktionen får sammanlagt inte överstiga 50 000 kronor per person och år. Om arbetskostnaderna under ett beskattningsår understiger 1 000 kronor ges inte skattereduktion. Skattereduktion ges bara till personer som under beskattningsåret har fyllt minst 18 år.

Ansökan om skattereduktion skall vara skriftlig och ges in till Skatteverket senast den 1 februari året efter det beskattningsår då betalning för arbetet har gjorts. Ansökan skall innehålla uppgifter

om bl.a. sökanden, det arbete som utförts och när betalning för arbetet skett. Till ansökan skall bifogas en kopia av faktura eller motsvarande handling. Beslut om skattereduktion fattas av Skatteverket. Skattereduktion skall räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt samt mot statlig fastighetsskatt och förmögenhets-skatt. Skattereduktion skall vidare beaktas vid ändrad beräkning av preliminär skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483), s.k. jämkning.

Reglerna om skattereduktion träder i kraft den 1 juli 2007 och tillämpas på utgifter för arbeten som utförts och betalats efter den 30 juni 2007.

Andra utredningar

I promemorian Skattelättnader för förmån av hushållstjänster (dnr Fi 2007/4301) föreslås att skattereduktion också skall införas för fysiska personer som har haft skattepliktig löneförmån i form av hushållstjänster. Enligt promemorians förslag skall hushållstjänsterna ha utförts av någon som har F-skattsedel. Detta gäller även när arbetsgivaren själv eller med anställd personal utför hushållsarbete hos arbetstagaren. För skattereduktion krävs att hushållsarbetet utförs av annan person än den som begär reduktionen eller närstående till denne.

Underlaget för skattereduktion utgörs av den skattepliktiga förmånen av hushållstjänsten som kommit den som begär reduktionen till del under beskattningsåret. I underlaget får dock inte inräknas värdet för förmån av material, utrustning och resor. Vid beräkningen av skatteavdrag skall arbetsgivaren inte beakta förmån av hushållsarbete. På detta sätt kommer till viss del hänsyn att tas till skattereduktion vid beräkningen av skatteavdraget utan att arbetstagaren behöver ansöka om ändrad beräkning av skatteavdrag hos Skatteverket. Arbetsgivaren är skyldig att på kontrolluppgift redovisa underlaget för skattereduktion för förmån av hushållstjänster. Detta underlag kommer att förtryckas på den självdeklaration som skickas till den skattskyldige.

Begäran om skattereduktion för förmån av hushållstjänster skall göras i den självdeklaration som lämnas. Detta innebär att begäran i de flesta fall skall lämnas senast den 2 maj året efter det år då hushållstjänsten tillhandahållits. I övrigt gäller samma tillämpningsom-

råde, definitioner, beloppsgränser m.m. som enligt lagen (2007:346) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på hushållstjänster som kommit den sökande till del efter den 31 december 2007.

Behovet av översyn

Systemet för att ge skattelättnader för utgifter för hushållsarbete

De nuvarande reglerna innebär att den sökande först får betala hela utgiften för hushållstjänsten. Därefter skall ansökan om skattereduktion göras hos Skatteverket senast den 1 februari året efter det år då betalning för arbetet skett. Till ansökan skall bifogas faktura eller handling som visar vilket hushållsarbete som har utförts och hur stor del av utgiften som avser arbete. Skatteverket beslutar om skattereduktionen och reduktionen kommer att räknas av från skatten i samband med beräkningen av slutlig skatt året efter det år då hushållstjänsten har betalats. Den som har köpt hushållstjänster och beviljats skattereduktion för dessa kommer således att få tillbaka det aktuella beloppet på skatten året efter det år tjänsterna betalats. För att i någon mån undvika denna olägenhet finns det möjlighet att beakta skattereduktionen vid ändrad beräkning av skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483). För att ett beslut om ändrad beräkning skall kunna fattas, krävs att en särskild ansökan om detta görs hos Skatteverket. Om Skatteverket beslutar om ändrad beräkning skall arbetsgivaren följa detta. Den som beviljats ändrad beräkning, men därefter köper hushållstjänster för ett lägre belopp än vad som angetts i ansökan, löper risk att få ett underskott vid beräkningen av den slutliga skatten ("kvarskatt").

Det finns alltså ett behov att göra systemet enklare och effektivare samt om möjligt minska administrationen. Av propositionen Skattelättnader för hushållstjänster (prop. 2006/07:94, s. 36) framgår att regeringen gjorde bedömningen att det var angeläget att så snabbt som möjligt införa skattelättnaden. Av denna anledning införs till att börja med ett beprövat system med skattereduktion. Regeringen framhöll dock att det bör tillsättas en utredning för att undersöka möjligheterna att hitta ett enklare system för att subventionera köp av hushållstjänster (prop. 2006/07:94, s. 36).

Av nyss nämnda proposition (s. 40) framgår att det i samband med utformningen av ett nytt och enklare system även finns anledning att utvärdera subventionsgraden och taket för skattereduktionen.

Begränsning av kravet att anlita eget eller närstående företag

Reglerna innebär bl.a. att skattereduktion inte ges i de fall arbetet utförs av ett företag som den sökande själv eller någon närstående till denne, direkt eller indirekt, har ett väsentligt inflytande i. Av propositionen (s. 48) framgår att möjligheterna att avskaffa begränsningen att anlita eget eller närstående företag bör analyseras närmare och att det bör utredas om risken för kringgående kan motverkas på annat sätt.

Krav på F-skattsedel

Nuvarande regler innebär att den som säljer hushållstjänsten som regel måste F-skattsedel. För utländska företag finns dock inte kravet på F-skattsedel. I stället krävs att det utländska företaget har intyg eller annan handling som visar att företaget genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland. Kravet på F-skattsedel innebär att skattereduktion inte kan ges om den som utför arbetet har endast A-skattsedel eller saknar skattsedel. Skulle kravet på F-skattsedel inte finnas skulle det innebära en större valfrihet för beställare av hushållstjänsterna och de eventuella utförarna skulle kunna vara flera till antalet. Detta skulle även medföra att den vita marknaden för hushållstjänster skulle öka ytterligare. I propositionen (s. 48) anges att det finns anledning att i framtiden överväga om även arbete som utförts av personer med A-skatt eventuellt skall komma att omfattas av skattelättnaden.

Uppdraget

De beslutade reglerna om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete skall utvärderas. I detta sammanhang är det angeläget att utreda om det är möjligt att föreslå ett enklare och effektivare system för att subventionera hushållstjänster. Syftet med subventionen av hushållstjänsterna är framför allt att omvandla svart

arbete till vitt arbete, möjliggöra för flera att öka sin tid på arbetsmarknaden samt att främja jämställdheten mellan kvinnor och män.

Nytt system för att ge skattelättnader för utgifter för hushållsarbete och förmån av hushållsarbete

Utredaren skall utreda möjligheterna till och lämna förslag till ett enklare och effektivare system än det nuvarande för skattelättnader för utgifter för hushållsarbete. Detta innebär att utredaren skall kartlägga vilka alternativ som finns. I samband med kartläggningen skall en utvärdering göras av hur det beslutade systemet med skattereduktion fungerar för dem som köper hushållstjänster, för dem som säljer hushållstjänster och Skatteverket. Vidare skall de olika alternativen jämföras och utredaren skall ange vilket alternativ som bedöms vara lämpligast.

Utgångspunkten för ett nytt system skall vara att hanteringen bör vara så enkel som möjligt för de enskilda hushållen. Subventionen bör om möjligt ges direkt i samband med köpet av hushållstjänsten. Utgångspunkten bör således vara att den som är berättigad till subvention och som anlitar ett företag som har F-skattsedel inte skall behöva ansöka om detta hos Skatteverket. Utredaren skall belysa olika alternativ, som t.ex. tjänstecheckar, kontosystem och lättnader för de företag som tillhandahåller hushållstjänster. I detta arbete skall utredaren beakta erfarenheterna från systemen i andra länder. I t.ex. Belgien, Frankrike och Österrike finns olika system med s.k. tjänstecheckar, som används för betalning för hushållstjänster. När det gäller lättnader för de företag som tillhandahåller tjänsterna, skall särskilt analyseras om stöd i olika former kan strida mot EU:s statsstödsregler.

Vidare skall utredaren lämna förslag som innebär att även skattepliktiga löneförmåner i form av hushållstjänster införs i det nya systemet. Utgångspunkten är att subventionen i princip skall vara lika stor oavsett om hushållstjänsten köps av den anställda eller om den tillhandahålls i form av en löneförmån. Även här skall erfarenheterna från andra länder beaktas, t.ex. Frankrike.

Möjlighet att anlita eget eller närstående företag

I uppdraget ingår också att analysera möjligheten att avskaffa begränsningen att anlita eget eller närstående företag och ändå få en skattelättnad.

Utredaren skall väga för- och nackdelar för köparna och staten med att ta bort begränsningen av att anlita eget eller närstående företag. Skulle utredaren komma fram till att denna begränsning kan slopas, skall förslag lämnas om hur nya regler skall utformas för att reglerna inte skall kunna missbrukas genom upprättande av t.ex. falska fakturor eller kringgåås på andra sätt genom olika typer av skentransaktioner.

Utvidga kretsen av utförare

Det skall även utredas om det är möjligt och lämpligt att utvidga kretsen av utförare på sådant sätt att skattelättnader även skall kunna ges i de fall hushållsarbetet utförs av privatpersoner som inte har F-skattsedel. I dessa fall kan det vara rimligt att det administrativa arbetet, t.ex. inbetalning av preliminär skatt för den som utför arbetet, utförs av beställaren. Detta innebär att när utföraren av hushållstjänsten endast har A-skattsedel eller saknar skattsedel, så måste det ställas andra krav på beställaren än när utföraren har F-skattsedel. Om utredaren bedömer att det är möjligt att utvidga kretsen, skall utredaren lämna förslag om sådana regler. Reglerna bör utformas så att skatteplanering och skatteundandragande förebyggs. Detta kan kräva justeringar av bl.a. reglerna för skyldighet att lämna kontrolluppgifter och göra avdrag för preliminär skatt. Det kan också krävas särskilda regler som förhindrar att skattesubvention ges och utföraren inte blir skyldig att betala någon skatt på grund av t.ex. grundavdragets storlek.

Om kretsen utförare bedöms kunna utvidgas, skall utredaren noga se till att de föreslagna reglerna hindrar att det nya systemet kan missbrukas vid t.ex. hushållsarbete som utförs utomlands av personer som inte är skattskyldiga i Sverige. Utredaren skall även studera tjänstemannaförslaget om tjänsteköpsdeklarationer i Skatteverkets rapport 2007:1 Svartköp och svartjobb i Sverige. I detta sammanhang skall även bestämmelserna i 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen om förenklad skattedeklaration vägas mot tjänsteköpsdeklarationen.

Utredaren skall även ta ställning till om kravet på F-skattsedel för att få skattelättnad även bör gälla utländska företag i de fall arbetet utförs i Sverige. Enligt 4 kap. 7 § skattebetalningslagen kan F-skattsedel utfärdas för den som bedriver eller har för avsikt att bedriva näringsverksamhet här i landet. Utredaren skall också utreda frågan med hänsyn tagen till den fria rörligheten av varor och tjänster på den inre marknaden och EU:s tjänstedirektiv (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden).

Subventionsgraden och nivån för skattesubventionen

Utredaren skall slutligen utvärdera subventionsgraden och taket för skattesubventionen. Utgångspunkten skall vara att statens subvention inte skall vara högre än inom nuvarande system och det system som föreslås i promemorian om skattelättnad för förmån av hushållstjänster. Skattemässig likformighet skall också gälla för hushållstjänster som tillhandahålls i form av löneförmån jämfört med om hushållet självt köper tjänsten. Skulle utredaren komma fram till att utföraren av hushållstjänsten även kan ha A-skattsedel eller helt sakna skattsedel, skall utredaren särskilt analysera och bedöma hur hög subventionen skall vara i dessa fall, bl.a. med hänsyn till att mervärdesskatt normalt inte debiteras i dessa fall. Subventionsnivån skall vara på sådan nivå att skattemässig likformighet uppnås mellan alternativen att utföraren har F-skattsedel respektive inte har F-skattsedel. Subventionsgraden bör således anpassas så att valet av utförare av tjänsterna inte blir beroende av nivån på subventionen.

Subventionens storlek skall också belysas ur den aspekten att köparen av hushållstjänster i vissa fall kan vara skyldig att betala arbetsgivaravgifter. Denna skyldighet uppkommer bl.a. när en privatperson betalar ersättning för arbete till en fysisk person som har A-skattsedel och ersättningen uppgår till minst 10 000 kronor under året (4 § socialavgiftslagen [2000:980]). Å andra sidan skall, enligt 6 § socialavgiftslagen, inte arbetsgivaravgifter betalas om den sammanlagda avgiftspliktiga ersättningen understiger 10 000 kronor under året. Arbetsgivaravgifter skall dock betalas även om den avgiftspliktiga ersättningen understiger 10 000 kronor under året i de fall utbetalaren och mottagaren har träffat en överenskommelse om att ersättningen skall hänföras till inkomst av anställning. Detta innebär att det finns en mängd olika varianter när

arbetsgivaravgifter skall betalas respektive inte betalas. I de fall arbetsgivaravgifter skall betalas ökar köparens kostnad med ca 30 procent. Utredaren skall därför ta ställning till om även arbetsgivaravgifter i förekommande fall skall ingå i underlaget för skattelättnad.

Det finns alltså ett flertal variabler som påverkar köparens kostnad för hushållstjänsten. Utredaren bör därför ta ställning till om det är möjligt och lämpligt att subventionen lämnas med olika procentsatser, exempelvis beroende på om utföraren har F-skattsedel eller inte. Reglerna skall vara enkla och förutsägbara för köparna.

Utredningsarbetet

Utredaren skall i sitt arbete samråda med berörda myndigheter och intresseorganisationer samt med pågående utredningar som har relevans för detta utredningsuppdrag och övriga intressenter.

Enligt kommittéförordningen (1998:1474) skall konsekvenser i olika avseenden av utredningsförslag beräknas och redovisas. Utredaren skall särskilt uppmärksamma de ekonomiska konsekvenserna för staten, kommuner, företag och enskilda samt de samhällsekonomiska konsekvenserna. Utredaren skall också se till att reglerna utformas så att den administrativa bördan för företagen blir så begränsad som möjligt. När det gäller konsekvenserna för företag skall utredaren samråda med Näringslivets Regelnämnd. När det gäller redovisningen av förslagens konsekvenser för små företag skall även föreskrifterna i förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor beaktas i den mån de är tillämpliga.

Utredaren skall i sitt arbete beakta skillnaderna i fråga om kvinnors och mäns betalda och obetalda arbete och redovisa konsekvenser för jämställdheten av de förslag som lämnas.

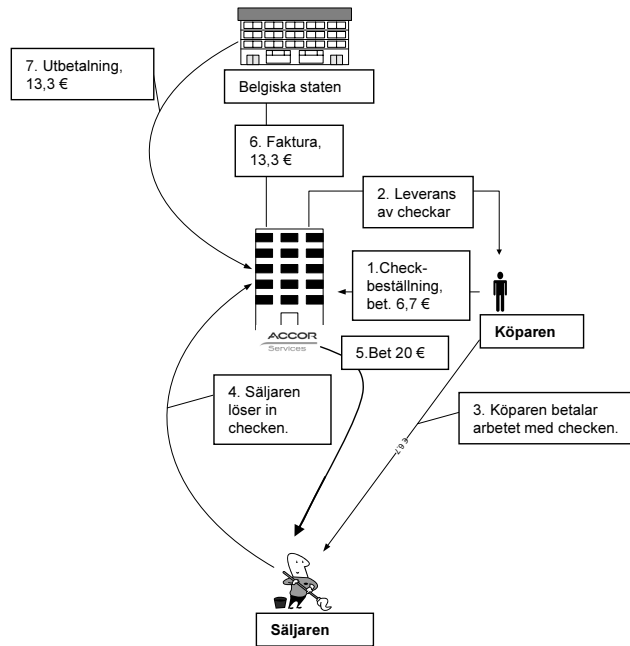
I de fall utredningens förslag innebär kostnadsökningar eller intäktsminskningar för staten eller kommunsektorn skall utredaren föreslå en finansiering. De förslag som utredaren lägger fram skall sammantagna vara offentligfinansierat neutrala. Redovisningen skall även omfatta en separat bedömning av förslagens konsekvenser för kommuners och berörda myndigheters administration.

Redovisning av uppdraget

Utredaren skall regelbundet rapportera till Finansdepartementet om hur arbetet fortskrider. Uppdraget skall redovisas senast den 16 juni 2008.

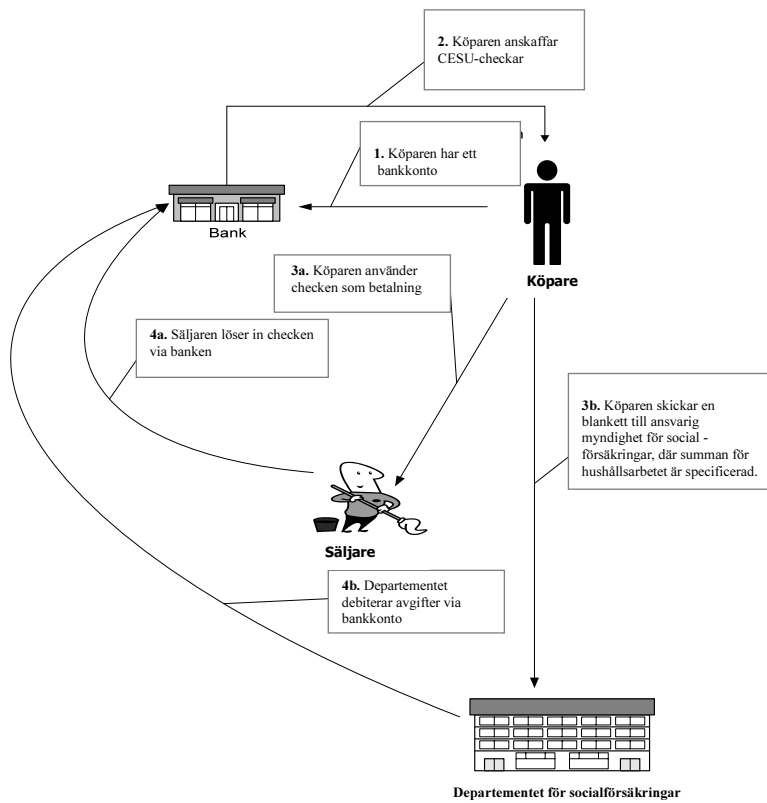
(Finansdepartementet)

Belgien – Betalningsprocess

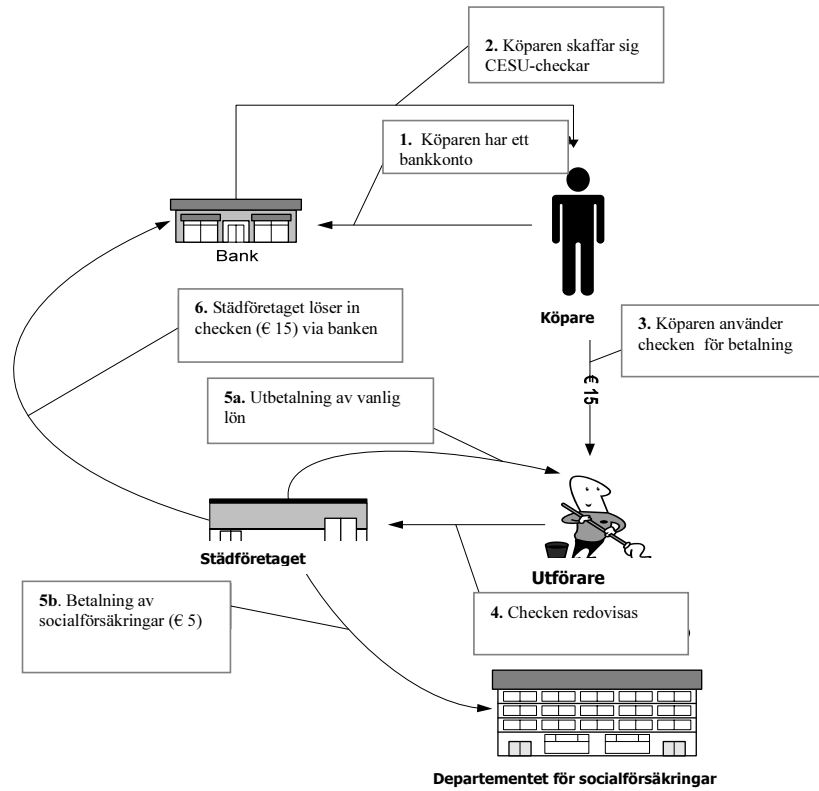

Frankrike

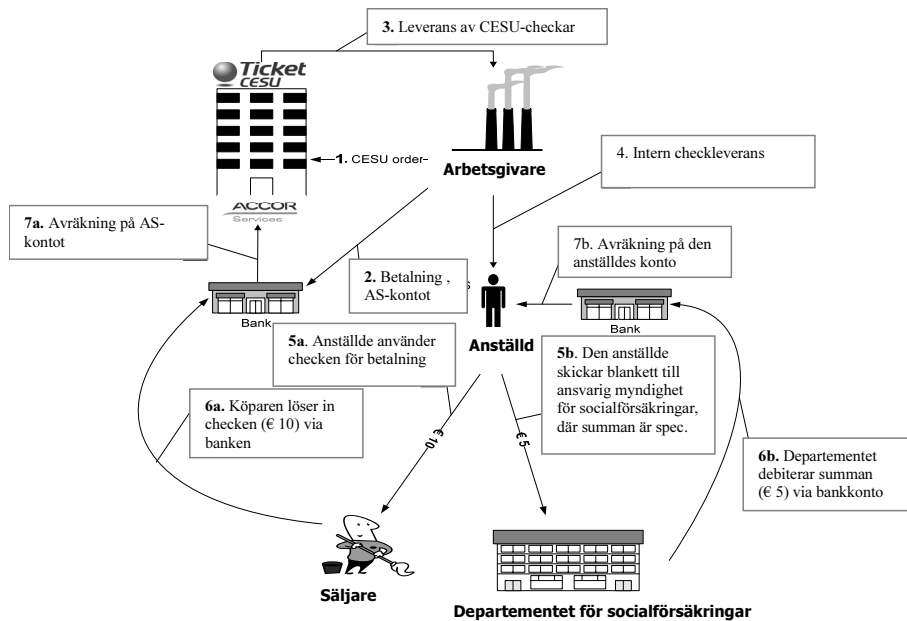
3 A: Köpare använder checkar (cesu bancaire) från egen bank och anlitar en enskild säljare

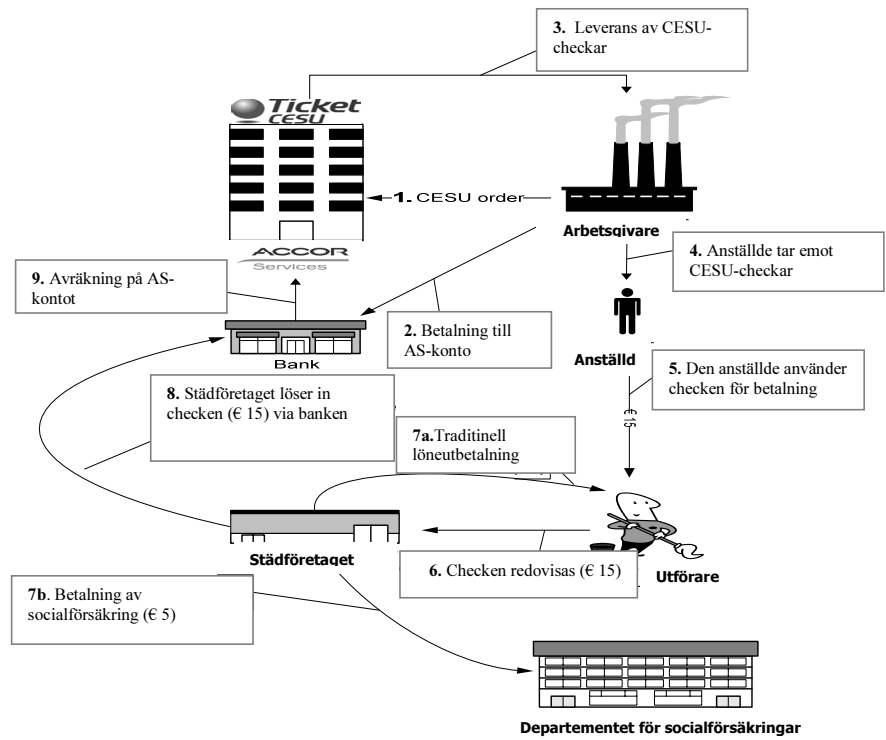
3 B: Köpare använder checkar (cesu bancaire) från egen bank och anlitar ett städföretag

3 C: Köpare erhåller checkar (cesu préfinancé) från sin arbetsgivare och anlitar en enskild säljare

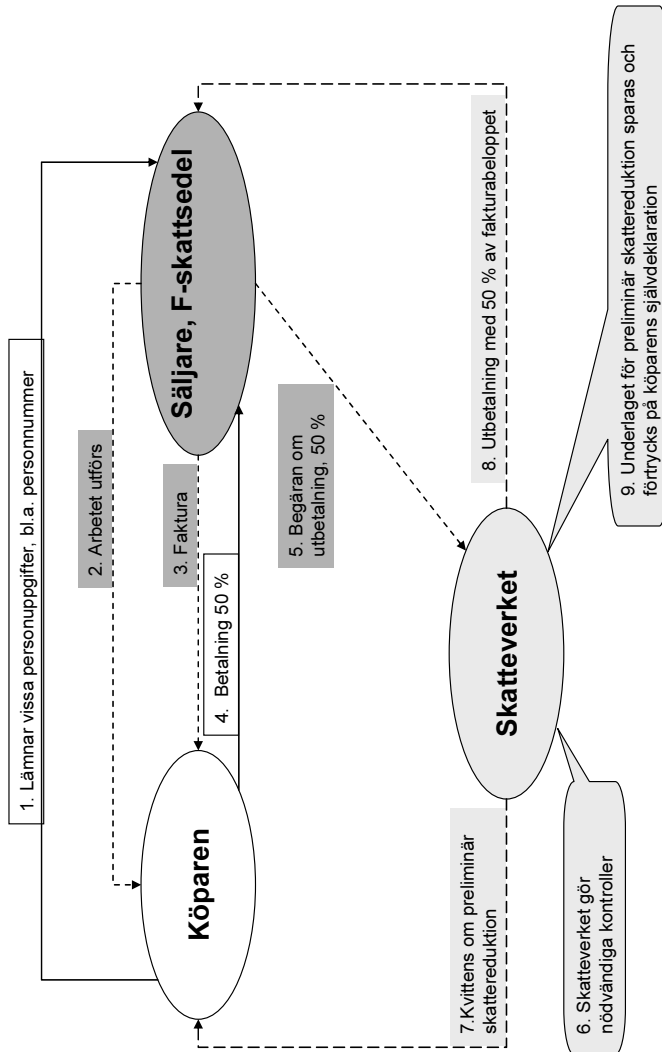

3 D: Köpare erhåller checkar (cesu préfinancé) från sin arbetsgivare och anlitar ett städföretag

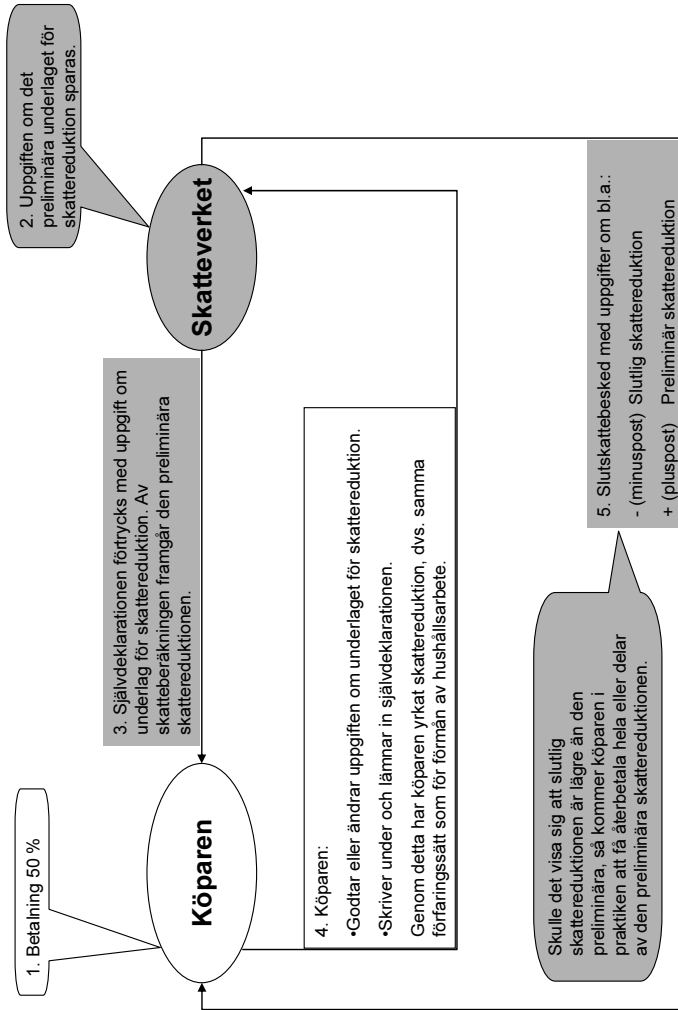
Fakturamodellen

Fakturamodellen, betalning till säljaren

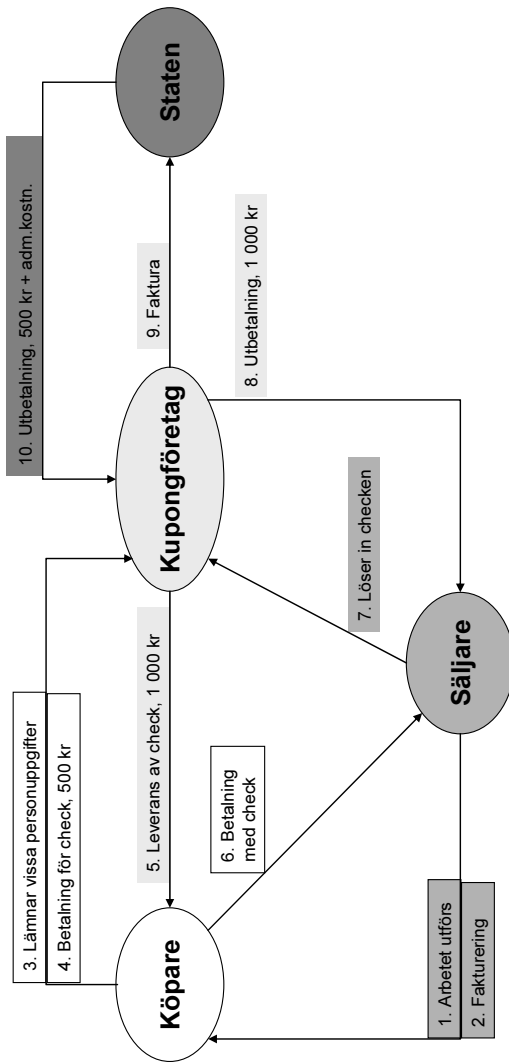
Skattereduktion med fakturamodellen

Skattereduktion med fakturamodellen

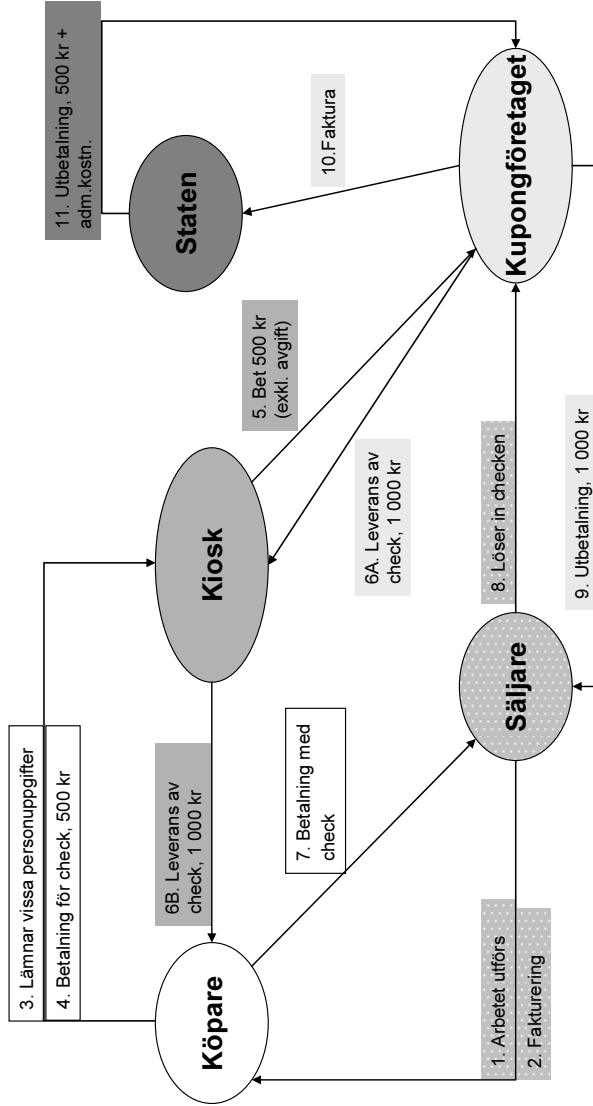
Checkmodellen – Kupongföretag

Checkmodellen - Kupongföretag

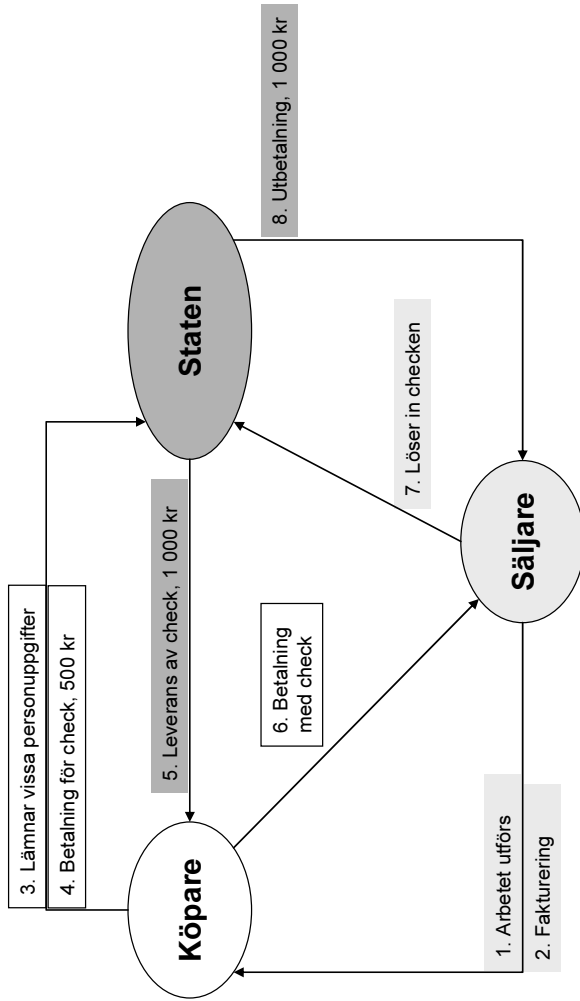
Checkmodellen – Kiosk

Checkmodellen - Kiosk

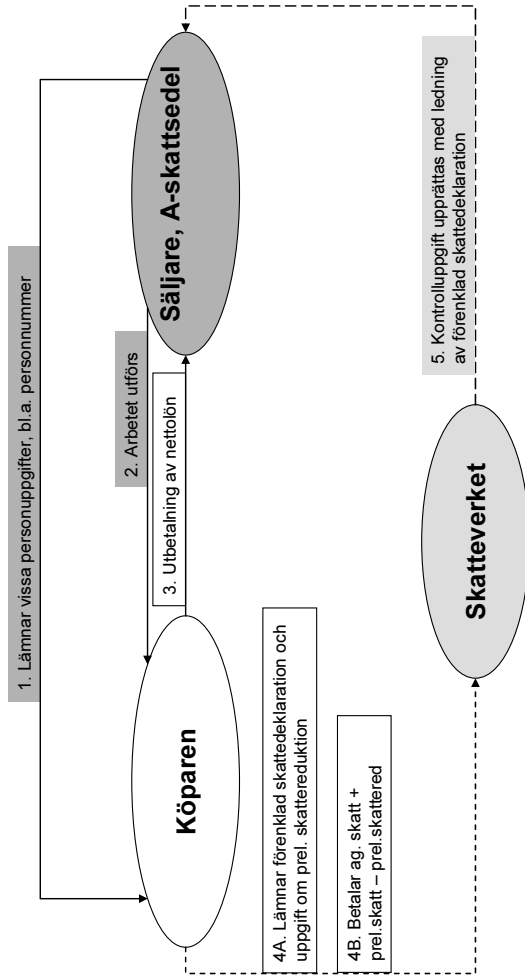
Checkmodellen – Staten

Checkmodellen - Staten

A-skattsedel och förenklad skattedeklaration

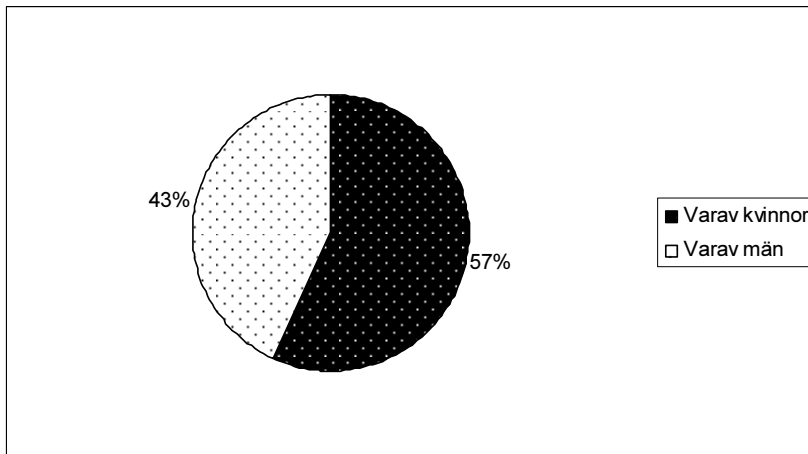
A-skattsedel och förenklad skattedeklaration

Statistik

10 A Totala antalet ansökningar som har begärt skattereduktion

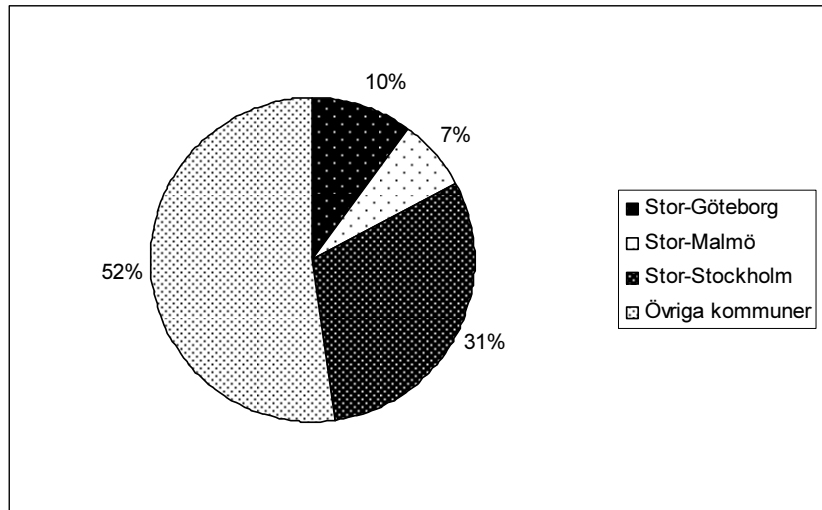
T.o.m. 080410	Taxeringsår 2008	
Antal registrerade (fysiker)	Varav kvinnor	Varav män
42612	24317	18295

Ansökningar

10 B Geografisk fördelning av ansökningarna

T.o.m. 080410 Bostadsort	Taxeringsår 2008		
	Antal sökande	Varav kvinnor	Varav män
Stor-Göteborg	4269	2373	1896
Stor-Malmö	2981	1560	1421
Stor-Stockholm	12997	7279	5718
Övriga kommuner	22127	12957	9170

Geografisk fördelning

10 C Fördelning av ansökningarna på länsnivå

T.o.m. 080410	Taxeringsår 2008		
	Antal sökande	Varav kvinnor	Varav män
Bostadsort			
Västra Götaland	6264	3599	2665
Gävleborg	1206	707	499
Norrbottnen	514	288	226
Blekinge	559	341	218
Östergötland	1929	1084	845
Västernorrland	796	480	316
Gotland	155	97	58
Dalarna	961	564	397
Södermanland	1293	765	528
Skåne	5529	2982	2547
Örebro	1212	718	494
Jönköping	1107	603	504
Kalmar	907	569	338
Värmland	933	571	362
Kronoberg	550	338	212
Halland	1532	880	652
Stockholm	13026	7291	5735
Västmanland	1124	666	458
Uppsala	1701	995	706
Västerbotten	821	476	345
Jämtland	255	155	100

10 D Fördelning av ansökningarna på kommunnivå

T.o.m 2008-04-10 Bostadsort	Taxeringsår 2008		
	Antal sökande	Varav kvinnor	Varav män
Ale (14 40)	49	30	19
Alingsås (14 89)	238	139	99
Alvesta (07 64)	35	19	16
Aneby (06 04)	6	4	2
Arboga (19 84)	42	30	12
Arjeplog (25 06)	3	2	1
Arvidsjaur (25 05)	15	12	3
Arvika (17 84)	75	50	25
Askersund (18 82)	24	14	10
Avesta (20 84)	68	40	28
Bengtstors (14 60)	22	13	9
Berg (23 26)	5	3	2
Bjurholm (24 03)	9	7	2
Bjuv (12 60)	39	23	16
Boden (25 82)	66	41	25
Bollebygd (14 43)	37	21	16
Bollnäs (21 83)	129	82	47
Borgholm (08 85)	72	42	30
Borlänge (20 81)	128	80	48
Borås (14 90)	540	300	240
Botkyrka (01 27)	178	102	76
Boxholm (05 60)	13	6	7
Bromölla (12 72)	22	12	10
Bräcke (23 05)	9	7	2
Burlöv (12 31)	45	23	22
Båstad (12 78)	99	54	45
Dals-Ed (14 38)	12	8	4
Danderyd (01 62)	695	366	329
Degerfors (18 62)	33	20	13
Dorotea (24 25)	5	4	1
Eda (17 30)	8	4	4
Ekerö (01 25)	154	76	78
Eksjö (06 86)	53	28	25
Emmaboda (08 62)	21	13	8
Enköping (03 81)	169	92	77
Eskilstuna (04 84)	438	267	171
Eslöv (12 85)	62	38	24

Essunga (14 45)	8	4	4
Fagersta (19 82)	30	18	12
Falkenberg (13 82)	220	137	83
Falköping (14 99)	83	56	27
Falun (20 80)	304	164	140
Filipstad (17 82)	8	5	3
Finspång (05 62)	66	38	28
Flen (04 82)	41	21	20
Forshaga (17 63)	40	24	16
Färgelanda (14 39)	8	6	2
Gagnef (20 26)	20	10	10
Gd (01 99)	7	4	3
Gislaved (06 62)	54	26	28
Gnesta (04 61)	24	15	9
Gnosjö (06 17)	14	9	5
Gotland (09 80)	155	97	58
Grums (17 64)	26	19	7
Grästorp (14 44)	23	15	8
Gullspång (14 47)	15	11	4
Gällivare (25 23)	13	7	6
Gävle (21 80)	457	263	194
Göteborg (14 80)	2226	1200	1026
Götene (14 71)	29	16	13
Habo (06 43)	31	16	15
Hagfors (17 83)	56	39	17
Hallsberg (18 61)	83	55	28
Hallstahammar (19 61)	53	36	17
Halmstad (13 80)	379	209	170
Hammarö (17 61)	77	41	36
Haninge (01 36)	162	94	68
Haparanda (25 83)	11	8	3
Heby (19 17)	13	8	5
Hedemora (20 83)	30	20	10
Helsingborg (12 83)	721	397	324
Herrljunga (14 66)	17	10	7
Hjo (14 97)	36	26	10
Hofors (21 04)	36	22	14
Huddinge (01 26)	348	197	151
Hudiksvall (21 84)	161	100	61
Hultsfred (08 60)	43	27	16

Hylte (13 15)	29	19	10
Håbo (03 05)	71	38	33
Hällefors (18 63)	6	5	1
Härjedalen (23 61)	6	6	0
Härnösand (22 80)	45	20	25
Härryda (14 01)	203	110	93
Hässleholm (12 93)	124	68	56
Höganäs (12 84)	358	214	144
Högsby (08 21)	9	8	1
Hörby (12 66)	33	23	10
Höör (12 67)	59	39	20
Jokkmokk (25 10)	6	4	2
Järfälla (01 23)	236	121	115
Jönköping (06 80)	614	332	282
Kalix (25 14)	12	7	5
Kalmar (08 80)	324	210	114
Karlsborg (14 46)	20	16	4
Karlshamn (10 82)	100	64	36
Karlskoga (18 83)	105	57	48
Karlskrona (10 80)	300	175	125
Karlstad (17 80)	411	255	156
Katrineholm (04 83)	181	118	63
Kil (17 15)	40	23	17
Kinda (05 13)	22	16	6
Kiruna (25 84)	18	8	10
Klippan (12 76)	37	19	18
Knivsta (03 30)	75	38	37
Kramfors (22 82)	77	54	23
Kristianstad (12 90)	283	157	126
Kristinehamn (17 81)	97	53	44
Krokom (23 09)	34	22	12
Kumla (18 81)	75	46	29
Kungsbacka (13 84)	576	340	236
Kungsör (19 60)	43	24	19
Kungälv (14 82)	153	90	63
Kävlinge (12 61)	146	82	64
Köping (19 83)	62	41	21
Laholm (13 81)	61	38	23
Landskrona (12 82)	96	44	52
Laxå (18 60)	20	13	7
Lekeberg (18 14)	19	11	8

Leksand (20 29)	84	55	29
Lerum (14 41)	178	100	78
Lessebo (07 61)	8	3	5
Lidingö (01 86)	679	380	299
Lidköping (14 94)	119	63	56
Lilla Edet (14 62)	12	7	5
Lindesberg (18 85)	77	47	30
Linköping (05 80)	887	471	416
Ljungby (07 81)	36	26	10
Ljusdal (21 61)	29	21	8
Ljusnarsberg (18 64)	19	16	3
Lomma (12 62)	239	125	114
Ludvika (20 85)	95	53	42
Luleå (25 80)	222	111	111
Lund (12 81)	603	325	278
Lycksele (24 81)	24	15	9
Lysekil (14 84)	49	31	18
Malmö (12 80)	1177	580	597
Malung (20 23)	14	7	7
Malå (24 18)	8	2	6
Mariestad (14 93)	92	55	37
Mark (14 63)	156	100	56
Markaryd (07 67)	25	15	10
Mellerud (14 61)	16	9	7
Mjölby (05 86)	39	22	17
Mora (20 62)	92	57	35
Motala (05 83)	163	99	64
Mullsjö (06 42)	14	8	6
Munkedal (14 30)	22	12	10
Munkfors (17 62)	7	3	4
Mölnadal (14 81)	313	174	139
Mönsterås (08 61)	44	28	16
Mörbylånga (08 40)	62	40	22
Nacka (01 82)	793	422	371
Namn Saknas (01 97)	3	1	2
Nora (18 84)	34	25	9
Norberg (19 62)	20	11	9
Nordanstig (21 32)	24	12	12
Nordmaling (24 01)	11	4	7
Norrköping (05 81)	515	293	222
Norrtälje (01 88)	114	71	43

Norsjö (24 17)	3	2	1
Nybro (08 81)	56	40	16
Nykvarn (01 40)	31	18	13
Nyköping (04 80)	231	140	91
Nynäshamn (01 92)	67	41	26
Nässjö (06 82)	46	30	16
Ockelbo (21 01)	32	18	14
Olofström (10 60)	11	8	3
Orsa (20 34)	18	14	4
Orust (14 21)	46	31	15
Osby (12 73)	12	2	10
Oskarshamn (08 82)	81	47	34
Ovanåker (21 21)	21	10	11
Oxelösund (04 81)	25	15	10
Pajala (25 21)	8	4	4
Partille (14 02)	147	83	64
Perstorp (12 75)	30	20	10
Piteå (25 81)	122	70	52
Ragunda (23 03)	10	6	4
Robertsfors (24 09)	9	5	4
Ronneby (10 81)	67	34	33
Rättvik (20 31)	28	19	9
Sala (19 81)	73	45	28
Salem (01 28)	80	50	30
Sandviken (21 81)	199	119	80
Sigtuna (01 91)	121	75	46
Simrishamn (12 91)	122	58	64
Sjöbo (12 65)	37	21	16
Skara (14 95)	65	37	28
Skellefteå (24 82)	251	150	101
Skinnskatteberg (19 04)	2	0	2
Skurup (12 64)	34	16	18
Skövde (14 96)	266	162	104
Smedjebacken (20 61)	51	28	23
Sollefteå (22 83)	45	30	15
Sollentuna (01 63)	648	342	306
Solna (01 84)	391	215	176
Sorsele (24 22)	3	1	2
Sotenäs (14 27)	28	18	10

Staffanstorp (12 30)	115	70	45
Stenungsund (14 15)	96	49	47
Stockholm (01 80)	6257	3549	2708
Storfors (17 60)	8	4	4
Storuman (24 21)	5	3	2
Strängnäs (04 86)	259	137	122
Strömstad (14 86)	4	1	3
Strömsund (23 13)	16	9	7
Sundbyberg (01 83)	147	87	60
Sundsvall (22 81)	376	220	156
Sunne (17 66)	26	16	10
Surahammar (19 07)	23	11	12
Svalöv (12 14)	43	26	17
Svedala (12 63)	62	32	30
Svenljunga (14 65)	12	9	3
Säffle (17 85)	23	14	9
Säter (20 82)	10	6	4
Sävsjö (06 84)	22	12	10
Söderhamn (21 82)	118	60	58
Söderköping (05 82)	57	37	20
Södertälje (01 81)	246	146	100
Sölvesborg (10 83)	81	60	21
Tanum (14 35)	16	11	5
Tibro (14 72)	48	29	19
Tidaholm (14 98)	47	34	13
Tierp (03 60)	55	35	20
Timrå (22 62)	22	13	9
Tingsryd (07 63)	28	19	9
Tjörn (14 19)	58	37	21
Tomelilla (12 70)	30	17	13
Torsby (17 37)	16	11	5
Torsås (08 34)	21	12	9
Tranemo (14 52)	24	20	4
Tranås (06 87)	60	33	27
Trelleborg (12 87)	92	52	40
Trollhättan (14 88)	120	65	55
Trosa (04 88)	70	38	32
Tyresö (01 38)	205	130	75
Täby (01 60)	721	394	327
Töreboda (14 73)	33	20	13
Uddevalla (14 85)	199	132	67

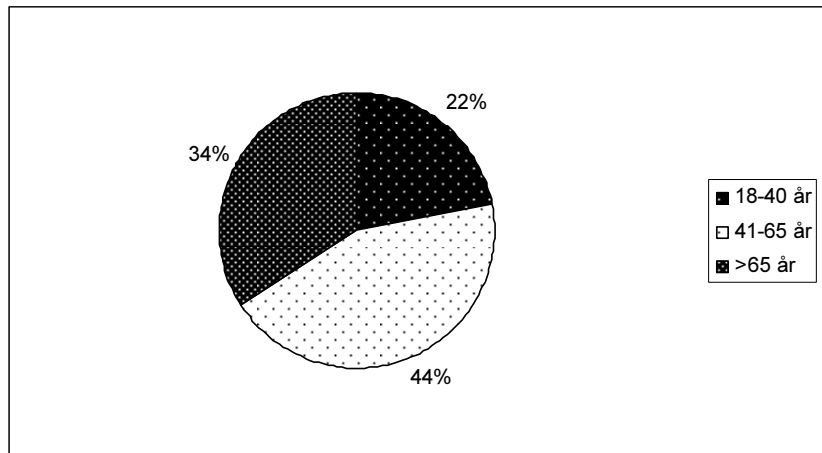
Ulricehamn (14 91)	131	80	51
Umeå (24 80)	462	260	202
Upplands Väsby (01 14)	124	65	59
Upplands-Bro (01 39)	60	33	27
Uppsala (03 80)	1258	752	506
Uppvidinge (07 60)	26	18	8
Vadstena (05 84)	48	32	16
Vaggeryd (06 65)	44	24	20
Valdemarsvik (05 63)	21	12	9
Vallentuna (01 15)	143	83	60
Vansbro (20 21)	12	8	4
Vara (14 70)	30	18	12
Varberg (13 83)	267	137	130
Vaxholm (01 87)	68	40	28
Vellinge (12 33)	347	178	169
Vetlanda (06 85)	56	32	24
Vilhelmina (24 62)	7	5	2
Vimmerby (08 84)	76	46	30
Vindeln (24 04)	9	7	2
Vingåker (04 28)	22	13	9
Vårgårda (14 42)	24	16	8
Vänersborg (14 87)	115	73	42
Vännäs (24 60)	11	9	2
Värmdö (01 20)	170	100	70
Värnamo (06 83)	91	48	43
Västervik (08 83)	98	56	42
Västerås (19 80)	763	442	321
Växjö (07 80)	355	219	136
Ydre (05 12)	5	2	3
Ystad (12 86)	168	92	76
Åmål (14 92)	54	35	19
Ånge (22 60)	20	13	7
Åre (23 21)	3	1	2
Årjäng (17 65)	13	9	4
Åsele (24 63)	4	2	2
Åstorp (12 77)	21	13	8
Åtvidaberg (05 61)	87	52	35
Älmhult (07 65)	35	18	17
Älvdalen (20 39)	7	3	4
Älvkarleby (03 19)	31	16	15

Älvsbyn (25 60)	6	5	1
Ängelholm (12 92)	230	136	94
Öckerö (14 07)	20	14	6
Ödeshög (05 09)	6	4	2
Örebro (18 80)	717	409	308
Örkelljunga (12 57)	10	7	3
Örnsköldsvik (22 84)	211	130	81
Östersund (23 80)	172	101	71
Österåker (01 17)	159	82	77
Östhammar (03 82)	42	24	18
Östra Göinge (12 56)	32	18	14
Överkalix (25 13)	9	7	2
Övertorneå (25 18)	3	2	1

10 E Fördelning av ansökningarna i olika åldersgrupper

T.o.m. 080410	Taxeringsår 2008			
	Ålder	Antal registrerade	Varav kvinnor	Varav män
	18-40 år	9329	5199	4130
	41-65 år	18679	10256	8423
	>65 år	14604	8862	5742

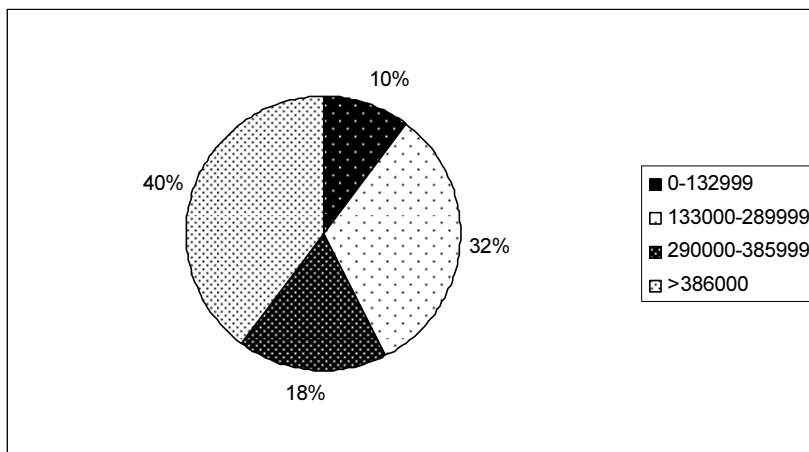
Ålderfördelning

10 F Taxerad förvärvsinkomst för de som har ansökt om skattereduktion

T.o.m. 080410 Sammanräknad förvärvsinkomst	Taxeringsår 2007		
	Antal sökande	Varav kvinnor	Varav män
0-132999	4294	3672	622
133000-289999	13661	9603	4058
290000-385999	7496	4420	3076
>386000	16859	6442	10417

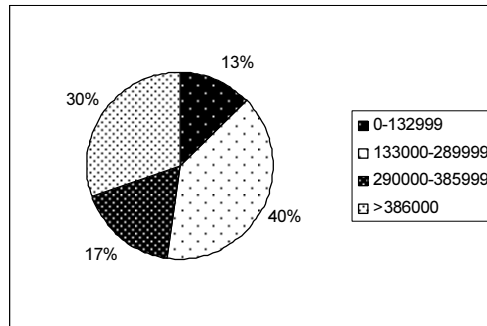
Inkomstfördelning

10 G Sammanräknad taxerad förvärvsinkomst

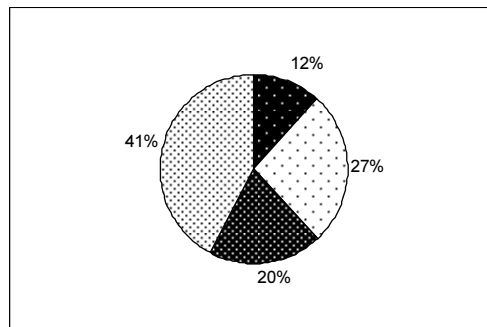
Ensamstående

T.o.m. 080410	Taxeringsår 2007		
Sammanräknad förvärvsinkomst ensamstående	Antal sökande	Varav kvinnor	Varav män
0-132999	2001	1683	318
133000-289999	6137	4646	1491
290000-385999	2725	1695	1030
>386000	4748	2181	2567

Sambeskattade

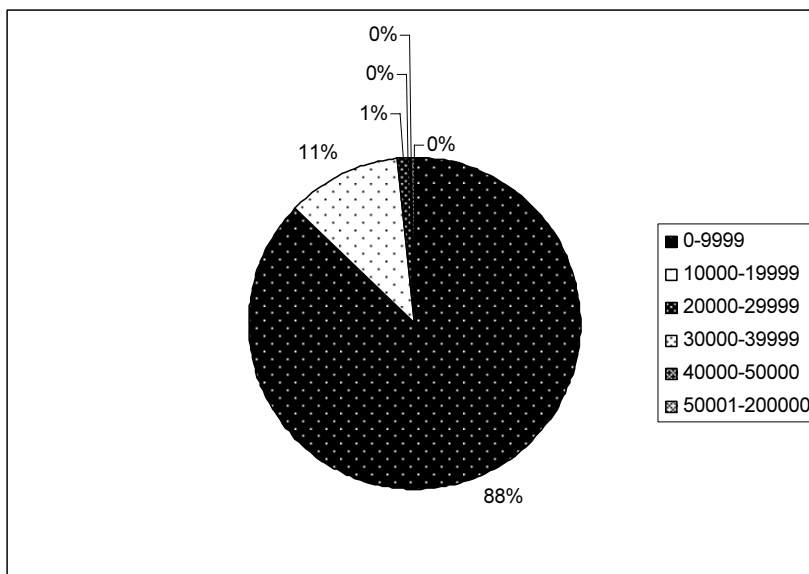
T.o.m. 080410	Taxeringsår 2007		
Sammanräknad förvärvsinkomst sambeskattade	Antal sökande	Varav kvinnor	Varav män
0-354999	3086	1638	1448
355000-633999	7084	3720	3364
634000-833999	5230	2772	2458
>834000	11250	5785	5465

10 H Arbetskostnad i olika intervall

T.o.m. 080410	Taxeringsår 2008		
	Arbetskostnad	Antal sökande	Varav kvinnor
0-9999	21574	12528	9046
10000-19999	2704	1432	1272
20000-29999	315	132	183
30000-39999	63	23	40
40000-50000	30	9	21
50001-200000	28	13	15

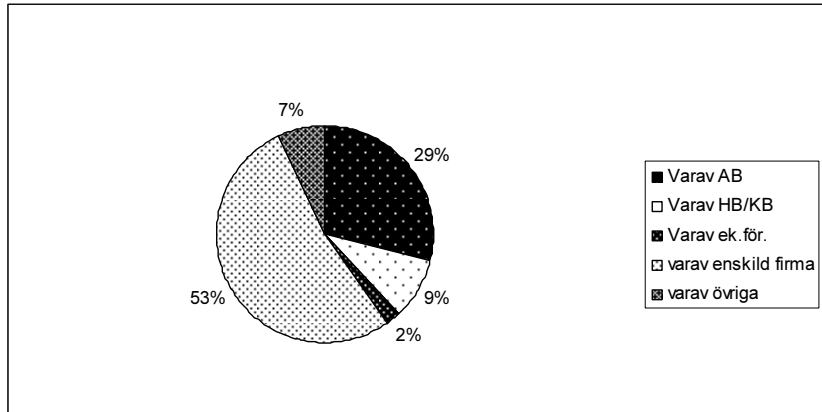
Arbetskostnad per sökande

10 I Typ av företag som har utfört hushållstjänsterna

T.o.m. 080410		Taxeringsår 2007			
Antal företag	Varav AB	Varav HB/KB	Varav ek.för.	varav enskild firma	varav övriga
4921	1420	451	109	2594	347

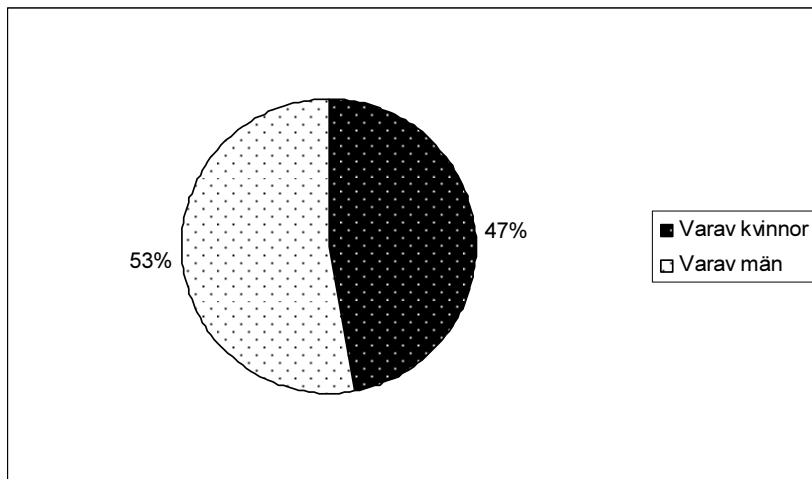
Företagstyp

10 J Enskilda firmor

T.o.m. 080410	Taxeringsår 2008	
Antal enskild firma	Varav kvinnor	Varav män
2595	1226	1369

Enskilda firmor

NNR

Näringslivets Regelnämnd

Utredningen om översyn av bestämmelserna om skattelättnader för hushållstjänster,
dir nr 2007:08
Sekreterare Hans Eriksson
Via e-post

Stockholm
2008-04-18

Ert dnr

Vårt dnr
2008/088

Angående kommittésamråd med utredningen om översyn av bestämmelserna om skattelättnader för hushållstjänster.

Näringslivets Regelnämnd NNR och utredningen ska enligt direktiven genomföra samråd om de förväntade konsekvenserna som kan förväntas uppstå till följd av utredningens förslag. NNR har av utredningen erhållit ett utkast till konsekvensanalys, författningskommentarer och författningsförslag. NNR önskar lämna följande synpunkter.

Utredningen föreslår att köparen direkt ska kunna få del av skattereduktionen för arbetskostnaden. Säljaren kommer med det presenterade förslaget att få betalt från kunden och resterande del från Skatteverket. Med förslaget kommer berörda företag att få ökade kostnader för att begära den andra delen av kostnaden från Skatteverket. Samtidigt bedömer NNR att förslaget medför fördelar för berörda företag genom att konsumenten inte behöver ligga ute med pengar för köp av berörda tjänster och som idag få en skattereduktion året efter tjänsterna köptes. Denna form av likviditetseffekt medför sannolikt att efterfrågan kommer att öka

på berörda tjänster och sannolikt innebär förslaget netto en fördel för berörda företag jämfört med dagens system.

NNR föreslår att utredningen i konsekvensanalysen förtydligar frågan om hur hanteringen ska lösas mellan säljande företag och Skatteverket. Vi föreslår även att det införs någon skrivning om de sannolikt positiva effekterna av förslaget för efterfrågan av berörda tjänster.

NÄRINGSLIVET REGELNÄMND

Tomas Lööv

Statens offentliga utredningar 2008

Kronologisk förteckning

1. Barlastvattenkonventionen – om Sveriges anslutning. N.
2. Immunitet för stater och deras egendom. UD.
3. Skyddet för den personliga integriteten. Bedömningar och förslag. Ju.
4. Omreglering av apoteksmarknaden. S.
5. Könsdiskriminerande reklam. Kränkande utformning av kommersiella meddelanden. IJ.
6. Fastighetsmäklaren och konsumenten. Ju.
7. Världsklass! Åtgärdsplan för den kliniska forskningen. U.
8. Bidrag på lika villkor. U.
9. Transportinspektionen. En myndighet för all trafik. + Bilagor. N.
10. 21+1→2. En ny myndighet för tillsyn och effektivitetsgranskning av socialförsäkringen. S.
11. Frihet för studenter – om hur kår- och nationsobligatoriet kan avskaffas. U.
12. Finansiella sektorn bär frukt. Analys av finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv. Fi.
13. Bättre kontakt via nätet – om anslutning av förnybar elproduktion. + Annex: Grid issues for electricity production based on renewable energy sources in Spain, Portugal, Germany, and United Kingdom. N.
14. Timmar, kapital och teknologi – vad betyder mest? En analys av produktivitetsutvecklingen med hjälp av tillväxtbokföring. Fi.
15. LOV att välja – Lag Om Valfrihetssystem. S.
16. Förtursförklaring i domstol. Ju.
17. Frivux – valfrihet i vuxenutbildningen. U.
18. Evidensbaserad praktik inom social tjänsten – till nytta för brukaren. S.
19. Att slutförvara långlivat farligt avfall i undermarksdeponi i berg. M.
20. Patentskydd för biotekniska uppfinningar. Ju.
21. Permanent förändring. Globalisering, strukturomvandling och sysselsättningsdynamik. Fi.
22. Ett stabsstöd i tiden. Fi.
23. Konsulär katastrofinsats. UD.
24. Svensk klimatpolitik. M.
25. Ett energieffektivare Sverige + Bilaga. N.
26. Värna språken – förslag till språklag. Ku.
27. Framtidsvägen – en reformerad gymnasieskola + Bilagedel. U.
28. Apoteksdatalagen. S.
29. Yrkehögskolan. För yrkeskunnande i förändring. U.
30. Forskningsfinansiering – kvalitet och relevans. U.
31. Miljödomstolarna – domkretsar – lokalisering – handlägningsregler. M.
32. Avskaffande av revisionsplikten för små företag. Ju.
33. Detaljhandel med vissa receptfria läkemedel. S.
34. Lättare att samverka – förslag om förändringar i samtjänstlagen. Fi.
35. Digital-TV-övergången. + Engelsk översättning. Ku.
36. Svenska Spels nätpoker. En utvärdering. Fi.
37. Vårdval i Sverige. S.
38. EU, allmännyttan och hyrorna. + Bilagor. Fi.
39. Framtidens polisutbildning. Ju.
40. Bredband till hela landet. N.
41. Människohandel och barnåktenskap – ett förstärkt straffrättsligt skydd + bilaga. Ju.
42. Normgivningsmakten. Expertgruppsrapport Ju.

43. Tre rapporter till Grundlagsutredningen.
Ju.
44. Transportinspektionen.
Ansvarslag för vägtrafiken m.m. N.
45. Rapporter från en mr-verkstad. IJ.
46. Handel med läkemedel för djur. S.
47. Frågor om hyra och bostadsrätt. Ju.
48. En utvecklad havsmiljöförvaltning. M.
49. Aktiekapital i privata aktiebolag. Ju.
50. Skyddet för samhällsviktig verksamhet.
Fö.
51. Värdigt liv i äldreomsorgen. S.
52. Legitimation och skärpta behörighetsregler. U.
53. Styra rätt! Förslag om Sjöfartsverkets organisation. N.
54. Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. A.
55. Kustbevakningens rättsliga befogenheter. Fö.
56. Mångfald som möjlighet. Åtgärder för ökad integration på landsbygden. Jo.
57. Skattelättnader för hushållstjänster. Fi.

Statens offentliga utredningar 2008

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Skyddet för den personliga integriteten.
Bedömningar och förslag. [3]
Fastighetsmäklaren och konsumenten. [6]
Förtursförklaring i domstol. [16]
Patentskydd för biotekniska uppfinningar.
[20]
Avskaffande av revisionsplikten för små
företag. [32]
Framtidens polisutbildning. [39]
Människohandel och barnåktenskap – ett för-
stärkt straffrättsligt skydd+ bilaga. [41]
Normgivningsmakten.
Expertgruppsrapport XI. [42]
Tre rapporter till Grundlagsutredningen. [43]
Frågor om hyra och bostadsrätt. [47]
Aktiekapital i privata aktiebolag. [49]

Utrikesdepartementet

- Immunitet för stater och deras egendom. [2]
Konsulär katastrofinsats. [23]

Försvarsdepartementet

- Skyddet för samhällsviktig verksamhet. [50]
Kustbevakningens rättsliga befogenheter. [55]

Socialdepartementet

- Omreglering av apoteksmarknaden. [4]
21+1→2. En ny myndighet för tillsyn
och effektivitetsgranskning av social-
försäkringen. [10].
LOV att välja – Lag Om Valfrihetssystem. [15]
Evidensbaserad praktik inom socialtjänsten
– till nytta för brukaren. [18]
Apoteksdatalagen. [28]
Detaljhandel med vissa receptfria läkemedel.
[33]
Vårdval i Sverige. [37]
Handel med läkemedel för djur. [46]
Värdigt liv i äldreomsorgen. [51]

Finansdepartementet

- Finansiella sektorn bär frukt.
Analys av finansiella sektorn ur ett svenskt
perspektiv. [12]
Timmar, kapital och teknologi
– vad betyder mest?
En analys av produktivitetsutvecklingen
med hjälp av tillväxtbokföring. [14]
Permanent förändring.
Globalisering, strukturomvandling
och sysselsättningsdynamik. [21]
Ett stabsstöd i tiden. [22]
Lättare att samverka
– förslag om förändringar i samtjänstlagen.
[34]
Svenska Spels nätpoker. En utvärdering. [36]
EU, allmännyttan och hyrorna.
+ Bilagor. [38]
Skattelättnader för hushållstjänster. [57]

Utbildningsdepartementet

- Världsklass! Åtgärdsplan för den kliniska
forskningen. [7]
Bidrag på lika villkor. [8]
Frihet för studenter – om hur kår- och
nationsobligatoriet kan avskaffas. [11]
Frivux – valfrihet i vuxenutbildningen. [17]
Framtidsvägen – en reformerad gymnasieskola
+ Bilagedel. [27]
Yrkeshögskolan. För yrkeskunnande i
förändring. [29]
Forskningsfinansiering – kvalitet och
relevans. [30]
Legitimation och skärpta behörighetsregler.
[52]

Jordbruksdepartementet

- Mångfald som möjlighet. Åtgärder för ökad
integration på landsbygden. [56]

Miljödepartementet

Att slutförvara långlivat farligt avfall i undermarksdeponi i berg. [19]

Svensk klimatpolitik. [24]

Miljödomstolarna – domkretsar – lokalisering – handläggningsregler. [31]

En utvecklad havsmiljöförvaltning. [48]

Näringsdepartementet

Barlastvattenkonventionen – om Sveriges anslutning. [1]

Transportinspektionen. En myndighet för all trafik. + Bilagor. [9]

Bättre kontakt via nätet – om anslutning av förnybar elproduktion.
+ Annex: Grid issues for electricity production based on renewable energy sources in Spain, Portugal, Germany, and United Kingdom. [13]

Ett energieffektivare Sverige + Bilaga. [25]

Bredband till hela landet. [40]

Transportinspektionen. Ansvarslag för vägtrafiken m.m. [44]

Styra rätt! Förslag om Sjöfartsverkets organisation. [53]

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Könsdiskriminerande reklam.

Kränkande utformning av kommersiella meddelanden. [5]

Rapporter från en mr-verkstad. [45]

Kulturdepartementet

Värna språken – förslag till språklag. [26]

Digital-TV-övergången.

+ Engelsk översättning. [35]

Arbetsmarknadsdepartementet

Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. [54]